

DZIENNIK USTAW POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

Warszawa, dnia 2 marca 1961 r.

Nr 11

TRESC:
Poz.:

UCHWAŁA SEJMU POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

58 — z dnia 17 lutego 1961 r. o pięcioletnim planie rozwoju gospodarki narodowej na lata 1961—1965 125

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

59 — z dnia 20 lutego 1961 r. w sprawie zmiany granic powiatów świdwińskiego i drawskiego w województwie koszalińskim 172

58

UCHWAŁA

SEJMU POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

z dnia 17 lutego 1961 r.

o pięcioletnim planie rozwoju gospodarki narodowej na lata 1961—1965.

I. Wyniki rozwoju gospodarki narodowej w latach 1956—1960.

1. Podstawowe zadania planu 5-letniego na lata 1956—1960, wytyczającego kolejny etap budownictwa socjalistycznego w Polsce, zostały wykonane.

W szczególności w toku rozwoju całej gospodarki narodowej zapewniony został:

- dalszy wydatny wzrost poziomu socjalistycznego uprzemysłowienia kraju, zmniejszający dystans dzielący Polskę od najwyższej rozwiniętych krajów kapitalistycznych; równocześnie nastąpiła poprawa wewnętrznych proporcji w rozwoju przemysłu, wyrażająca się w dalszym wzroście udziału przemysłu maszynowego i chemicznego w globalnej produkcji przemysłowej kraju;
- dalszy wzrost produkcji rolnictwa i zapoczątkowanie realizacji programu zespołowej mechanizacji rolnictwa w oparciu o rozwój kółek rolniczych;
- przyspieszenie tempa wzrostu obrotów w handlu zagranicznym i dalsza poprawa jego struktury oraz rozszerzenie współpracy z krajami obozu socjalistycznego;
- poważny wzrost wydajności pracy i wykorzystanie rezerw zatrudnienia;
- znaczny wzrost inwestycyjnego zagospodarowania kraju przy wykonaniu planowanego programu budownictwa mieszkaniowego i socjalnego w miastach i na wsi;
- w oparciu o wzrost produkcji i inwestycji maksymalnie możliwy w istniejących warunkach wzrost poziomu życia ludności pracującej.

Powyższe pomyślne wyniki w rozwoju gospodarki narodowej w latach 1956—1960 zostały osiągnięte dzięki ofiarnemu wysiłkowi klasy robotniczej, pracującego chłopstwa i inteligencji pracującej.

2. Globalna produkcja przemysłu socjalistycznego osiągnęła w 1960 r. poziom o ok. 59% wyższy niż w 1955 r., co oznacza wykonanie w ok. 106,7% zadań planu 5-letniego, przy czym zadania planu 5-letniego zostały przekroczone, za-

równo w produkcji środków wytwórczości (o ok. 7,5%), jak i przedmiotów spożycia (o ok. 5,6%).

Tempo wzrostu produkcji środków wytwórczych grupy „A” w latach 1956—1960 wyprzedzało nieco tempo wzrostu produkcji wyrobów grupy „B”. Produkcja środków wytwórczości osiągnęła w 1960 r. poziom o ok. 63% wyższy niż w 1955 r., a produkcja przedmiotów spożycia o ok. 54%.

Osiągnięcie szybszego tempa wzrostu produkcji przedmiotów spożycia w latach 1956—1960 umożliwione było przez zwiększoną podaż surowców rolnych, wzrost importu surowców dla przemysłu lekkiego oraz duży wysiłek dla uruchomienia w przemyśle maszynowym produkcji konsumpcyjnych dóbr trwałego użytku dla ludności.

Przy wykonaniu planu produkcji globalnej ogółem w przemyśle ilościowa produkcja szeregu wyrobów przekroczyła znacznie poziom planowany, równocześnie jednak produkcja niektórych ważnych wyrobów nie osiągnęła planowanych rozmiarów.

Przekroczone zostały ilościowe zadania planu 5-letniego między innymi:

- w przemyśle spożywczym w związku z przeznaczeniem dodatkowych środków inwestycyjnych dla tego przemysłu, w celu zagospodarowania dużej podaży surowców rolnych w pierwszych latach planu;
- w produkcji dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku w związku z wykorzystaniem wolnych zdolności produkcyjnych dla zwiększenia produkcji rynkowej;
- w produkcji energii elektrycznej w związku z szybszym niż planowano wzrostem zapotrzebowania na energię elektryczną na tle przekroczenia planu produkcji przemysłowej;
- w produkcji szeregu typów maszyn i urządzeń, zwłaszcza kompletnych obiektów przemysłowych na potrzeby eksportu, a także statków, traktorów i szeregu innych maszyn odpowiednio do potrzeb kraju i handlu zagranicznego;
- w produkcji szeregu innych półfabrykatów i wyrobów przemysłowych.

Natomiast produkcja szeregu artykułów przemysłowych, zwłaszcza surowców, względnie półfabrykatów dla przemysłu przetwórczego, pomimo znacznego wzrostu nie osiągnęła planowanych rozmiarów.

Energetyka wykonała zadania planu 5-letniego, jak następuje:

	1960 r.		1960 r. w %/o w porównaniu z:	
	wg planu 5-letniego	wyko-nanie	planem 5-letnim	1955 r.

Energia elektryczna w mld. kWh	28,3	29,3	104,0	165
--------------------------------	------	------	-------	-----

W latach 1956—1960, dzięki szybszemu rozwojowi energetyki osiągnięto poprawę sytuacji energetycznej przemysłu, wyrażającą się w ograniczeniu wyłączeń dostaw energii dla przemysłu. Zwiększył się znacznie udział energii elektrycznej wytwarzanej na tańszym paliwie miejscowym w postaci węgla brunatnego z 0,7% całej produkcji energii w 1955 r. do 4,5% w 1960 r.

Przeciętne zużycie paliwa umownego na wyprodukowanie 1 kWh energii elektrycznej obniżono w elektrowniach zawodowych z 578 g/kWh w 1955 r. do 485 g/kWh, tj. o ok. 19%.

Moc zainstalowana elektrowni wzrosła do 6,3 tys. MW w 1960 r., tj. o ok. 51% w porównaniu z 1955 r. Łącznie oddano do użytku w 5-leciu 2,3 tys. MW nowych mocy w elektrowniach, co stanowi 92% zadań planu 5-letniego. Między innymi oddano do użytku pierwsze w energetyce polskiej turbozespoły o mocy 100 MW. Oddano do użytku nowe elektrownie, między innymi w Koninie, Pomorzanych, Ostrołęce, Łodzi, Blachowni, Skawinie, Stalowej Woli oraz rozbudowano znacznie elektrownię Żerań, Elbląg, Jaworzno I, Gdynia.

Przemysł paliw wykonał zadania planu 5-letniego, jak następuje:

	1960 r.		1960 r. w %/o w porównaniu z:	
	wg planu 5-letniego	wyko-nanie	planem 5-letnim	1955 r.

Węgiel kamienny w mln. ton	105,0	104,4	99	111
Węgiel brunatny w mln. ton	11,9	9,3	79	154
Koks w mln. ton	11,8	12,0	101	119
Ropa naftowa w tys. ton	170	194	114,0	108,0
Gaz ziemny w mln. m ³	400	549	137,0	140,0

W latach 1956—1960 osiągnięto ogólne przyspieszenie rozwoju produkcji krajowej bazy paliwowo-energetycznej, znajdujące wyraz w dalszym wzroście wydobycia węgla kamiennego i w znacznym zwiększeniu wydobycia węgla brunatnego i gazu.

Nieosiągnięcie w pełni planowanego poziomu wydobycia węgla kamiennego, co było przyjęte do wiadomości przez Sejm PRL, nastąpiło między innymi w związku z ograniczeniem w toku wykonywania planu liczby niedziel przepracowanych ochotniczo przez górników.

Roczne plany wydobycia węgla kamiennego w latach 1956—1960 były jednak poważnie przekraczane.

W latach 1956—1958 dokonano normalizacji stosunków pracy w górnictwie węglowym przez ograniczenie ogólnej liczby niedziel przepracowanych przez górników z 26 w 1955 r. do 6 w 1960 r., osiągnięto stabilizację załóg górniczych

i wzrost wydajności pracy, która podniosła się z 1,147 kg na pracownika-dniówkę w 1955 r. do 1,236 kg na pracownika-dniówkę w 1960 r., tj. o ok. 12%.

Oddano do użytku 3 nowe kopalnie węgla, a mianowicie Halemba, Porąbka, Mszana, szereg poziomów w kopalniach istniejących, rozpoczęto budowę 4 nowych kopalń węgla, głównie węgla koksującego w celu złagodzenia deficytu koks.

Udział mechanicznego ładowania wzrósł z 14,2% całości wydobycia w 1955 r. do 26% w 1960 r., wprowadzona została na szerszą skalę hydromechanizacja procesów wydobycia i transportu węgla.

Przekroczenie planu 5-letniego w dziedzinie wydobycia ropy naftowej i gazu ziemnego nastąpiło dzięki odkryciu nowego pokładu ropy na przedgórzu Karpat, w rejonie Węglówki — oraz dzięki zagospodarowaniu i rozpoczęciu eksploatacji nowych, odkrytych w latach 1957/1958 złóż gazu ziemnego w rejonie Lubaczowa.

Przemysł hutniczy i kopalnie rud wykonały zadania planu 5-letniego, jak następuje:

	1960 r.		1960 r. w %/o w porównaniu z:	
	wg planu 5-letniego	wyko-nanie	planem 5-letnim	1955 r.
Rudy żelaza w mln. ton	2,8	2,2	77	128
Surówka żelaza w przeliczeniu na martenowską w mln. ton	5,1	4,6	89	147
Stal surowa w mln. ton	7,0	6,7	95	151
Wyroby walcowane w mln. ton	4,6	4,4	96	152
Rudy cynkowo-olowiane w mln. ton	2,5	2,5	100	105
Rudy miedzi w mln. ton	2,05	1,76	86	175
Cynk w tys. ton	175	175	100	112
Miedź elektrolityczna w tys. ton	20,1	21,7	108	133
Aluminium w tys. ton	23,0	26,0	113	128

Nieosiągnięcie planowanego poziomu produkcji stali nastąpiło na skutek konieczności ograniczenia nakładów inwestycyjnych w hutnictwie żelaza w latach 1956/1957 i było przyjęte do wiadomości przez Sejm PRL.

Produkcja stali na jednego mieszkańca wzrosła w okresie realizacji planu z 162 kg w 1955 r. do 225 kg w 1960 r. tj. o 38,9%.

Dzięki uruchomieniu nowej walcowni blach na zimno oraz innych inwestycji hutniczych znacznie unowocześniono asortyment produkcji wyrobów walcowanych, między innymi przez zwiększenie udziału blach ogółem z 21% całej produkcji wyrobów walcowanych w 1955 r. do 35% w 1960 r. co zbliży w istotny sposób asortyment produkcji hutniczej do asortymentu produkcji w krajach wysoko rozwiniętego hutnictwa żelaza.

Zużycie koks na 1 tonę surówki obniżono dzięki uruchomieniu nowych dużych wysokowydajnych pieców z 1,182 kg/tonę w 1955 r. do 968 kg/tonę w 1960 r. tj. o ok. 18%.

Wydajność pracy na 1 robotnika zatrudnionego przy wielkich piecach wzrosła z 680 ton rocznie do 1260 ton rocznie, tj. o ok. 85%, a w stalowniach z 419 ton do 680 ton tj. o 63%.

W wyniku dalszej rozbudowy huty Lenina produkcja tej huty wzrosła z 320 tys. ton stali w 1955 r. do 1610 tys. ton w 1960 r. Uruchomiono podstawowe wydziały nowej huty stali jakościowych w Warszawie. Łącznie oddano do użytku w latach 1956—1960 1 wielki piec o objętości 1386 m³, 8 pieców martenowskich, w tym 3 piece o pojemności 370 ton, 3 piece elektryczne, 5 baterii koksowniczych w hutach żelaza, walcownię blach na gorąco, dużą walcownię blach na zimno oraz walcownię rygli.

W przemyśle metali nieżelaznych oddano do użytku nowoczesną hutę miedzi w Legnicy oraz walcownię aluminium w Kętach. Przez rozbudowę huty aluminium w Skawinie do zdolności produkcyjnej 46 tys. ton, stworzono podstawę do znacznego wzrostu produkcji aluminium w latach 1961—1965.

Przemysł maszynowy wykonał zadania planu 5-letniego, jak następuje:

	1960 r.		1960 r. w %/0/0 w porównaniu z: planem 5-letnim 1955 r.	
	wg planu 5-letniego	wykonanie		
Obrabiarki do obróbki wiotrowej metali w tys. szt.	16,5	21,9	133	172
Kotły wodnorurkowe w tp/h	3350	3292	98	166
Maszyny wirujące w tys. szt.	740	1.058	143	527
Transformatory olejowe w MVA	2640	3.023	115	135
Maszyny i urządzenia górnicze w mld. zł według cen porównywalnych	2,2	1,7	80	186
Maszyny i narzędzia rolnicze w mld. zł według cen porównywalnych	2,0	1,6	78	170
Maszyny włókiennicze w mln. zł według cen porównywalnych	382	475	124	295
Samochody ogółem w tys. szt.	42,6	34,2	80	213
Autobusy w tys. szt.	1,6	2,0	126	542
Parowozy szt.	—	142	—	46
Lokomotywy elektr. w szt.	48	38	79	543
Lokomotywy spalinowe w szt.	211	144	68	158
Wagony towarowe w tys. szt.	16,0	13,9	87	117
Wagony osobowe w szt.	600	660	110	112
Statki pełnomorskie (od 100 DWT w tys. DWT)	223,8	254,3	114	246
Traktory (bez jednoosiowych) w szt.	3.000	7.675	256	95
Motocykle, skutery i motorowery w tys. szt.	190	150	79	500
Rowery (bez dziecięcych) w tys. szt.	600	496	83	298
Odbiorniki telewizyjne w tys. szt.	150	171	114	—
Odbiorniki radiowe w tys. szt.	950	627	66	136

Udział przemysłu maszynowego w całej produkcji przemysłowej kraju zwiększył się z 17,1% w 1955 r. do 22,7% w 1960 r., przy wydatnym zwiększeniu produkcji zarówno na potrzeby inwestycyjne i rynku wewnętrznego w kraju, jak i na potrzeby eksportu.

Przemysł maszynowy uruchomił produkcję szeregu nowych typów maszyn, jak turbiny parowe o mocy do 50 MW i kotły o wydajności 230 ton pary na godz., silniki elektryczne i maszyny elektryczne indywidualne wysokiej mocy oraz produkcję taboru kolejowego o trakcji spalinowej i elektrycznej, nowych typów statków, w tym statków o pojemności do 18 tys. DWT, nowoczesnych typów traktorów, maszyn rolniczych i innych maszyn. Osiągnięto niewątpliwym postępem w unowocześnieniu konstrukcji w przemyśle maszynowym, obniżając ciężar maszyn przy wzroście ich parametrów jakościowych, czego wynikiem był szereg nowych udanych typów obrabiarek i automatów.

Skrócono również okres od opracowania prototypu do uruchomienia produkcji seryjnej.

Znacznie wzrosła produkcja przemysłu maszynowego przeznaczona na eksport. Uruchomiono w zasadzie od podstaw szybko rosnącą produkcję kompletnych obiektów przemysłowych na eksport, jak cukrownie, chłodnie, fabryki lekkich betonów, fabryki wagonów i maszyn górniczych.

Równocześnie przemysł maszynowy osiągnął wydatne zwiększenie produkcji na potrzeby rynku. W zakresie wielu wyrobów wzrost ten miał charakter przełomu, wyrażającego się w uruchomieniu produkcji prawie od podstaw i osiągnięciu już obecnie wysokiego jej poziomu. Np. produkcja praklek wzrosła z 28 tys. sztuk w 1955 r. do 531 tys. sztuk w 1960 r., tj. 19-krotnie, produkcja lodówek z 3,4 tys. do 38 tys., tj. 11-krotnie, maszyn do szycia z 57 tys. do 209 tys., tj. 3,7-krotnie.

Przemysł maszynowy jako całość osiągnął pewną poprawę w wykorzystaniu zdolności produkcyjnych, co wyraziło się w likwidacji deficytów w szeregu działów produkujących podzespoły i półfabrykaty, jak aparatura i oprzyrządowanie elektrotechniczne, odlewy i odkuwki. Współczynnik zmianowości w przemyśle maszynowym uległ pewnej, jakkolwiek niedostatecznej jeszcze poprawie.

Przemysł chemiczny wykonał zadania planu 5-letniego, jak następuje:

	1960 r.		1960 r. w %/0/0 w porównaniu z: planem 5-letnim 1955 r.	
	wg planu 5-letniego	wykonanie		
Siarka w tys. ton	40	27	67	219
Kwas siarkowy w tys. ton	723	685	95	152
Soda kalcynowana w tys. ton	490	529	108	251
Soda kaustyczna w tys. ton	176	173	98	170
Nawozy azotowe w tys. ton	298	270	91	175
Nawozy fosforowe w tys. ton	229	207	90	157
Środki ochrony roślin w mln. zł w cenach porównywalnych	183	399	217	350
Barwniki (na zbyt) w mln. zł w cenach porównywalnych	445	510	115	218
Garbniki w tys. ton	4,7	6,0	128	176

	1960 r.		1960 r. w %/o w porównaniu z:	
	wg planu 5-letniego	wyko-nanie	planem 5-letnim	1955 r.
Kauczuk syntetyczny w tys. ton	20,0	20,2	101	—
Polistyren w tys. ton	2,0	3,1	155	—
Przędza sztucznego jedwabiu w tys. ton	21,5	21,7	101	141
Włókna cięte w tys. ton	49,0	48,1	98	137
Wyroby farmaceutyczne w mln. zł w cenach porównywalnych	1,9	3,1	167	298

W latach 1956—1960 zrealizowano ważny etap rozwoju wielkiego przemysłu chemicznego w Polsce, a zwłaszcza rozwoju wielkiej syntezy organicznej, dostarczającej podstawowych nowoczesnych wyrobów przemysłu chemicznego, jak tworzywa sztuczne, włókna syntetyczne, syntetyczne środki piorące, farmaceutyki.

Wynikiem tego było uruchomienie produkcji szeregu cennych dla gospodarki narodowej wyrobów, zwiększającej możliwości eksportu lub zmniejszającej import. Między innymi uruchomiono produkcję polichloru winylu, kauczuku syntetycznego, polistyrenu i wielu innych wyrobów.

Produkcja tworzyw sztucznych wzrosła z 11,4 tys. ton w 1955 r. do 54,1 tys. ton w 1960 r., tj. o 375%. Produkcja włókien syntetycznych wzrosła z 0,5 tys. ton w 1955 r. do 4,5 tys. ton w 1960 r., tj. o 800%.

Znacznie wzrosła produkcja nawozów sztucznych i innych środków chemicznych dla potrzeb rolnictwa, chociaż produkcja nawozów nie osiągnęła rozmiarów założonych w planie.

W latach 1956—1960 rozbudowano w zasadniczy sposób Zakłady Chemiczne w Oświęcimiu i Kędzierzynie i przekształcono je w największe w kraju, a zarazem w jedne z największych w Europie kombinaty chemiczne. W zakładach w Oświęcimiu oddano do użytku nowe wytwórnie: polichloru winylu, karbidu, kauczuku syntetycznego itp. Uruchomiono nową największą w kraju fabrykę sody w Janikowie. Rozbudowano znacznie zakłady chemiczne w Brzegu, Chodakowie, Tarnowie i inne.

Znacznie zaawansowano zagospodarowanie odkrytych w latach 1953/54 nowych pokładów siarki w rejonie Tarnobrzega; uruchomiono wydobycie krajowej siarki rodzimej i stworzono podstawę do znacznego wzrostu produkcji siarki i kwasu siarkowego w latach 1961—1965.

Równocześnie zapoczątkowano w przemyśle chemicznym rozwój przetwórstwa nowych najbardziej opłacalnych surowców: ropy naftowej, gazu ziemnego i gazów koksowniczych przez odpowiednie inwestycje, które dadzą efekty w latach 1961—1965.

Przemysł materiałów budowlanych wykonał zadania planu 5-letniego, jak następuje:

	1960 r.		1960 r. w %/o w porównaniu z:	
	wg planu 5-letniego	wyko-nanie	planem 5-letnim	1955 r.
Cement — w mln. ton	6,9	6,6	96	173
Cegła — w mln. szt.	4.027	3.366	84	142
Wapno palone w bryłach — w tys. ton	1.658	1.775	107	133

W latach 1956—1960 zapewniono szybszy niż w latach realizacji planu 6-letniego rozwój przemysłu materiałów budowlanych, co przyczyniło się do złagodzenia, a w zakresie niektórych wyrobów nawet do likwidacji istniejącego deficytu tych materiałów.

Znacznie zwiększono wykorzystanie surowców miejscowych przez aktywizację produkcji materiałów budowlanych w ramach produkcji ubocznej w zespołach chłopskich, w drobnym przemyśle terenowym i spółdzielczości pracy.

Uruchomiono łącznie 3 duże nowoczesne cementownie, jak Chełm, Warszawa i Nowa Huta, rozbudowano znacznie cementownie Wierzbica i inne. Wybudowano szereg zakładów produkujących prefabrykaty i elementy budowlane.

Przemysł drzewny i papierniczy wykonał zadania planu 5-letniego, jak następuje:

	1960 r.		1960 r. w %/o w porównaniu z:	
	wg planu 5-letniego	wyko-nanie	planem 5-letnim	1955 r.
Tarcica w tys. m ³	6.305	6.042	96	87
Meble *) w mln. zł według cen porównywalnych	2.375	2.446	103	188**)
Papier w tys. ton	508	504	99	134

Przemysł drzewny zwiększył znacznie produkcję wyrobów oszczędzających surowiec drzewny. Produkcji płyt spilśniionych wzrosła z 44,3 tys. ton w 1955 r. do 104 tys. ton w 1960 r., tj. 2,4-krotnie. Uruchomiono produkcję bardzo ekonomicznych płyt wiórowych, których produkcja wyniosła w 1960 r. 29 tys. m³, oraz płyt paździerzowych.

W latach 1956—1960 rozbudowano znacznie fabryki płyt spilśniionych, wybudowano wytwórnię płyt wiórowych w Nidzie, uruchomiono nową fabrykę celulozy w Kostrzynie i nową fabrykę papieru w Ostrołęce, znacznie zwiększono zdolności produkcyjne fabryk mebli przez rozbudowę i specjalizację.

Przemysł włókienniczy i obuwniczy wykonał zadania planu 5-letniego, jak następuje:

	1960 r.		1960 r. w %/o w porównaniu z:	
	wg planu 5-letniego	wyko-nanie	planem 5-letnim	1955 r.
Tkaniny bawełniane (bez kordowych i transporterowych) w mln. mb.	664	666	100	119
Tkaniny wełniane w mln. mb.	86,2	78,7	91	104
Tkaniny jedwabne (łącznie z tkaninami z włókien syntetycznych) w mln. mb.	106,5	110,3	104	136
Obuwie skórzane w mln. par	35,5	38,8	110	158

Przemysł lekki osiągnął istotną poprawę asortymentu, poprawę jakości i kolorystyki tkanin oraz lepsze dostosowanie asortymentu do wymagań mody. Uruchomiono szereg

*) Tylko zakłady objęte planem centralnym.
**) Wzrost całej produkcji krajowej.

nowych i odbudowanych zakładów włókienniczych, między innymi w Fastach, w Hławie Żagańskiej. Unowocześniono częściowo park maszynowy w przemyśle włókienniczym, a udział krosien automatycznych wzrósł w przemyśle bawełnianym do 17% w 1960 r.

Przemysł spożywczy i tłuszczowy wykonał zadania planu 5-letniego, jak następuje:

	1960 r.		1960 r. w %/0 w porównaniu z: planem 5-letnim 1955 r.	
	wg planu 5-letniego	wyko-nanie		
Mięso z uboju przemysłowego w tys. ton	947	979	103	157
Ryby z połowów morskich w tys. ton	183	148	81	157
Masło śmietankowe w tys. ton	96,6	94,4	98	154
Cukier z kampanii w przeliczeniu na cukier biały w tys. ton	1250	1380	110	141
Piwo w mln. hl	6,0	6,7	112	130
Papierosy w mld. szt.	50	44	88	118
Wyroby czekoladowe w tys. ton	16,0	24	152	231
Tłuszcze i oleje jadalne w tys. ton	80,0	102,1	128	194
Mydło do prania w tys. ton	71,0	61,8	87	142

Szybko rosnąca podaż surowców rolnych w pierwszych latach planu 5-letniego umożliwiła przekroczenie tego planu w produkcji większości wyrobów przemysłu spożywczego. Znacznemu zwiększeniu uległa również produkcja tego przemysłu na potrzeby eksportu.

Wzrost produkcji w całym przemyśle socjalistycznym w ciągu 5-lecia 1956—1960 osiągnięto przy zwiększeniu zatrudnienia tylko o 10,5%, przeważającą zatem część przyrostu produkcji dał wzrost wydajności pracy, który to wzrost wyniósł w ciągu 5 lat około 44%.

3. Produkcja rolna nie osiągnęła w pełni globalnych rozmiarów ustalonych w planie 5-letnim (97,3%), chociaż wzrosła w 1960 r. o około 20,2% w porównaniu z 1955 r.

Produkcja roślinna wzrosła w 1960 r. o 20,5% w porównaniu z 1955 r., osiągnęła jednak tylko 99,3% założeń planu 5-letniego, a produkcja zwierzęca zwiększyła się o 19,9% i osiągnęła 94,5% założeń planu.

Plony głównych roślin osiągnęły w 1960 r. poziom następujący (w q/ha):

	1960 r.		1960 r. w %/0 w porównaniu z: planem 5-letnim 1955 r.	
	wg planu 5-letniego	wyko-nanie		
Zboża	15	16,3	106,7	112,7
Buraki cukrowe	217	255	117,5	137,1
Ziemniaki	140	131	93,6	131,0

Srednie plony w latach 1956—60 wzrosły w porównaniu ze średnimi plonami z lat 1951—55, jak następuje (w q/ha):

	1951—1955	1956—1960
	średnie plony	średnie plony
Zboża	12,6	15,0
Buraki cukrowe	181	210
Ziemniaki	113	131

Dzięki osiągnięciu wyższych plonów zbóż, niż zakładano w planie 5-letnim, zbiory zbóż przekroczyły planowany poziom pomimo niższej, niż zakładano w planie, powierzchni zasiewów zbóż w końcowym roku realizacji planu.

Ogólna powierzchnia zasiewów zmalała nieznacznie, a mianowicie z 15.392 tys. ha w 1955 r. do 15.321 tys. ha w 1960 r., tj. o około 0,5%, podczas gdy w planie zakładano jej wzrost do 15.700 tys. ha.

Zbiory podstawowych upraw kształtowały się w 1960 r. następująco (w tys. ton):

	1960 r.		1960 r. w %/0 w porównaniu z: planem 5-letnim 1955 r.	
	wg planu 5-letniego	wyko-nanie		
Zboża	14.150	14.796	104,6	111,3
Buraki cukrowe	9.000	10.220	113,6	140,3
Ziemniaki	38.100	37.766	99,1	139,8

Wzrost zbiorów podstawowych upraw w latach 1956—1960 w porównaniu z okresem 1951—1955 przedstawiał się następująco (w tys. ton):

	1951—1955	1956—1960	%
			1956—60 1951—55
Zboża	11.704	14.033	119,9
Buraki cukrowe	6.528	7.734	118,5
Ziemniaki	29.781	36.284	121,8

Na niewykonanie planu produkcji roślinnej wpłynęły niższe niż zakładano w planie 5-letnim na rok 1960 zbiory ziemniaków i strączkowych na ziarno (pastewnych i jadalnych), oleistych, roślin włóknistych, tytoniu oraz siana łąkowego. Również powierzchnia zbiorów ogółem była w 1960 r. o około 380 tys. ha mniejsza niż zakładano na ten rok w planie 5-letnim.

Ogólne zużycie nawozów sztucznych wzrosło w okresie planu 5-letniego z 543,9 tys. ton w czystym składniku w 1955 r. do 751,1 tys. ton w 1960 r., tj. o 38,1%, przy czym zużycie na 1 ha zasiewów wzrosło z 35,3 kg/ha do 49,0 kg, tj. o 38,8%. Jednakże postęp w zakresie zużycia nawozów sztucznych był niedostateczny. Zadania na 1960 rok zostały wykonane w 76,1%, natomiast zadania w zakresie dostaw na okres 5-letni (1956—60) zostały wykonane w 84,2%. O niewykonaniu dostaw zadecydowało niepełne wykonanie planu produkcji nawozów w przemyśle krajowym i niższy niż planowano import nawozów potasowych oraz pewne trudności w sprzedaży nawozów, jakie wystąpiły w latach 1957 i 1958.

Pogłowie zwierząt gospodarskich osiągnęło w 1960 r. poziom następujący:

	1960 r.		1960 r. w %/0 w porównaniu z: planem 5-letnim 1955 r.	
	wg planu 5-letniego	wyko-nanie		
Bydło w tys. szt.	9.820	8.695	88,5	109,9
w tym: krowy	6.170	5.885	95,4	107,9
Trzoda chlewna w tys. szt.	12.900	12.615	97,8	115,9
Owce w tys. szt.	4.670	3.662	78,4	86,3

Pomimo nieosiągnięcia w pełni planowanego stanu pogłowia produkcja żywca ogółem przekroczyła poziom planowany, dzięki znacznie wyższej niż planowano produkcji żywca wolowego.

Stworzenie odpowiednich bodźców ekonomicznych, działających w kierunku rozwoju produkcji bukatów, przyczyniło się do znacznego wzrostu produkcji żywca wołowego.

Produkcja żywca wieprzowego nie osiągnęła w pełni poziomu planowanego (93,7%).

Produkcja mleka, wskutek niższego niż planowano stanu pogłowia krów, osiągnęła tylko 97,2% poziomu zakładanego w planie 5-letnim.

Produkcja podstawowych produktów zwierzęcych kształtowała się w 1960 r. następująco (w tys. ton):

	1960 r.		1960 r. w %/o w porównaniu z: planem 5-letnim 1955 r.	
	wg planu 5-letniego	wykonanie		
Zywiec ogółem				
w tys. ton	2.150	2.150	100,0	128,3
w tym: wieprzowy	1.540	1.443	93,7	121,9
wołowy	420	494	117,6	149,2
Mleko (mln. l)	12.250	11.906	97,2	123,8
Jaja (mln. szt.)	4.920	5.525	112,3	132,8
Wetna (ton)	11.900	8.902	74,8	90,4

Podwyżka cen skupu żywca wołowego i cielęcego, zniesienie obowiązkowych dostaw mleka oraz bodźce sprzyjające rozszerzeniu hodowli drobiu i skupu jaj spowodowały ogólnie biorąc wzrost opłacalności produkcji zwierzęcej, który umożliwił przekroczenie zadań skupu.

Skup artykułów zwierzęcych kształtował się w 1960 r. następująco:

	1960 r.		1960 r. w %/o w porównaniu z: planem 5-letnim 1955 r.	
	wg planu 5-letniego	wykonanie		
Zywiec ogółem				
w tys. ton	1.355	1.494	110,3	164,7
w tym: wieprzowy	940	962	102,3	155,4
wołowy	312	419	134,3	212,4
Mleko w mln. l	3.550	3.729	105,0	152,0
Jaja w mln. szt.	2.120	2.528	119,2	154,6
Wetna w tonach	9.400	7.992	85,0	94,6

Zadania w zakresie skupu żywca ogółem zostały znacznie przekroczone. Pomimo nieosiągnięcia planowanej produkcji mleka skup mleka był wyższy niż planowany.

Charakterystyczne dla rozwoju rolnictwa w latach 1956—1960 było znaczne zwiększenie produkcji żywca, mleka i jaj pomimo niedostatecznego rozwoju bazy paszowej. W szczególności nie osiągnięto założonego wzrostu plonów ziemniaków. Niedostateczny był wzrost produkcji użytków zielonych, co wynikało z niepełnego wykonania zadań w dziedzinie melioracji. Wyraźnie niedostateczny wzrost bazy paszowej w zakresie ziemniaków i użytków zielonych spowodował poważne niewykonanie planu skupu zbóż (69,4% planu) oraz związane z tym zwiększenie importu zbóż.

4. Nakłady na inwestycje ogółem w gospodarce narodowej wyniosły w okresie 1956—1960 — 307,3 mld. zł w cenach 1956 r., tj. przekroczyły o około 1,6% założenia planu 5-letniego i były o około 46% wyższe niż w 5-leciu 1951—1955.

Pomimo dalszego wzrostu inwestycji w przemyśle nie wykonano szeregu zadań inwestycyjnych w hutnictwie żelaza, w przemyśle maszynowym i przemyśle chemicznym, co spowodowane zostało koniecznością stabilizacji ogólnych nakładów inwestycyjnych w pierwszych latach realizacji planu.

Znacznie wzrosły w 5-leciu 1956—1960 w porównaniu z okresem 1951—1955 inwestycje w przemyśle lekkim, spożywczym, rolnictwie i budownictwie mieszkaniowym.

W budownictwie mieszkim oddano do użytku około 1203 tys. nowych izb, co oznacza wykonanie zadań planu. W latach 1956—1960 oddano do użytku ogółem o około 73% więcej nowych izb mieszkalnych niż w 5-leciu 1951—1955.

5. Ogólne obroty handlu zagranicznego osiągnęły poziom wyższy niż zakładano w planie 5-letnim. Wartość obrotów ogółem liczona w cenach bieżących wynosiła w 1960 r. 11,3 mld. zł dewizowych, co oznacza wykonanie zadań planu 5-letniego na ten rok w 105%.

Wartość obrotów liczona w cenach bieżących wzrosła w 1960 r. o 42,8% w porównaniu z 1955 r.

Jeszcze większy był wzrost fizycznego wolumenu obrotów, gdyż w latach 1956—1960 nastąpił na rynkach światowych znaczny spadek cen szeregu artykułów eksportowych do krajów kapitalistycznych, w szczególności cen węgla.

W rezultacie spadku cen światowych ogólna wartość eksportu liczona w cenach bieżących osiągnęła tylko 98,7% poziomu założonego w planie, pomimo wyższego ilościowego eksportu szeregu artykułów niż zakładano w planie 5-letnim.

Osiągnięto jednak znaczny wzrost eksportu. Wartość eksportu liczona w cenach bieżących wzrosła w 1960 r. ogółem o 44,1% w porównaniu z 1955 r., pomimo równoczesnego zmniejszenia się eksportu węgla i niektórych innych tradycyjnych towarów, których eksport natrafiał na trudności na rynkach krajów kapitalistycznych.

Równocześnie w związku z niepełnym wykonaniem zadań planu 5-letniego w dziedzinie rolnictwa import, zwłaszcza zboża i pasz, osiągnął poziom wyższy niż zakładano w planie. Wyższe niż planowano okazało się również zapotrzebowanie na niektóre importowane surowce przemysłowe oraz maszyny i sprzęt inwestycyjny.

W rezultacie pomimo nieosiągnięcia w pełni planowanej wartości eksportu import w cenach bieżących przekroczył ogółem o 12,1% poziom założony na 1960 r. w planie 5-letnim.

Okres realizacji planu 5-letniego przyniósł istotne zmiany w strukturze handlu zagranicznego, a w szczególności:

— wzrost udziału maszyn i sprzętu inwestycyjnego w eksporcie z 13,1% całego eksportu w 1955 r. do około 28% w 1960 r.;

— zmniejszenie udziału surowców i półfabrykatów w eksporcie z 64,4% całego eksportu do 43,8%;

— zwiększenie udziału eksportu artykułów rolno-spożywczych z 15,3% do około 18%.

Eksport maszyn, urządzeń i sprzętu inwestycyjnego zwiększył się ogółem w latach 1956—1960 około 3-krotnie, a eksport artykułów rolno-spożywczych o około 69%.

Eksport surowców liczony według wartości w cenach bieżących uległ zmniejszeniu i był w 1960 r. o około 2% niższy niż w 1955 r.

6. Dochód narodowy wzrósł ogółem w latach 1956—1960 o około 40%, jakkolwiek nie osiągnął poziomu założonego w planie, który przewidywał wzrost o 46%. O niewykonaniu założonego wzrostu zdecydowało nieosiągnięcie szacowanej w planie 5-letnim obniżki kosztów własnych oraz częściowo niepełne wykonanie założeń w zakresie wzrostu produkcji rolnej.

Fundusz spożycia wzrósł w 1960 r. w porównaniu z 1955 r. o około 37%, w tym fundusz spożycia indywidualnego — o około 35%.

Zatrudnienie ogółem w gospodarce społecznej zwiększyło się z 6,5 mln. osób w 1955 r. do około 7,1 mln. osób w 1960 r., tj. o około 8,5%, jednakże w końcowym roku planu ukształtowało się na poziomie o około 710 tys. osób niższym niż zakładano w planie.

Było to związane z odejściem z pracy w wyniku regulacji emerytur około 200 tys. poprzednio zatrudnionych emerytów, aktywizacją rezerw wydajności pracy i likwidacją przerostów w zatrudnieniu oraz na ogół biorąc szybszym niż zakładano wzrostem wydajności pracy.

Ogólny osobowy fundusz płac netto w gospodarce społecznej wzrósł z 80,7 mld. zł w 1955 r. do około 132,0 mld. zł w 1960 r., tj. o około 63%.

Średnia płaca nominalna netto wzrosła w 1960 r. o około 48% w porównaniu z 1955 r., co przy wzroście kosztów utrzymania, obliczonym według metody budżetów rodzinnych GUS, o około 14% oznacza wzrost płac realnych o około 29% w porównaniu z 1955 r. Tym samym zadanie planu 5-letniego, dotyczące wzrostu płac realnych o około 30% w ciągu 5 lat, zostało prawie wykonane.

Dochody realne ludności chłopskiej z produkcji rolniczej przeznaczone na konsumpcję wzrosły w 1960 r. w porównaniu z 1955 r. o około 29%.

II. Podstawowe zadania planu na lata 1961—1965.

1. Podstawowym zadaniem planu na lata 1961—1965 jest rozwój sił wytwórczych kraju, który przyspieszy budowę ustroju socjalistycznego w Polsce i zapewni dalszą poprawę położenia materialnego ludności, zmniejszając równocześnie dystans dzielący Polskę od wysoko rozwiniętych pod względem gospodarczym krajów Europy.

2. Założenia planu na lata 1961—1965 powinny zapewnić wzrost potencjału ekonomicznego Polski w warunkach pełnej i nieprzerwanej stabilizacji gospodarczej kraju. Jednocześnie należy stworzyć materialne podstawy umożliwiające szybki rozwój gospodarczy Polski w okresie następnych planów pięcioletnich. Spełnienie tych założeń wymaga szczególnego skoncentrowania uwagi na rozwiązaniu w latach 1961—1965 następujących, podstawowych zagadnień:

a) Należy rozszerzyć działalność inwestycyjną w gospodarce narodowej, ze szczególnym uwzględnieniem tych dziedzin, od których uzależniony jest szybki rozwój gospodarczy kraju. W tym celu należy intensywnie rozbudowywać przemysł hutniczy, przemysł maszynowy, przemysł chemiczny i przemysł materiałów budowlanych oraz poważnie zwiększyć nakłady inwestycyjne w rolnictwie. Jednocześnie należy dążyć do systematycznego rozszerzania krajowej bazy surowcowej przez znaczne zwiększenie zakresu wykorzystania znanych bogactw naturalnych, w szczególności węgla kamiennego koksującego, węgla brunatnego, cynku, miedzi, siarki, soli, kamienia wapiennego, gazu ziemnego, gipsu, oraz przez prowadzenie intensywnych badań geologiczno-poszukiwawczych, zwłaszcza gazu i ropy naftowej oraz bogatych rud żelaza.

b) Należy zwiększyć stopień intensywności gospodarki rolnej przez powszechne wprowadzanie w rolnictwie postępu technicznego, a zwłaszcza przez mechanizację produkcji rolnej w oparciu o środki przekazywane przez Państwo na Fundusz Rozwoju Rolnictwa oraz przez wspólne użytkowanie maszyn zgromadzonych w kółkach rolniczych. Powinno to — łącznie z realizacją programu melioracyjnego, rosnącym zapotrzebowaniem w nawozy sztuczne i pozostałe środki produkcji oraz pełniejszym wykorzystaniem rezerw produkcyjnych dzięki usprawnieniu gospodarki nasiennej i skierowaniu na wieś poważnej ilości specjalistów rolnych — zapewnić odpowiednio znaczny wzrost produkcji rolnej, umożliwiający poprawę norm spożycia żywności dla zwiększającej się ludności kraju oraz wzrost eksportu artykułów rolno-spożywczych. Realizacja w latach 1961—1965 programu inwestycyjnego w rolnictwie powinna stworzyć materialne warunki dla stopniowej przebudowy społecznej wsi.

c) Należy osiągnąć poprawę bilansu płatniczego Polski przez poważne zwiększenie eksportu towarów i usług. Tempo wzrostu eksportu powinno wydatnie wyprze-

żyć przyrost importu. W tym celu należy intensywnie rozwijać produkcję eksportową, zapewniając odpowiednie nakłady inwestycyjne na rozbudowę istniejących i budowę nowych zakładów produkcyjnych, dostarczających artykułów będących przedmiotem eksportu bądź zastępujących towary, których import obciąża w szczególnie znacznej mierze bilans płatniczy kraju. W latach 1961—1965 powinien nastąpić szczególnie szybki wzrost obrotów pomiędzy Polską a krajami socjalistycznymi oraz z krajami słabo rozwiniętymi pod względem gospodarczym przy równoczesnym kontynuowaniu i rozszerzaniu stosunków handlowych z rozwiniętymi krajami kapitalistycznymi.

d) Należy zapewnić odpowiednio znaczną ilość nowych izb lekcyjnych oraz nowych stanowisk pracy dla wchodzących w wiek szkolny i produkcyjny licznych, powojennych roczników młodzieży.

e) Należy zapewnić zwiększenie płac realnych i siły nabywczej ludności równoległe i proporcjonalnie do wzrostu rynkowej masy towarowej.

3. Rozwój gospodarczy kraju w latach 1961—1965 powinien być osiągnięty w sposób znacznie oszczędniejszy i mniejszymi nakładami społecznie niezbędnej pracy niż w okresach realizacji dotychczasowych planów wieloletnich. W tym celu niezbędne będzie:

a) szerokie wprowadzenie postępu technicznego do wszystkich dziedzin gospodarki, a zwłaszcza zapewnienie modernizacji technicznej fabryk oraz intensyfikacji procesów produkcyjnych przez maksymalnie szybkie wprowadzenie najnowszych, najbardziej efektywnych procesów technologicznych i wysokowydajnych konstrukcji, zapewniających wzrost wydajności pracy i spadek nakładów materiałowych;

b) znaczne podniesienie efektywności inwestycji przez projektowanie nowych obiektów zgodnie z najnowocześniejszymi osiągnięciami techniki światowej oraz przez przyspieszenie cyklu budowy nowych obiektów i obniżenie kosztów inwestycji;

c) wprowadzenie oszczędności w zakresie surowców i materiałów przez pogłębienie we wszystkich zakładach pracy racjonalnej gospodarki materiałowej oraz rozsądne i uzasadnione względami technicznymi i ekonomicznymi zastępowanie materiałów deficytowych materiałami tańszymi i łatwiej dostępnymi;

d) zwiększenie wydajności pracy nie tylko w wyniku wprowadzenia postępu technicznego, lecz również przez wprowadzenie naukowych metod organizacji pracy, usprawnienie kooperacji, szkolenie załóg itp.

4. W okresie 1961—1965 należy kontynuować akcję prawidłowego rozmieszczania sił wytwórczych na terenie kraju. Należy rozbudować nowe okręgi przemysłowe w rejonie Konina, Tarnobrzega, Turosszowa i Lublina, wykorzystując miejscową bazę energetyczną i surowcową. Wzdłuż Wisły należy zbudować szereg wielkich zakładów przemysłowych, a ponadto w okresie lat 1961—1965 zapoczątkować realizację długotrwałego programu zagospodarowania Wisły. Na terenach nie posiadających obecnie warunków do lokalizacji zakładów przemysłu kluczowego — a zwłaszcza w powiatach wymagających aktywizacji i małych miastach — należy poważnie rozwinąć przemysł terenowy, państwowy i spółdzielczy. Natomiast w miastach wydzielonych z województw — Warszawie, Poznaniu, Krakowie, Łodzi i Wrocławiu — rozwój przemysłu należy ograniczyć jedynie do uzasadnionej względami ekonomicznymi rozbudowy istniejącego potencjału produkcyjnego.

5. Przy wszystkich przedsięwzięciach w zakresie budowy i przebudowy zakładów pracy oraz ich modernizacji i eksploatacji powinny być bezwzględnie przestrzegane wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy, zapewniające zało-

gom zdrowe i bezpieczne warunki pracy. W szczególności należy zapewniać odpowiednią kubaturę pomieszczeń roboczych, przy konstruowaniu, budowie i stosowaniu maszyn i urządzeń technicznych uwzględniać w pełnym zakresie wymagania z dziedziny bezpieczeństwa i higieny pracy, odpowiednie rozmieszczenie maszyn i urządzeń, należyte oświetlenie naturalne i sztuczne oraz ogrzewanie, czystość powietrza, hermetyzację szkodliwych dla zdrowia procesów technologicznych lub zastępowanie ich procesami nieszkodliwymi, stosowanie konstrukcji i urządzeń mających na celu likwidację wypadków i niebezpieczeństw, stosowanie w najszerszym zakresie postępu technicznego w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy, odpowiednie urządzenia higieniczno-sanitarne, odzież ochronną, sprzęt ochrony osobistej itp.

6. Ustala się następujące podstawowe kierunki rozwoju gospodarki narodowej w latach 1961—1965:

- osiągnięcie w 1965 r. wzrostu produkcji przemysłowej o około 52%, a produkcji rolnej o około 22% w stosunku do przewidywanego wykonania planu 1960 r., co powinno zapewnić zwiększenie w okresie lat 1961—1965 dochodu narodowego o około 40%;
- osiągnięcie wydatnego wzrostu społecznej wydajności pracy w celu zapewnienia wykonania założeń w zakresie produkcji i usług, przy wzroście zatrudnienia w gospodarce uspołecznionej (bez uczniów) o około 750 tys. osób. W szczególności należy osiągnąć w przemyśle wzrost wydajności pracy o około 40%, a w przedsiębiorstwach budowlano-montażowych co najmniej o 32%;
- zwiększenie w pięcioleciu 1961—1965 globalnych nakładów inwestycyjnych (wraz ze środkami własnymi ludności przeznaczonymi na inwestycje mieszkaniowe, inwestycje produkcyjne w rolnictwie itp.) o 53,2% w stosunku do pięciolecia 1956—1960;
- zwiększenie rozmiarów budownictwa mieszkaniowego (łącznie ze środków państwowych i środków własnych ludności) z 1,77 mln. izb w pięcioleciu 1956—1960 do 2,75 mln. izb w pięcioleciu 1961—1965, w tym 1,8 mln. izb typu miejskiego i 0,95 mln. izb typu wiejskiego;
- osiągnięcie w roku 1965 wzrostu funduszu spożycia indywidualnego o około 32% w stosunku do roku 1960, co pozwoli na zwiększenie spożycia na 1 mieszkańca o około 23% oraz osiągnięcie wzrostu dochodów realnych 1 zatrudnionego o około 23%;
- dalszą poprawę warunków bytu mas pracujących, polepszenie warunków zdrowotnych i socjalnych ludności, podniesienie oświaty i kultury, rozszerzenie form wypoczynku, lepsze dostosowanie asortymentu masy rynkowej do potrzeb ludności, wszechstronny rozwój usług.

7. Osiągnięciu i przekroczeniu założonego wzrostu gospodarczego i poprawie warunków bytu ludności powinno służyć dalsze doskonalenie form i metod zarządzania i planowania, rozwój samorządu robotniczego, wzrost aktywności i gospodarności mas pracujących miast i wsi.

III. Przemysł.

1. W planie pięcioletnim należy zapewnić harmonijny rozwój poszczególnych gałęzi przemysłu. W tym celu należy zwiększyć nakłady inwestycyjne przede wszystkim na rozwój bazy surowcowej, paliwowo-energetycznej oraz przemysł hutniczy i chemiczny. Należy dążyć do jak najszybszego zakończenia budowy obiektów przemysłowych rozpoczętych w ubiegłym okresie oraz skrócenia cyklu budowy obiektów rozpoczynanych w obecnym planie pięcioletnim.

Znaczna część wzrostu produkcji przemysłowej powinna być osiągnięta przez intensyfikację produkcji, doskonalenie procesów technologicznych, wprowadzenie do przemysłu nowej techniki na poziomie światowym oraz usprawnienie organizacji produkcji i przechodzenie na nowe techniczne normy pracy.

Należy również konsekwentnie dążyć do tworzenia odpowiednich rezerw zdolności produkcyjnych, zwiększających się w miarę przechodzenia od niższych ku wyższym szczeblom przetwórstwa.

2. Wartość produkcji globalnej przemysłu w roku 1965 powinna osiągnąć 737,4 mld. zł według cen porównywalnych, *) co stanowi wzrost o 51,9% w porównaniu z 1960 r.

W ramach ogólnego wzrostu wartości produkcji globalnej wzrost wartości produkcji przemysłu środków wytwarzania (grupa A) powinien wynieść 57,2% w porównaniu z 1960 r., a wzrost wartości produkcji przemysłu przedmiotów spożycia (grupa B) powinien wynieść 44,3% w porównaniu z 1960 r.

3. Zakłada się, że wzrost wartości produkcji globalnej w cenach porównywalnych w poszczególnych gałęziach przemysłu kształtować się będzie następująco:

	%
	1965
	1960
Wartość produkcji globalnej ogółem	151,9
w tym:	
Wytwarzanie energii elektrycznej i ciepłej	170,9
Przemysł paliw	130,6
Hutnictwo żelaza (łącznie z wydobyciem rud)	154,6
Hutnictwo metali nieżelaznych (łącznie z wydobyciem rud)	144,0
Przemysł maszynowy i konstrukcji metalowych, przemysł elektrotechniczny, przemysł środków transportu, przemysł metalowy	175,8
Przemysł chemiczny (łącznie z kopalnictwem surowców chemicznych)	204,6
Przemysł gumowy	156,2
Przemysł materiałów budowlanych (łącznie z wydobyciem surowców mineralnych dla budownictwa oraz przemysłów: materiałów budowlanych, szklarskiego i porcelanowo-fajansowego)	162,9
Przemysł szklarski	174,9
Przemysł porcelanowo-fajansowy	177,1
Przemysł drzewny	122,4
Przemysł papierniczy	135,8
Przemysł poligraficzny	139,4
Przemysł włókienniczy (łącznie z dziewiarskim)	142,6
Przemysł odzieżowy	135,7
Przemysł skórzano-obuwniczy (łącznie z futrzarskim)	126,8
Przemysł spożywczy	135,0
Przemysł solny	130,7
Inne gałęzie przemysłu	210,3

4. Produkcja głównych wyrobów przemysłowych powinna osiągnąć następujące wielkości w 1965 r.:

*) Przez ceny porównywalne produkcji przemysłowej w planie na lata 1961—1965 rozumie się ceny fabryczne z dnia 1 lipca 1960 r., które na okres lat 1961—1965 stają się nowymi cenami porównywalnymi.

		1965	% 1965 1960			1965	% 1965 1960
Jednostka miary				Jednostka miary			
<i>Wytwarzanie energii elektrycznej i ciepłej</i>				<i>Maszyny i urządzenia do procesów chemicznych, gumy i wyrobów z gumy oraz przemysłu rafineryjnego</i>			
Energia elektryczna	mld. kWh	45,5	155,4	tys. ton	117,0	363,4	
<i>Przemysł paliw.</i>				<i>Maszyny i urządzenia hutnicze</i>			
Węgiel kamienny	mln. ton	114,5	109,6	tys. ton	51,0	231,8	
w tym: węgiel energetyczny	tys. ton	85.280,0	106,5	<i>Maszyny i urządzenia wiertnicze</i>		min. zł, ceny porównywalne	239,4 99,2
węgiel gazowy i i koksowy	tys. ton	23.340,0	120,5	<i>Maszyny górnicze</i>		min. zł, ceny porównywalne	2.736,0 136,8
Węgiel brunatny	tys. ton	27.000,0	289,5	<i>Maszyny włókiennicze</i>		min. zł, ceny porównywalne	1.475,0 336,8
Ropa naftowa	tys. ton	207,0	106,5	<i>Maszyny i urządzenia dla przemysłu rolnego i spożywczego</i>		tys. ton	60,0 190,4
Gaz ziemny	mln. m ³	1.148,0	209,0	<i>Maszyny i urządzenia do wyrobu papieru i tektury</i>		tys. ton	7,5 375,0
Koks	tys. ton	16.670,0	139,4	<i>Maszyny do robót budowlanych i drogowych</i>		tys. ton	71,2 152,8
w tym: koks metalurgiczny	tys. ton	9.750,0	126,4	<i>Dźwigi i przenośniki (transportery) ogólnego zastosowania</i>		tys. ton	60,8 144,1
Przerób ropy naftowej bez regeneracji	tys. ton	3.280,0	374,3	<i>Maszyny i narzędzia rolnicze i dla gospodarki leśnej</i>		min. zł, ceny porównywalne	3.820,0 190,7
Fenol	tys. ton	38,0	234,6	<i>Łożyska toczne</i>		tys. szt.	27.018,5 225,5
<i>Hutnictwo żelaza (łącznie z wydobywaniem rud)</i>				<i>Przemysł elektrotechniczny</i>			
Rudy żelaza krajowe surowe w wadze rzeczywistej	tys. ton	3.120,0	143,0	<i>Maszyny elektryczne wirujące</i>		tys. szt.	2.078,4 196,4
Surówka żelaza w przeliczeniu na martenowską	tys. ton	6.900,0	151,2	<i>Transformatory mocy pow. 20 kVA</i>		szt.	13.000 157,2
Stal surowa	tys. ton	9.302,0	139,2	<i>MVA</i>		6.113	202,3
Wyroby walcowane gotowe	tys. ton	6.350,0	143,3	<i>Przewody gołe</i>		tys. ton	27,9 154,1
w tym: wyroby ze stali jakościowej	tys. ton	750,0	169,3	<i>Kable silnoprądowe</i>		tys. km	42,3 203,4
Rury stalowe (produkcja gotowa)	tys. ton	570,0	155,9	<i>Kable telefoniczne</i>		tys. ton	62,6 175,8
<i>Hutnictwa metali nieżelaznych (łącznie z wydobywaniem rud)</i>				<i>Odbiorniki radiowe</i>		tys. km/żył	674 171,1
Rudy cynkowo-olowiane w wadze rzeczywistej	tys. ton	3.170,0	128,8	<i>Odbiorniki telewizyjne</i>		tys. ton	12,9 131,7
Rudy miedzi w wadze rzeczywistej	tys. ton	2.500,0	142,2	<i>Żarówki głównego szeregu</i>		tys. szt.	720,0 114,8
Aluminium	tys. ton	75,0	238,5			tys. szt.	440,0 256,9
Cynk	tys. ton	230,0	131,1			min. szt.	77,0 158,8
Miedź elektrolityczna	tys. ton	23,5	108,3	<i>Przemysł środków transportu</i>			
Olów rafinowany	tys. ton	52,5	132,2	<i>Lokomotywy elektryczne na tor szeroki i normalny</i>		szt.	48 126,3
Kadm rafinowany	tona	700,0	140,8	<i>Jednostki elektryczne 3-członowe</i>		kompl.	62 269,6
<i>Przemysł maszynowy i konstrukcji metalowych</i>				<i>Wagony osobowe na tor szeroki i normalny</i>		szt.	730 110,6
Kotły parowe wodnorurkowe	tp/h	5.700	173,1	<i>Wagony towarowe na tor szeroki i normalny</i>		szt.	11.150 80,3
Turbiny parowe	MW	600	322,2	<i>Wagony towarowe w przeliczeniu na dwuosiowe</i>		szt.	22.020 133,2
Silniki okrętowe napędu głównego	szt.	81	810,0	<i>Samochody osobowe</i>		szt.	28.900 224,8
	tys. KM	420,3	750,5	<i>Samochody ciężarowe</i>		szt.	38.600 197,8
Silniki spalinowe okrętowe agregatowe	szt.	167	379,5	<i>Autobusy</i>		szt.	3.700 183,0
	tys. KM	46,0	380,2	<i>Ciągniki dwuosiowe</i>		szt.	26.900 350,5
Obrabiarki do metali skrawające	szt.	32.360	147,7	<i>Ciągniki jednoosiowe</i>		szt.	3.000 300,6
	tona	54.715,0	179,4	<i>Motocykle</i>		tys. szt.	125,0 102,5
Maszyny do obróbki plastycznej metali	szt.	4.300	161,8	<i>Skutery</i>		tys. szt.	30,0 9,7
	tona	20.500,0	250,7	<i>Motorowery</i>		tys. szt.	120,0 47,4
				<i>Rowery</i>		tys. szt.	800,0 127,7

	Jednostka miary	1965	% 1965 1960		Jednostka miary	1965	% 1965 1960
Tabor transportu i rybo- łówstwa morskiego po- wyżej 100 DWT	szt. tys. DWT	62 148,0	89,9 176,2	w tym: feneloplasty	tys. ton	29,5	191,6
<i>Przemysł metalowy</i>				w tym:			
Odlewy stalowe	tys. ton	250,0	145,3	proszki do prasowa- nia fenolowe	tys. ton	14,8	194,7
Odlewy żeliwne	tys. ton	1.428,0	150,8	aminoplasty	tys. ton	39,3	381,6
Pralki i pralkowirówki	tys. szt.	575,0	108,4	w tym:			
Lodówki	tys. szt.	240,0	636,6	proszki do prasowa- nia mocznikowo-me- laminowe	tys. ton	9,2	657,1
Maszyny do szycia	tys. szt.	400,0	191,1	polichlorek winylu	tys. ton	60,0	447,8
<i>Przemysł chemiczny (łącznie z kopalnictwem surowców „chemicznych)</i>				polistyren	tys. ton	12,5	403,2
Piryty w przeliczeniu na 40% S	tys. ton	220,0	105,3	polietylen	tys. ton	10,0	—
Amoniak syntetyczny	tys. ton	680,0	196,5	Wyroby z polichloru wi- nylu	tys. ton	87,0	359,5
Chlor gazowy	tys. ton	161,0	291,7	Wykładziny podłogowe	tys. m ²	10.050,0	424,1
Kwas siarkowy w przeli- czeniu na 100%	tys. ton	1.325,0	193,5	Wyroby lakiernicze	tys. ton	181,0	195,0
Siarka elementarna	tys. ton	411,5	15,2 raza	Mydło do prania	tys. ton	73,0	118,1
Soda kalcynowana w prze- liczeniu na 98% na zbyt łącznie z sodą ciężką	tys. ton	740,0	140,0	Mydło toaletowe i spe- cjalne	tys. ton	19,0	138,7
Soda kaustyczna w prze- liczeniu na 96%	tys. ton	284,0	164,6	Proszki do prania	tys. ton	134,0	151,1
Karbid w przeliczeniu na 75%	tys. ton	450,0	140,4	Wyroby farmaceutyczne ogółem	mln. zł ceny porówny- walne	4.710,0	183,3
Nawozy azotowe w prze- liczeniu na N ₂	tys. ton	464,0	171,7	<i>Przemysł gumowy</i>			
Artykuły azotowe na cele paszowe w przeliczeniu na N ₂	tys. ton	20,0	29 razy	Wyroby gumowe ogółem	tys. ton	188,4	136,5
Nawozy fosforowe w prze- liczeniu na P ₂ O ₅	tys. ton	400,0	193,2	Opony trakcyjne (bez ro- werowych)	tys. szt.	2.920,0	156,8
Nawozy wapniowe w prze- liczeniu na CaO	tys. ton	711,0	216,8	Obuwie gumowe	mln. par	26,5	108,6
Kauczuk syntetyczny	tys. ton	45,0	222,8	<i>Przemysł materiałów budowlanych (łącznie z wydobyciem surowców mineralnych dla budownictwa oraz przemysłów: materiałów budowlanych, szklarskiego i porcelanowo-fajanso- wego)</i>			
Barwniki organiczne syn- tetyczne	mln. zł ceny porówny- walne tys. ton	1.500,0 14,9	222,2 152,3	Cement	tys. ton	11.120,0	168,6
Garbniki i środki pomoc- nicze dla przemysłu gar- barskiego	tys. ton	12,0	144,6	Wapno budowlane i prze- mysłowe	tys. ton	3.460,0	165,9
Środki ochrony roślin	mln. zł ceny porówny- walne	1.227,0	311,3	Materiały ścienne ogółem	mln. szt. cegły	8.269,0	161,0
Włókna chemiczne ogółem	tys. ton	114,3	146,9	w tym:			
w tym: włókna sztuczne celulozowe	tys. ton	81,8	117,2	materiały ścienne bez żelbetowych i betono- wych	mln. szt. cegły	5.644,0	145,4
z tego: przędza sztucz- nego jedwabiu	tys. ton	31,8	146,5	w tym:			
włókno cięte	tys. ton	50,0	104,0	cegła	mln. szt. cegły	5.355,0	143,4
włókno sztuczne biał- kowe-wipolan	tys. ton	3,5	100,0	materiały ścienne żelbe- towe i betonowe	mln. szt. cegły	2.625,0	209,0
włókno sztuczne synte- tyczne	tys. ton	29,0	644,4	Dachówka palona i gąsio- ry palone	mln. szt.	231,0	233,3
z tego:				Papa	mln. m ²	115,0	116,2
typu steelon	tys. ton	12,0	266,7	Płyty dachowe azbestowo- cementowe	mln. m ²	28,0	307,6
typu elana	tys. ton	7,0	—	Sączki w przeliczeniu na 5 cm	mln. szt.	365,0	331,8
typu anilana	tys. ton	10,0	—	<i>Przemysł szklarski</i>			
Tworzywa sztuczne ogó- łem	tys. ton	199,0	367,8		Jednostka miary	1965	% 1965 1960
				Szkło ciągnięte okienne w przeliczeniu na 2 mm	mln. m ²	42,0	186,9

	Jednostka miary	1965	% 1965 1960
<i>Przemysł porcelanowo-fajansowy</i>			
Porcelana stołowa	tona	16.000,0	142,6
Porcelana elektrotechnicz- na i techniczna	tona	19.825,0	155,3
Porcelit stołowy	tona	9.700,0	135,4
Fajans stołowy	tona	5.500,0	93,3

<i>Przemysł drzewny</i>			
Tarcica	tys. m ³	5.405,0	89,5
w tym:			
tarcica z surowca igla- stego	tys. m ³	4.829,0	88,2
Płyty pilśniowe	tys. m ²	55.400,0	199,7
	tys. ton	210,0	201,5
Płyty wiórowe	tys. m ³	179	613,0
Meble	mln. zł, ceny zbytu w mln. zł ceny porów- nywalne	8.471,3 8.373,5	160,5 161,3

<i>Przemysł papierniczy</i>			
Celuloza	tys. ton	388,0	133,2
Papier	tys. ton	630,6	125,2
Tektura	tys. ton	197,1	144,3

Przemysł włókienniczy (łącznie z dziewiarskim)

Przędza bawełniana i ba- wełnopodobna	tona	197.650,0	129,1
Przędza wełniana, wełno- podobna i włóczka	tona	71.700,0	122,6
Tkaniny bawełniane i ba- wełnopodobne wykoń- czone (bez tkanin kor- dowych i transporter- owych)	tys. m ² tys. mb. tona	706.500,0 766.000,0 116.657,0	116,9 115,1 119,2
Tkaniny wełniane i weł- nopodobne wykończone	tys. m ² tys. mb. tona	125.765,0 90.300,0 42.386,0	115,5 114,8 109,1
Tkaniny jedwabne wykoń- czone (łącznie z tkani- nami z włókien synte- tycznych)	tys. m ² tys. mb. tona	132.360,0 140.000,0 18.289,0	129,9 126,0 126,1
w tym:			
tkaniny z jedwabiu sztucznego	tys. m ² tys. mb.	113.420,0 118.850,0	120,2 116,8
tkaniny z włókien syn- tetycznych	tys. m ² tys. mb. tona	15.750,0 17.500,0 931,0	322,3 322,5 329,0
Tkaniny lniane i pakula- ne wykończone	tys. m ² tys. mb. tona	98.980,0 109.070,0 31.892,0	139,1 124,5 139,0
Wyroby dziewiarskie	tys. szt. tona	245.518,0 34.428,0	180,2 184,1
Wyroby pończosznice	tys. par tona	136.400,0 5.850,0	45,8 132,7

Przemysł skórzano-obuwniczy łącznie z futrzarskim

Skóry twarde	tona	24.050,0	120,6
Skóry miękkie	tys. m ²	15.300,0	127,5

	Jednostka miary	1965	% 1965 1960
<i>Obuwie wszelkiego rodza- ju (bez obuwia gumowe- go)</i>			
	tys. par	75.900,0	131,5
<i>Obuwie skórzane</i>			
	tys. par	49.700,0	127,9

<i>Przemysł spożywczy</i>			
Mięso z uboju w wadze bitej cieplej	tys. ton	1.503,0	152,3
Bekony	tys. ton	51,0	100,8
Konserwy mięsne w wa- dze netto	tys. ton	100,0	212,8
Połów ryb morskich i za- lewowych	tys. ton	270,0	161,0
Tłuszcze i oleje jadalne	tys. ton	155,0	151,8
Cukier z kampanii bura- czanej w przeliczeniu na cukier biały	tys. ton	1.500,0	108,7
Cukierki	tona	122.050,0	132,5
Wyroby czekoladowe	tona	31.300,0	128,9
Piwo	tys. hl	8.130,0	120,8
Spirytus surowy w przeli- czeniu na 100°	mln. l	172,4	142,8
Wyroby spirytusowe w przeliczeniu na 100°	mln. l	73,2	99,3
Wyroby winiarskie	mln. l	209,8	148,8
Papierosy	mld. szt.	51,0	115,6

Przemysł solny

Sól	tys. ton	2.454,5	126,1
w tym:			
sól kamienna biała	tys. ton	730,0	198,0
sól warzona	tys. ton	244,5	109,3

5. Niezbędnym warunkiem dalszego uprzemysłowienia kraju jest uzyskanie przez energetykę odpowiedniego wzrostu produkcji energii elektrycznej. Wzrost wartości produkcji energii elektrycznej i ciepłej wyniesie 70,9%, co oznacza wzrost udziału tej produkcji w ogólnej wartości produkcji przemysłowej z 2,1% w 1960 r. do 2,4% w 1965 r.

Udział energii elektrycznej produkowanej w oparciu o węgiel brunatny powinien wzrosnąć z 4,5% w 1960 r. do 30,9% w 1965 r.

W celu zapewnienia wykonania programu produkcyjnego i inwestycyjnego w energetyce należy podjąć środki dla terminowego przekazania do eksploatacji nowych mocy produkcyjnych w elektrowniach, aby najpóźniej od IV kwartału 1962 r. bilans mocy został zrównoważony, a w latach następnych uzyskać rezerwę gospodarczą w granicach 5—7%.

W tym celu należy zapewnić przekazanie do eksploatacji w latach 1961—1965 nowe moce produkcyjne w wysokości 4.692 MW (w tym 362 MW z posłizgu 1960 r.), wobéc 2.342 MW, które zostały oddane do użytku w latach 1956—1960, co oznacza wzrost o 100%.

Z ogólnej ilości mocy produkcyjnych przekazywanych do eksploatacji w 1961—1965 r. przypada na:

— elektrownie zawodowe	4.098 MW
— w tym: elektrownie ciepłe	3.885 MW
elektrownie wodne	213 MW
elektrownie przemysłowe	594 MW

W większych elektrowniach należy przekazać następujące moce:

— w elektrowni Turów do 1965 r.	— 1.400 MW
— w elektrowni Konin do 1963 r.	— 425 MW
— w elektrociepłowni Siekierki do 1963 r.	— 200 MW
— w elektrowni Łagisza do 1963 r.	— 250 MW
— w elektrowni Siersza w 1961 r. i 1962 r.	po 130 MW
— w elektrowni Adamów w 1964 r. i 1965 r.	po 250 MW
— w elektrowni Halemba w 1962 r. i 1963 r.	po 100 MW
— w elektrowni wodnej Solina w 1965 r.	— 120 MW

W latach 1961—1965 należy zrealizować program obniżenia jednostkowego zużycia paliwa, tak aby w 1965 r. zużycie paliwa w elektrowniach ciepłych zawodowych wynosiło nie więcej niż 0,400 kg/kWh paliwa umownego wobec 0,485 kg/kWh w roku 1960, oraz program obniżania strat sieciowych, tak aby straty w 1965 r. stanowiły nie więcej niż 11,2% ilości energii elektrycznej wprowadzonej do sieci.

6. Jednym z podstawowych zadań przemysłu paliw w planie 5-letnim jest pokrycie potrzeb gospodarki narodowej przy jednoczesnym dostarczeniu paliw o odpowiedniej jakości na eksport.

Wydobycie węgla kamiennego powinno osiągnąć w 1965 r. wysokość 114,5 mln. ton. W celu poprawy jakości węgla kamiennego należy zmniejszyć w 1965 r. zanieczyszczenie kamieniem ogólnej produkcji węgla co najmniej o 1% w porównaniu z rokiem 1960.

Dla zabezpieczenia realizacji programu produkcyjnego w przemyśle węgla kamiennego należy:

- prowadzić rozbudowę starych kopalń poprzez budowę nowych poziomów wydobywczych. W latach 1961—1965 należy przekazać do eksploatacji 39 nowych poziomów,
- zakończyć budowę następujących kopalń z 6-lecia 1950—1955: Kościuszko, Wesoła, Ziemowit, Porąbka, Nowy Wirek, Halemba, Julian i 1 Maja,
- przekazać do eksploatacji następujące kopalnie węgla kamiennego rozpoczęte w 5-leciu 1956—1960: Jastrzębie w 1965 r., Moszczenica w 1966 r., Szczygłowice w 1962 r., Staszic w 1964 r.,
- rozpocząć budowę w latach 1961—1965 następujących nowych kopalni węgla kamiennego: Radoszowy, Zofiówka, Borynia I, Spytkowice, Pniówek, Borynia II, Paniówki, Łabędy — o łącznej docelowej zdolności produkcyjnej 61 tys. ton/dobę.

Szczególną troską należy otoczyć budowę kopalni węgla koksowego ze względu na jego deficyt przy produkcji koksu. Wydobycie węgla gazowo-koksowego należy osiągnąć w 1965 r. w wysokości 23.340 tys. ton.

W przemyśle węgla brunatnego szczególną uwagę należy zwrócić na zwiększenie wydobycia węgla brunatnego, które powinno wynieść w r. 1965 — 27 mln. ton, co oznacza wzrost o 189,5% w porównaniu z 1960 r.

W przemyśle tym należy rozbudować kopalnictwo w rozmiarach zapewniających pokrycie rosnących potrzeb energetyki.

W tym celu należy zapewnić:

- budowę kopalni Turów II w terminach gwarantujących rozpoczęcie wydobycia w 1962 r. i osiągnięcie docelowej zdolności wydobywczej w wysokości 12,0 mln. ton w 1966 r. (w 1965 r. — 10 mln. ton);
- rozbudowę kopalni Pątnów w tempie zapewniającym pokrycie potrzeb elektrowni „Konin” i osiągnięcie docelowej zdolności wydobywczej 3.750 tys. ton w 1964 r.;
- budowę kopalni Kazimierz w terminach pozwalających na rozpoczęcie wydobycia w 1965 r. w wyso-

kości 1000 tys. ton i osiągnięcie docelowej zdolności wydobywczej w 1967 r. w wysokości 4.900 tys. ton;

- budowę brykietowni w rejonie Pątnowa i członu ciepłowniczego w elektrowni Pątnów w terminach zapewniających rozpoczęcie produkcji brykietów w 1965 r. w wysokości 500 tys. ton i osiągnięcie docelowej produkcji w wysokości 1000 tys. ton w 1966 r.;
- budowę kopalni Adamów w tempie zapewniającym wydobycie w 1964 r. w wysokości 1200 tys. ton i osiągnięcie docelowej zdolności wydobywczej 4200 tys. ton w 1966 r.

Należy przygotować lokalizację kopalń węgla brunatnego, tak aby zwiększyć wydobycie po roku 1965.

W przemyśle koksowniczym należy dążyć do dalszej poprawy jakości produkowanego koksu, a zwłaszcza metalurgicznego, oraz zabezpieczenia potrzeb hutnictwa.

W celu zapewnienia realizacji programu produkcyjnego należy oddawać do ruchu poszczególne baterie koksownicze w następujących terminach:

- VIII bateria w Hucie im. Lenina — 1961,
- VII bateria w Hucie im. Lenina — 1961,
- III bateria w Hucie im. Bieruta — 1962,
- III bateria w Zakładach Koksowniczych Viktoria — 1963,
- III bateria w Zakładach Koksowniczych Walenty — 1963,
- III bateria w Hucie Bobrek — 1963,
- IV bateria w Hucie im. Bieruta — 1963,
- I bateria w Zakładach Koksochemicznych Radlin — 1964,
- IX bateria w Hucie im. Lenina — 1964,
- III bateria w Zakładach Koksowniczych Zdieszowice — 1964,
- X bateria w Hucie im. Lenina — 1965,
- XI bateria w Hucie im. Lenina — 1965,
- XII bateria w Hucie im. Lenina — 1965,
- IV bateria w Zakładach Koksowniczych Zdieszowice — 1965.

Krajowa produkcja gazu ogółem w 1965 r. powinna osiągnąć poziom 8.444 mln. m³, tj. o 2.763 mln. m³ więcej niż w 1960 r. Należy zapewnić rozprowadzenie siecią przemysłu gazowniczego 5.070 mln. m³ gazu w 1965 r. wobec 2.985 mln. m³ gazu w 1960 r., w tym: gazu koksowniczego 2.200 mln. m³, gazu ziemnego 1.510 mln. m³ i gazu miejskiego 1.020 mln. m³.

W tym celu należy zapewnić terminowe oddawanie do użytku między innymi następujących ważniejszych obiektów inwestycyjnych:

- gazowni w Knurowie o zdolności produkcyjnej 1.080 tys. m³ gazu/dobę w 1965 r.,
- wytwórni dwugazu w Poznaniu o zdolności produkcyjnej 240 tys. m³ gazu/dobę w 1963 r.,
- gazowni w Bydgoszczy (I etap) o zdolności produkcyjnej 120 tys. m³ gazu/dobę w 1964 r.

Należy również zapewnić w 1966 r. zakończenie budowy I etapu gazokoksowni, która dostarczać będzie gaz dla Warszawy.

W celu pełnego zagospodarowania gazu koksowniczego należy wybudować w latach 1961—1965 około 360 km gazociągów, na co przeznaczają się nakłady inwestycyjne w wysokości 280 mln. zł.

Jednocześnie w 1961 r. powinna być zakończona budowa magistrali gazowej Śląsk — Warszawa na odcinku Piotrków — Warszawa o długości 138 km.

W zakresie poszukiwań i wydobycia gazu ziemnego należy osiągnąć w 1965 r. zasoby geologiczne co najmniej w wysokości 16.000 mln. m³, umożliwiające osiągnięcie planowanego wydobycia w 1965 r. gazu ziemnego w wysokości

1148 mln. m³, co oznacza wzrost o 109% w porównaniu z 1960 r. i zabezpieczenie produkcji na tym poziomie w okresie 14 lat.

W zakresie poszukiwań ropy naftowej należy osiągnąć w 1965 r. zasoby geologiczne co najmniej 3.800 tys. ton ropy, w celu zapewnienia wydobycia ropy naftowej w wysokości 207 tys. ton. Niezależnie od pokrycia zasobami planowanego wydobycia należy dążyć do odkrycia nowych złóż ropy naftowej i gazu. W tym celu należy zwiększyć intensywność prac geologiczno-poszukiwawczych i eksploatacyjnych przez głębsze wiercenia w rejonie Karpat i Podgórze oraz prowadzić badania na obszarze Niżu Polskiego. W ramach tych prac należy wykonać:

wiercenia poszukiwawcze	620 tys. mb.
wiercenia geologiczne	340 tys. mb.
wiercenia eksploatacyjne	160 tys. mb.
Razem	1120 tys. mb.

W zakresie przeróbki ropy naftowej należy zapewnić pokrycie potrzeb gospodarki narodowej w materiały pędne przez osiągnięcie wzrostu przerobu ropy naftowej z 876,3 tys. ton w 1960 r. do 3,280 tys. ton w 1965 r., co powinno nastąpić dzięki rozbudowie rafinerii nafty w Czechowicach do zdolności przerobowej 500 tys. ton/rok, oraz przez osiągnięcie w 1965 r. przerobu 2,0 mln. ton ropy naftowej w VI Rafinerii w Płocku.

7. Istotnym warunkiem dalszego rozwoju całej gospodarki narodowej jest rozwój hutnictwa żelaza.

Należy wykorzystać krajową bazę surowcową dla hutnictwa żelaza i osiągnąć wydobycie rud żelaza w 1965 r. w wysokości 3,1 mln. ton.

W celu zapewnienia dalszego wzrostu wydobycia rud żelaza po 1965 r. i osiągnięcia poziomu ich wydobycia w 1970 r. w wysokości 4,2—4,5 mln. ton należy rozpocząć budowę nowych kopalń o łącznej zdolności wydobywczej 3 mln. ton rudy surowej oraz prowadzić dalsze poszukiwania nowych, bardziej ekonomicznych złóż rud żelaza.

Produkcja stali powinna osiągnąć w 1965 r. 9,3 mln. ton, co stanowi wzrost o 39,2% w porównaniu z 1960 r., a produkcja wyrobów walcowanych 6.350 tys. ton, co oznacza wzrost o 43,3% w porównaniu z 1960 r.

Dla osiągnięcia założonej w planie 5-letnim produkcji hut żelaza i stali należy zapewnić terminową budowę nowych obiektów ze szczególnym zwróceniem uwagi na oddanie do użytku następujących obiektów:

— w Hucie im. Lenina	— wielkich pieców nr 4 i 5, — X pieca martenowskiego, — stalowni konwertorowej z 2 konwertorami, — walcowni drutu, — ciągłej elektrolitycznej ocynowni blach, — wydziału blach transformatorowych,
— w Hucie im. B. Bieruta	— walcowni zgniatacz,
— w Hucie Warszawa	— walcowni drobnej, — walcowni taśmy zimnej,
— w Hucie im. Gen. Świerczewskiego	— walcowni i ciągarni rur precyzyjnych,
— w Nowym Zakładzie w Ostrowcu Świętokrzyskim	— stalowni, — ciężkiej prasowni wraz z wydziałem obróbki maszynowej.

Należy przeprowadzić rekonstrukcję wielkich pieców i wyposażyć je w dmuchawy przystosowane do pracy na podwyższonym ciśnieniu dmuchaw w gardzieli do 1,5 at. W rezultacie realizacji programu inwestycyjnego i modernizacji oraz znacznej poprawy przygotowania wsadu wielkopiecowego należy osiągnąć w 1965 r. następujące wskaźniki techniczno-ekonomiczne:

- wykorzystanie objętości użytkowej wielkiego pieca 0,93 m³/t 24 h,
- zużycie koksu na 1 tonę surowki 860 kg,
- produkcji stali na 1 m² powierzchni trzonu pieców martenowskich do 6,5 ton/m²/24 h.

Szczególny nacisk należy położyć na rozwój produkcji stali jakościowych, a zwłaszcza na pełne opanowanie produkcji w Hucie Warszawa.

Produkcję wyrobów walcowanych w latach 1961—1965 należy osiągnąć przez budowę nowych obiektów produkcyjnych oraz modernizację istniejących. Udział wyrobów walcowanych ze stali jakościowej w ogólnej produkcji wyrobów walcowanych powinien osiągnąć poziom 11,8%.

W latach 1961—1965 należy uruchomić w skali masowej produkcję wyrobów walcowanych ze stali niskostopowych o podwyższonych własnościach, profili oszczędnościowych oraz wyrobów walcowanych o zawężonych tolerancjach.

Należy również zwiększyć produkcję następujących asortymentów wyrobów hutniczych: profili giętych, blachy ocynowanej i ocynkowanej, taśmy zimno walcowanej oraz pretów ciągnionych. Szczególną uwagę należy zwrócić na zwiększenie produkcji rur stalowych, w tym zwłaszcza precyzyjnych rur przeciąganych oraz rur przewodowych o dużych średnicach.

8. Hutnictwo metali nieżelaznych powinno osiągnąć w 1965 r. następujące rozmiary produkcji: cynku 230 tys. ton, co stanowi 31,1% wzrostu do 1960 r., aluminium hutniczego 75 tys. ton, co stanowi wzrost o 188,5% w porównaniu z 1960 r., miedzi elektrolitycznej 23,5 ton, co stanowi wzrost 8,3% w porównaniu z 1960 r.

Należy usprawnić prace geologiczno-poszukiwawcze przez zastosowanie badań geofizycznych i modernizację sprzętu mierniczego, tak aby wiercenia poszukiwawcze były robione wyłącznie aparatami szybkoobrotowymi.

Dla osiągnięcia założonego wzrostu produkcji cynku i ołowiu należy rozbudować kopalnie rud cynku i ołowiu w Bolesławiu, Trzebieńce i Olkuszu oraz rozpocząć budowę kopalni Klucze-Pomorzany. Należy wybudować nową hutę tlenku cynku w Miasteczku Śląskim oraz przeprowadzić rekonstrukcję starych hut, co pozwoli na lepsze wykorzystanie pojemności mufla w 685 kg na dobę w 1960 r. do 706 kg na dobę w 1965 r.

Należy intensywnie prowadzić budowę 3 kopalń w nowym zagłębiu miedziowym Lubin — Sieroszewice, aby pierwsze wydobycie rud miedzi było osiągnięte w 1966 r.

Należy rozpocząć rozbudowę huty miedzi w Legnicy w 1965 r., umożliwiającą pełne wykorzystanie wydobywanych rud miedzi z nowego zagłębia.

Dla umożliwienia szybkiego wzrostu produkcji aluminium należy rozpocząć w planie 5-letnim budowę huty aluminium w Koninie o docelowej zdolności produkcyjnej 94 tys. ton aluminium rocznie, a w 1965 r. uruchomić pierwszy etap huty o zdolności produkcyjnej 47 tys. ton. Przez zastosowanie prostowników krzemowych w tej hucie zużycie prądu elektrycznego będzie co najmniej o 5% mniejsze niż w hucie w Skawinie.

Dla pokrycia potrzeb krajowych w wyroby walcowane z aluminium i uniezależnienia się od importu tych wyrobów należy wybudować walcownie blach i taśm z aluminium i stopów aluminium w Kętach o zdolności produkcyjnej około 30 tys. ton rocznie, osiągając w 1965 r. produkcję 8 tys. ton blach i taśm.

Należy rozwinąć produkcję metali rzadkich, jak german, cyrkon, ind, gal i innych, w oparciu o surowce krajowe. Ze względu na istniejący deficyt metali nieżelaznych należy oszczędnie gospodarować tymi metalami oraz zwiększyć stopień wykorzystania złomu metali nieżelaznych.

9. Wartość produkcji globalnej przemysłu maszynowego, elektrotechnicznego, środków transportu i metalowego według cen porównywalnych osiągnie w 1965 r. poziom 165,9 mld. zł, co oznacza wzrost o 75,8%. Udział wartości produkcji tego przemysłu powinien osiągnąć w ogólnej wartości przemysłu 22,6% w 1965 r. wobec 19,5% osiągniętych w 1960 r. Polityka inwestycyjna powinna zmierzać do usunięcia dysproporcji pomiędzy poszczególnymi gałęziami tego przemysłu, umożliwiając w ten sposób pełne wykorzystanie istniejących zdolności produkcyjnych.

W zakresie produkcji kotłów i turbin należy zapewnić poziom produkcji kotłów wodnorurkowych w 1965 r. o łącznej wydajności 5.700 ton pary/godz. oraz wyprodukować w latach 1961—1965 — 19 szt. kotłów o wydajności 375 tp/h na węgiel kamienny i węgiel brunatny i 8 szt. kotłów o wydajności 650 tp/h na węgiel brunatny, w tym 7 szt. z przeznaczeniem dla elektrowni w Turowie. Należy wyprodukować w okresie 1961—65 turbozespołów o łącznej mocy 2479,5 MW, w tym 12 szt. turbozespołów o mocy jednostkowej 125 MW i osiągnąć poziom produkcji w 1965 r. co najmniej 600 MW.

Należy zapewnić dalszy rozwój produkcji obrabiarek do metali i skierować specjalną uwagę na rozwinięcie produkcji obrabiarek deficytowych, jak tokarki automatyczne i półautomatyczne, frezarki, szlifierki, wiertarko-frezarki oraz obrabiarki zespołowe agregatowe, linie i jednostki obróbcze, i otoczyć szczególną opieką przygotowania odpowiednich zdolności produkcyjnych dla budowy ciężkich typów obrabiarek.

Z ważniejszych maszyn i urządzeń hutniczych należy w latach 1961—1965 wykonać 2 wielkie piece, 2 piece martenowskie, konwertory, piece węgłne i taśmy aglomeracyjne dla Huty im. Lenina, walcownię zgniatacz oraz piece węgłne dla Huty im. Bieruta, walcownię zgniatacz dla Huty Kościszko, walcownię rur dla Huty im. Świerczewskiego, urządzenia do produkcji i przerobu aluminium dla huty Kęty, Skawina i Konin, modernizację około 5 walcowni oraz szereg urządzeń walcowniczych na eksport.

Należy zabezpieczyć produkcję maszyn i urządzeń dla przemysłu mineralnego i ceramicznego, a w szczególności wyprodukować w okresie planu pięcioletniego 35 pieców obrotowych dla cementowni oraz otoczyć szczególną opieką produkcję maszyn dla zakładów betonów lekkich.

Należy zapewnić wzrost produkcji aparatury chemicznej do 117,0 tys. ton w asortymencie zgodnym z zapotrzebowaniem przemysłu chemicznego.

W zakresie maszyn i urządzeń dla przemysłu spożywczego należy zabezpieczyć szybki wzrost produkcji na eksport, szczególnie w zakresie kompletnych obiektów, jak cukrownie, drożdżownie, klejownie, olejarnie, krochmalnie, rzeźnie itp.

Ważnym zadaniem przemysłu maszyn do produkcji włókien sztucznych i syntetycznych oraz maszyn włókienniczych jest przeprowadzenie szerokiej modernizacji produkowanych typów maszyn w kierunku podwyższenia ich poziomu technicznego oraz wprowadzenie do produkcji nowych maszyn. Ogółem należy zmodernizować około 30 maszyn oraz uruchomić produkcję około 20 nowych maszyn, w tym przedzarki obrączkowej.

Należy rozwinąć i udoskonalić produkcję urządzeń wentylacyjnych i klimatyzacyjnych.

Z ważniejszych maszyn i urządzeń do wyrobu papieru i tektury należy wyprodukować 13 kompletnych maszyn papierniczych, w tym 7 na eksport.

W zakresie maszyn przeznaczonych dla budownictwa należy wyprodukować w 1965 r. żurawi samojezdnych 150 szt., samochodów do przewozu cementu luzem 140 szt. i przyczep niskopodwoziowych od 10 do 40 ton 120 szt.

Dla zrealizowania programu inwestycyjnego w rolnictwie w przemyśle maszyn rolniczych należy przeprowadzić w latach 1961—1965 zasadniczą modernizację zakładów przez nowe inwestycje i unowocześnienie procesów technologicznych. Produkcja maszyn i narzędzi rolniczych powinna wzrosnąć w 1965 r. o 90,7% w porównaniu z 1960 r. Należy również uruchomić produkcję maszyn melioracyjnych oraz rozwinąć produkcję aparatury do ochrony roślin. Ponadto należy zapewnić prawidłowy przebieg inwestycji w Zakładach Mechanicznych „Ursus” w celu uzyskania w 1963 r. dostatecznych warunków do przejścia na nowoczesną technologię produkcji, gwarantującą wysoką jakość ciągników.

W przemyśle elektrotechnicznym należy opanować produkcję turboprądnic 120 MW oraz wyprodukować w 1965 r. łącznie 5327 MW elektrycznych maszyn wirujących. Należy zapewnić wykonawstwo wielkich maszyn elektrycznych i silników trakcyjnych dla realizacji założonego programu budowy maszyn ciężkich i trakcji.

Należy również w roku 1965 wykonać 13.000 szt. transformatorów olejowych i suchych o mocy jednostkowej powyżej 20 kVA, tj. o łącznej mocy 6113 MVA, przy czym w okresie planu pięcioletniego — 33 szt. transformatorów o mocy jednostkowej powyżej 40 MVA.

Dla wykonania tych zadań niezbędne jest zakończenie pierwszego etapu budowy fabryki transformatorów w Łodzi. W zakresie aparatury elektrycznej konieczne jest uruchomienie produkcji wyłączników małoolejowych i powietrznych na 110 kV, wykonanie prototypu wyłącznika powietrznego 220 kV oraz opanowanie produkcji seryjnej niskonapięciowych wyłączników zwarciovych, małowymiarowych na prąd stały i zmienny 200 + 600 A. Należy wykonać urządzenia telefonii wielokrotnej, w tym również systemu K-1920, oraz odpowiedniego do tego celu kabla współosiowego.

Przemysł elektroniczny powinien uruchomić produkcję radiolokatora morskiego nowego typu, nadajników morskich oraz maszyn matematycznych dla potrzeb ośrodków obliczeniowych i większych zakładów.

W zakresie taboru samochodowego należy zapewnić szybki wzrost produkcji samochodów ciężarowych średnio i wysokotonażowych oraz ich pochodnych. W przemyśle motoryzacyjnym powinny być prowadzone prace nad unowocześnieniem krajowych pojazdów mechanicznych. Specjalną opieką należy otoczyć produkcję silników wysokoprężnych dla samochodów ciężarowych oraz produkcję samochodów terenowych.

W przemyśle stoczniowym należy osiągnąć:

- produkcję statków morskich w 1965 r. w wysokości 448,0 tys. DWT, tj. o 76,2% więcej niż w 1960 r.,
- uruchomić produkcję szeregu nowych typów statków morskich, między innymi tankowców 19.000 DWT, drobnicowców 12.350, 9300 i 8600 DWT, baz rybackich o napędzie motorowym 10.000 DWT, trampów 14.500 DWT, trawlerów-zamrażalni 1000 DWT,
- zapewnić pokrycie potrzeb przemysłu okrętowego w zakresie silników spalinowych napędu głównego i agregatowych i wyprodukować w okresie 1961—1965 — 273 szt. silników napędu głównego o łącznej mocy 1324,2 tys. KM oraz 702 szt. silników agregatowych o łącznej mocy 189,4 tys. KM.

Szybki wzrost budownictwa, szczególnie mieszkaniowego, stawia przed przemysłem maszynowym poważne zadania pokrycia zapotrzebowania na materiały instalacyjne i sanitarne. Produkcję wyrobów trwałego użytku należy dostosować do potrzeb rynku oraz wprowadzić na rynek w szerszym zakresie sprzedaż części zamiennych.

Produkcja maszyn i urządzeń przeznaczonych na eksport powinna osiągnąć w 1965 r. wysokość co najmniej 3100 mln. zł dewizowych, co oznacza wzrost w porównaniu z 1960 r. o 108,8%. Szczególną uwagę należy zwrócić na zapewnienie szybkiego tempa rozwoju produkcji eksportowej maszyn i urządzeń, zwłaszcza w tych działach przemysłu maszynowego, w których możliwości eksportowe nie były wykorzystane w dostatecznej mierze, ze szczególnym uwzględnieniem maszyn i aparatów elektrycznych, sprzętu elektronicznego, maszyn i urządzeń górniczych, silników spalinowych, artykułów metalowych i elektrotechnicznych powszechnego użytku.

Szczególną opieką należy także otoczyć rozwój produkcji wyposażenia kompletnych obiektów przemysłowych przeznaczonych na eksport.

Produkcja przemysłu maszynowego w planie pięcioletnim powinna odpowiadać wymaganiom współczesnej techniki, dlatego też należy:

- opracować, przygotować i uruchomić produkcję urządzeń do automatyzacji procesów technologicznych, w szczególności w zakresie: wielkich pieców i pieców martenowskich, walcowni, kotłowni energetycznych, pieców i młynów cementowych, ciągów technologicznych w urządzeniach przemysłu chemicznego oraz chłodzi przemysłowych,
- rozwinąć produkcję obrabiarek o skrawaniu programowym, linii automatycznych i obrabiarek agregatowych, automatów i półautomatów spawalniczych jako podstawy do automatyzacji spawalnictwa, automatyzację produkcji silników elektrycznych o mocy ułamkowej, akumulatorów oraz urządzeń radiotechnicznych w oparciu o obwody drukowane, rozszerzyć zakres produkcji urządzeń do automatyzacji pomiarów,
- rozwinąć produkcję środków automatyzacji, w szczególności: elementów automatyki, aparatury kontrolno-pomiarowej, elementów półprzewodnikowych, maszyn matematycznych oraz elektronowych systemów automatyki.

Należy usprawnić organizację pracy, a zwłaszcza kooperację międzyzakładową, i zwiększyć stopień specjalizacji zakładów. Należy wprowadzić we wszystkich przedsiębiorstwach techniczne normy pracy oraz wzmocnić dyscyplinę zużycia materiałów i obniżyć wagę produkowanych maszyn.

10. Wartość produkcji globalnej przemysłu chemicznego w cenach porównywalnych osiągnie w 1965 r. 63,3 mld. zł, co oznacza wzrost w porównaniu z 1960 r. o 104,6%, a udział tego przemysłu powinien osiągnąć w ogólnej wartości przemysłu 8,6% w 1965 r. wobec 6,4% w 1960 r. Przemysł chemiczny powinien skierować główny wysiłek na rozwój przemysłu wielkiej syntezy chemicznej oraz krajowej bazy surowców mineralnych przy jednoczesnym i przejściu na stosowanie do syntezy tanich surowców wyściwionych. W szczególności w rozwoju przemysłu syntezy chemicznej, obok stosowanego dotychczas karbidu do produkcji acetyleny oraz koksu do produkcji amoniaku, należy znacznie rozszerzyć stosowanie gazu ziemnego, gazu koksowniczego, a ponadto wykorzystać do produkcji petrochemicznej gazy z procesów przeróbki ropy naftowej w VI rafinerii w Płocku i z pyrolizy benzyn.

W tym celu należy:

- w zespole zakładów Kędzierzyn — Blachownia uruchomić produkcję polietylenu i osiągnąć w 1964 r. 5 tys. ton oraz w 1965 r. 10 tys. ton. Produkcja ta powinna być oparta na olefinach wyodębnionych z gazu koksowniczego, pochodzącego z koksowni Zdzeszowice oraz z pyrolizy benzyn w Blachowni;
- w nowo budowanych Mazowieckich Zakładach Rafineryjnych i Petrochemicznych zainstalować urządze-

nia do wykorzystania gazów rafineryjnych na produkcję między innymi butadienu, fenolu, acetonu oraz dodocylobenzenu do produkcji syntetycznych środków piorących;

- w Zakładach Azotowych w Tarnowie wybudować instalację do kompleksowego wykorzystania gazu ziemnego przez półspalanie i osiągnąć w 1965 r. produkcję amoniaku syntetycznego w wysokości 360 ton/dobę, polichlorku winylu w wysokości 35 tys. ton oraz akrylonitrylu w wysokości 12 tys. ton.

Produkcja podstawowych wyrobów przemysłu chemicznego powinna osiągnąć w 1965 r. następujący poziom: amoniaku — 680 tys. ton, tj. o 96,5% więcej niż w 1960 r., kwasu siarkowego — 1325 tys. ton, tj. 93,5% więcej niż w 1960 r., siarki elementarnej — 411,5 tys. ton, tj. 15 razy więcej niż w 1960 r., sody kalcynowanej — 740,0 tys. ton, tj. o 40,0% więcej niż w 1960 r., sody kaustycznej — 284,0 tys. ton, tj. o 64,6% więcej niż w 1960 r., nawozów azotowych w przeliczeniu na N₂ — 464,0 tys. ton, tj. o 71,7% więcej niż w 1960 r., nawozów fosforowych w przeliczeniu na P₂O₅ — 400,0 tys. ton, tj. o 93,2% więcej niż w 1960 r., środków ochrony roślin wartości 1227,0 mln. zł w cenach porównywalnych, tj. o 211,3% więcej niż w 1960 r., włókien chemicznych ogółem 114,3 tys. ton, tj. o 46,9% więcej niż w 1960 r., tworzyw sztucznych 199,0 tys. ton, tj. o 267,8% więcej niż w 1960 r., kauczuku syntetycznego 45,0 tys. ton, tj. o 122,8% więcej niż w 1960 r., wyrobów farmaceutycznych — 4710,0 mln. zł w cenach porównywalnych, tj. 83,3% więcej niż w 1960 r., wyrobów gumowych ogółem 188,4 tys. ton, tj. o 36,5% więcej niż w 1960 r.

W przemyśle chemicznym należy otoczyć szczególną opieką produkcję eksportową oraz osiągnąć w 1965 r. wzrost eksportu wyrobów chemicznych co najmniej o 68,2% w stosunku do roku 1960, jak również rozszerzać produkcję tych wyrobów chemicznych, które dotychczas są importowane, w tym barwników i kleju syntetycznego.

Poważnym zadaniem przemysłu chemicznego jest pokrycie rosnących potrzeb rolnictwa w nawozy sztuczne, rozszerzając przy tym produkcję wysokoprocenowych nawozów azotowych, jak saletra amonowa 34% i mocznik 46%, oraz rozpoczynając produkcję nawozów wieloskładnikowych o różnych proporcjach azotu, fosforu i potasu.

Należy również poważnie rozwinąć produkcję środków ochrony roślin oraz antybiotyków na cele paszowe.

W zakresie produkcji kauczuku syntetycznego należy rozpocząć produkcję nowych gatunków kauczuku wysokostyrenowego, osiągając w 1965 r. 5,0 tys. ton, i lateksu karboksylowego — 3,0 tys. ton.

Produkcję włókien syntetycznych w 1965 r. należy osiągnąć co najmniej w wysokości 29,0 tys. ton, w tym: steelonu 12,0 tys. ton, włókna poliakrylonitrylowego 10,0 tys. ton, włókna poliesterowego 7,0 tys. ton.

Dla zapewnienia w możliwie jak najszerszym stopniu pokrycia potrzeb gospodarki narodowej w zakresie tworzyw sztucznych, zastępujących deficytowe materiały, jak: metale, stalę specjalną, skóry, cenniejsze gatunki drewna, papier oraz oleje roślinne — należy osiągnąć w 1965 r. następujący poziom produkcji:

tworzyw sztucznych ogółem	199.000 ton
w tym: polichlorku winylu	60.000 "
polistyrenu	12.500 "
polietylenu	10.000 "

Dla zabezpieczenia wzrastających potrzeb lecznictwa należy zwiększyć produkcję wyrobów farmaceutycznych o 83,3% w porównaniu z 1960 r., przy czym wzrost produkcji antybiotyków na cele lecznicze powinien wynieść co najmniej 350%.

Do najważniejszych zadań przemysłu chemicznego należy: — uruchomienie produkcji w Kombinacie Tarnobrzeskim w oparciu o otrzymaną rudę siarkową z kopalni siarki w Piasecznie w 1965 r. i osiągnięcie 400 tys. ton siarki rafinowanej, 300 tys. ton kwasu siarkowego i 600 tys. ton superfosfatu granulowanego oraz przygotowanie kopalni rudy siarkowej i zakładu wzbogacania w Tarnobrzegu do dalszego zwiększenia produkcji siarki po 1965 r.,

- zakończenie budowy I etapu rafinerii nafty w Mazowieckich Zakładach Rafineryjnych i Petrochemicznych i rozpoczęcie przerobu ropy naftowej w 1964 roku,
- uzyskanie w Kujawskich Zakładach Włókien Sztucznych we Włocławku produkcji jedwabiu sztucznego w 1964 r. w wysokości 1500 ton,
- uzyskanie w Zakładach Azotowych w Tarnowie produkcji amoniaku w 1965 r. w wysokości 860 ton/dobę, polichlorku winylu w wysokości 35,0 tys. ton oraz akrylonitrylu w wysokości 12,0 tys. ton,
- osiągnięcie w Toruńskich Zakładach Włókien Sztucznych produkcji włókna poliestrowego (terylonu) w 1963 r. w wysokości 1000 ton, a w 1965 r. w wysokości 7000 ton,
- oddanie do użytku w 1964 r. w Łódzkich Zakładach Włókien Sztucznych oddziału włókna poliakrylonitrylowego (orlonu) przy jednoczesnym osiągnięciu w nim produkcji tego włókna w wysokości 3,5 tys. ton, a w 1965 r. w wysokości 10,0 tys. ton,
- oddanie do użytku nowej fabryki opon, która w 1965 r. powinna osiągnąć produkcję w wysokości 400 tys. sztuk.

11. W przemyśle materiałów budowlanych należy rozwinąć zdolności produkcyjne w skali zapewniającej pełne pokrycie potrzeb budownictwa. Dla zabezpieczenia tych potrzeb należy osiągnąć w 1965 r. następujące wielkości produkcji ważniejszych wyrobów: cementu 11,120 tys. ton, co oznacza wzrost w porównaniu z 1960 r. o 68,6%, materiałów ściennych w przeliczeniu na cegłę pełną 8,269 mln. szt., co oznacza wzrost o 61%, płyt dachowych azbestowo-cementowych 28 mln. m², co oznacza wzrost o 207,6%.

Produkcja sączków powinna wzrosnąć w 1965 r. o około 231,8% w stosunku do roku 1960 — to jest do wysokości 365 mln. sztuk.

Należy zwrócić szczególną uwagę w planie 5-letnim na poprawę jakości produkowanych materiałów budowlanych, a w szczególności sączków drenarskich i wyrobów szamotowych przez prowadzenie poszukiwań glinu o zawartości minimum 40% Al₂O₃.

W celu zapewnienia realizacji zadań planu 5-letniego w przemyśle materiałów budowlanych należy zabezpieczyć terminowe oddawanie do eksploatacji obiektów inwestycyjnych oraz otoczyć szczególną opieką i udzielać pomocy przy budowie zakładów materiałów budowlanych dla przemysłu terenowego. Szczególną opieką należy otoczyć budowę cementowni w Rudnikach, Nowinach i Działoszynie (zakłady te w 1965 r. powinny wyprodukować około 2 mln. ton cementu) oraz rozbudowę cementowni Chełm i Wysoka.

Ponadto dla zapewnienia dalszego wzrostu produkcji cementu po 1965 r. należy zapoczątkować budowę 2 nowych cementowni.

12. Jednym z podstawowych zadań przemysłu drzewnego jest oszczędna gospodarka drewnem oraz ekonomiczne jej użytkowanie. W tym celu w przemyśle drzewnym należy skorygować rejonizację sieci tartaków w drodze likwidacji tartaków małych i nieekonomicznych.

W dużych tartakach należy zorganizować produkcję półfabrykatów i elementów drzewnych na potrzeby przemysłu meblarskiego i innych odbiorców.

Dla złagodzenia deficytu drewna należy osiągnąć w roku 1965 produkcję płyt paździerzowych w ilości 216 tys. m³, płyt pilśniowych w ilości 210 tys. ton i płyt wiórowych w ilości 179 tys. m³.

Należy przy tym zwiększyć zużycie drobnicy liściastej do produkcji płyt pilśniowych z 40 tys. m³ w 1960 r. do 230 tys. m³ w 1965 r. Produkcja płyt wiórowych powinna być w coraz większym stopniu oparta o drewno liściaste oraz o gorsze asortymenty drewna iglastego, zastępujące papierówkę sosnową.

Dla osiągnięcia założonej wielkości produkcji płyt pilśniowych należy oddać do użytku dwie nowe fabryki w r. 1963 w Przemyślu i w r. 1964 w Czarnkowie. Ponadto należy rozpocząć w drugiej połowie pięcioletki budowę następnych dwóch fabryk.

W przemyśle płyt wiórowych w celu osiągnięcia założonej dla r. 1965 wielkości produkcji należy uruchomić fabryki: w r. 1961 w Szczecinku i w r. 1964 w Suwałkach, a ponadto wybudować 5 małych zakładów płyt wiórowych, zlokalizowanych przy dużych fabrykach mechanicznego przerobu drewna oraz jeden przy Fabryce Ekstraktów Garbarskich w Bydgoszczy.

Przemysł meblarski powinien zwiększyć stopień oszczędności drewna przez zastępowanie go płytami wiórowymi i paździerzowymi oraz płytami z tworzyw sztucznych. Zużycie płyt wiórowych i paździerzowych w przemyśle meblarskim powinno wynieść w r. 1965 co najmniej 94 tys. m³.

Przemysł meblarski powinien dążyć do stałego podnoszenia jakości produkowanych mebli oraz dostosować asortyment do wymagań nowoczesnego budownictwa mieszkaniowego oraz potrzeb eksportowych. W tym celu między innymi kluczowy przemysł meblarski powinien otoczyć szczególną opieką przemysł terenowy i spółdzielczy, udzielając mu wszechstronnej pomocy technicznej przy produkcji mebli, celem podniesienia jakości i estetyki mebli oraz obniżenia kosztów produkcji.

13. W przemyśle papierniczym należy zwiększyć zużycie zrzyn sosnowych, żerdzi, drewna opałowego itp. do produkcji celulozy, eliminując w ten sposób zużycie deficytowej klasycznej papierówki świerkowej i sosnowej.

Należy dążyć do złagodzenia deficytu celulozy i papieru przez terminowe oddawanie nowo wybudowanych obiektów do eksploatacji oraz szybkie uzyskiwanie pełnej ich zdolności produkcyjnej.

W tym celu należy:

- zakończyć budowę celulozowni oraz budowę oddziału papieru w Kostrzynie z terminem uruchomienia produkcji w 1964 r.;
- zakończyć budowę papierni w 1962 r. oraz budowę oddziału celulozowni w Ostrołęce z terminem uruchomienia produkcji celulozy w 1964 r.;
- rozpocząć budowę nowego kombinatu celulozowo-papierniczego w Świeciu n. Wisłą i uruchomić do 1965 r. oddział celulozy bukowej, kartonu i worków papierowych;
- uruchomić produkcję papieru w 1962 r. na IV maszynie w Skolwinie, zmodernizować I maszynę papierniczą w 1963 r. oraz wybudować celulozownię trzcinową z terminem oddania jej do użytku w 1964 r.;
- rozpocząć budowę celulozowni słomowej we Włocławku z terminem uruchomienia w 1963 r.

Należy również zwiększyć zdolności produkcyjne w istniejących zakładach poprzez budowę nowych oddziałów, a w szczególności: w Bydgoszczy, Żywcu, Czerwonaku, Krapkowicach, Łodzi i Warszawie.

14. W przemyśle włókienniczym jednym z podstawowych zadań w planie pięcioletnim powinna być modernizacja i rekonstrukcja istniejących zakładów, w celu dostosowania

maszyn i urządzeń produkcyjnych do rozszerzenia nowoczesnych procesów produkcyjnych, przerobu większej ilości włókien pochodzenia chemicznego, uzyskania potrzebnego przyrostu mocy produkcyjnych oraz osiągnięcia znacznego wzrostu wydajności pracy.

Należy wydatnie rozszerzyć i wzbogacić asortyment produkowanych wyrobów, wykorzystując w tym celu dostępne najuważniejsze osiągnięcia światowego przemysłu włókienniczego.

Między innymi należy osiągnąć w 1965 r. następujący poziom produkcji nowych wyrobów: dzianiny wełnianej i wełnopodobnej zastępującej tkaniny ubraniowe — 2,0 mln. mb., dywanów i chodników produkowanych z włókien sztucznych i syntetycznych na nowoczesnych maszynach igłowych 1,0 mln. m².

Znacznie poprawić jakość, użytkowość i estetykę wyrobów włókienniczych przy jednoczesnym stosowaniu tańszych importowanych surowców przez znaczne rozszerzenie udoskonalonych, nowoczesnych procesów technologicznych oraz systematyczne zwiększanie produkcji wyrobów wykonanych apreturami uszlachetniającymi. Udział tkanin wykańczanych apreturami uszlachetniającymi (apretury nie mące, niekurczliwe, mołodoporne, wodoodporne itp.) w stosunku do ogólnej produkcji tkanin w kraju powinien osiągnąć w 1965 r. co najmniej następujący poziom: w tkaninach bawełnianych — 23% oraz tkaninach wełnianych — 21%.

Należy zmienić strukturę zużywanych surowców w przemyśle włókienniczym na korzyść zwiększenia udziału krajowych surowców pochodzenia chemicznego, w celu stopniowego ograniczenia importu bawełny i wełny. Udział surowców włókienniczych pochodzenia chemicznego w ogólnym zużyciu surowców na produkcję przędzy powinien osiągnąć w 1965 r. co najmniej następujący poziom: na przędzę bawełnianą — włókna sztuczne 22,0%, włókna syntetyczne 1,5%, na przędzę wełnianą zgrzebną — włókna sztuczne 30,0%, włókna syntetyczne 11,2%, na przędzę wełnianą czesankową — włókna sztuczne 23,5%, włókna syntetyczne — 36,2%.

Udział tkanin jedwabnych produkowanych w kraju z przędzy syntetycznej w ogólnej ilości tkanin jedwabnych (liczonych w m²) powinien stanowić w 1965 r. około 12,0% (wobec 4,9% w 1960 r.).

Należy zapewnić potrzebny wzrost produkcji na eksport tkanin bawełnianych, wełnianych i wełnopodobnych, lnianych oraz zapoczątkować i rozszerzyć produkcję na eksport wyrobów dziewiarskich, pończosznicych, konfekcji z tkanin, dywanów, pasmanterii i innych.

W przemyśle odzieżowym i dziewiarsko-pończosznicych należy rozszerzać ilość rozmiarów, wzorów i kolorów oraz wydatnie polepszyć jakość wykończenia wyrobów.

Należy zwiększyć moce produkcyjne zakładów wytwarzających tkaniny i artykuły azbestowe, stosownie do wzrastających potrzeb przemysłu, a zwłaszcza przemysłu stoczniowego i motoryzacyjnego.

15. W przemyśle skórzanobuwniczym szczególną uwagę należy zwrócić na:

- pełne asortymentowe pokrycie potrzeb rynku wewnętrznego w obuwie (ze specjalnym uwzględnieniem zapotrzebowania na obuwie dla dzieci i młodzieży), wyroby futrzarskie, rękawicnicze i galanterijne;
- wydatną poprawę jakości i estetyki produkcji oraz stałe dostosowywanie wzornictwa do aktualnej mody i popytu, a również do celów eksportowych;
- zmianę struktury zużywanych surowców w przemyśle obuwniczym w celu zmniejszenia zużycia skór i zwiększenia udziału pełnowartościowych surowców pochodzenia chemicznego, a w szczególności zwiększenia udziału produkcji i obuwia na spodach nieskórzanych.

Udział obuwia na spodach nieskórzanych ogółem w kraju powinien w 1965 r. osiągnąć co najmniej 46,0% wobec 36,0% w 1960 r.;

— znaczne zwiększenie produkcji na eksport obuwia skózanego, tekstylnego i galanterii skórzanej.

16. Produkcja niektórych ważniejszych artykułów konsumpcyjnych w przemyśle spożywczym powinna osiągnąć w 1965 r. następujący poziom: mięso z uboju 1.503 tys. ton, co stanowi około 52,3% wzrostu w porównaniu z 1960 r., konserwy mięsne 100 tys. ton, co oznacza 112,8% wzrostu, połowy ryb morskich powinny wzrosnąć o 61,0%, a produkcja masła śmietankowego wzrosnąć o około 66,2%, produkcja margaryny 115 tys. ton, co oznacza wzrost o 62,2%, wyroby czekoladowe 31,3 tys. ton, co oznacza wzrost o 28,9%.

W przemyśle mięsnym należy zwrócić szczególną uwagę na zwiększenie zdolności produkcyjnych w zakresie konserw i szynek głównie poprzez rozbudowę zakładów oraz budowę nowych oddziałów. Należy wybudować nowe zakłady mięsne w Warszawie, Łukowie i Kielcach.

Produkcja cukru osiągnie w 1965 r. 1,5 mln. ton, co oznacza wzrost o 8,7% w porównaniu z r. 1960. Dla zapewnienia wykonania programu produkcyjnego w przemyśle cukrowniczym należy powiększyć zdolności przerobowe buraków o 226 tys. q/d w drodze rozbudowy 17 cukrowni, modernizacji szeregu zakładów oraz wybudowania cukrowni w Werbkowicach.

Poważnym zadaniem przemysłu cukrowniczego powinno być stałe zmniejszanie strat przerobowych przy produkcji cukru oraz zwiększenie uzysku cukru z buraków.

W przemyśle paszowym należy osiągnąć produkcję mieszanek paszowych w 1965 r. w wysokości 1500 tys. ton oraz wzbogacić mieszanki pasz treściwych, zgodnie z wymaganiami i postępem wiedzy rolniczej.

W przemyśle chłodniczym należy wybudować nowe chłodnie w Chrzanowie, Wrocławiu, Krakowie, Wałbrzychu, Częstochowie, Poznaniu, Zielonej Górze, Szczecinie i na Śląsku oraz rozszerzyć asortyment mrozonek.

Dla zapewnienia dalszego wzrostu powierzchni chłodniczej należy w 1964 r. rozpocząć budowę chłodni w Koszalinie i Łukowie z terminem ukończenia tych inwestycji w 1966 r.

Dla zapewnienia wykonania zadań produkcyjnych w przemyśle mleczarskim należy zabezpieczyć wybudowanie i oddanie do użytku 52 zakładów terenowych, 4 zakładów miejskich: w Sosnowcu, Zabrze, Warszawie i Poznaniu, rozbudowę 150 zakładów, wybudowanie oddziałów produkcji chudego mleka w proszku.

W gospodarce rybnej należy zwrócić szczególną uwagę na:

- jak najracjonalniejsze wykorzystanie nowej uprzedmiotowanej floty rybackiej tak w kierunku rozszerzenia zasięgu eksploatacji łowisk, jak i zwiększenia rentowności połowów, należyte zapewnienie sukcesywnego dopływu kwalifikowanych załóg rybackich i pracowników przetwórstwa rybnego;
- systematyczne usprawnienie dystrybucji masy rybnej;
- maksymalne wykorzystanie odpadów rybnych uzyskiwanych na jednostkach połowowych, połowowo-przetwórczych i w przetwórstwie na lądzie.

W przemyśle spożywczym należy położyć nacisk na urozmaicenie asortymentu artykułów eksportowych oraz dostosować jakość i estetykę do wymagań odbiorców zagranicznych. W związku z tym należy zapewnić produkcję odpowiednich opakowań.

Przemysł produkujący towary przeznaczone na potrzeby rynku wewnętrznego powinien zapewnić odpowiednią jakość, estetykę i wielkość opakowań towarów przeznaczonych dla ludności.

IV. ROLNICTWO

1. W latach 1961—1965 należy zapewnić wzrost produkcji rolnej do rozmiarów umożliwiających założone w planie polepszenie poziomu spożycia artykułów żywnościowych przez ludność kraju przy jednoczesnym ograniczeniu importu zboż oraz zwiększeniu eksportu artykułów rolno-spożywczych. Zadanie to powinno być realizowane przez:

- dokonanie poważnego postępu w zakresie powiększenia i modernizacji technicznego wyposażenia rolnictwa oraz melioracji użytków rolnych. Realizacja programu inwestycji rolniczych powinna stworzyć materialną podstawę dla planowanego wzrostu produkcji rolniczej oraz rozwoju zespołowych form gospodarowania;
- zapewnienie pełniejszego wykorzystania istniejących rezerw produkcyjnych, zwłaszcza przez objęcie całego rolnictwa prawidłową gospodarką nasienną, wdrożenie powszechnego i kompleksowego zwalczania chwastów, szkodników i chorób roślin, usprawnienie działalności służby weterynaryjnej, racjonalniejszą gospodarkę nawozową i paszową, bardziej efektywne wykorzystanie zmeliorowanych użytków zielonych oraz gruntów gromadzkich i gruntów Państwowego Funduszu Ziemi;
- upowszechnienie organizacji kółek rolniczych i usprawnienie ich działalności, co jest nieodzownym warunkiem techniczno-ekonomicznych i społecznych przemian w obrębie chłopskiej gospodarki indywidualnej oraz jak najbardziej celowego wykorzystania środków Funduszu Rozwoju Rolnictwa;
- zapewnienie niezbędnych środków dla rozwoju spółdzielczych form gospodarowania w rolnictwie oraz organizacyjno-gospodarczego umocnienia istniejących spółdzielni produkcyjnych, a w szczególności znacznego podniesienia poziomu mechanizacji oraz powiększenia hodowli zespołowej, co przyspieszy przekształcenie się ich we wzorowe gospodarstwa rolne;
- przyspieszenie procesu intensyfikacji produkcji w państwowych gospodarstwach rolnych, a szczególnie przez zapewnienie warunków do szybszego niż dotychczas wzrostu produkcji zwierzęcej oraz znacznego wzrostu płonów;
- zapewnienie dalszego podnoszenia poziomu wiedzy rolniczej bezpośrednich producentów oraz stworzenie warunków do wzmocnienia oddziaływania kadry specjalistów rolnych na produkcję;
- oddziaływanie na bardziej prawidłowe rozmieszczenie produkcji rolniczej, uwzględniające przyrodnicze i ekonomiczne warunki poszczególnych rejonów.

2. Przewiduje się, że podjęte w latach 1961—1965 środki oddziaływania na rolnictwo umożliwią zwiększenie wartości produkcji globalnej rolnictwa (liczonej w cenach porównywalnych) o około 22%, w tym wartości produkcji roślinnej o około 16%, a wartości produkcji zwierzęcej o około 31% w porównaniu z 1960 r.

3. Należy dążyć do zwiększenia ogólnej powierzchni zasiewów z 15.321 tys. ha w 1960 r. do 15.600 tys. ha w 1965 r., tj. o około 280 tys. ha. W strukturze zasiewów uprawy przemysłowe powinny wzrosnąć z 4,7% do 5,4%, uprawy zaś pastewne powinny wzrosnąć z 11,2% do 15,2%.

Przewiduje się zwiększenie uprawy kukurydzy z 130 tys. ha w 1960 r. do 700 tys. ha w 1965 r., tj. z 0,8% do 4,5% ogólnej powierzchni zasiewów.

4. Podstawowym czynnikiem wzrostu produkcji roślinnej w latach 1961—1965 powinien być wzrost płonów. Szacuje się, że w roku 1965 plony podstawowych roślin uprawnych osiągną następujące rozmiary: zboż ogółem — 17,6 q/ha,

buraków cukrowych 260 q/ha, oleistych 12,5 q/ha, ziemniaków 155 q/ha.

5. Przewiduje się, że zbiory podstawowych produktów roślinnych kształtować się będą następująco:

(w tys. ton)

	1965 plan	w %/o/0
		1965 1960 p.w.
zboża ogółem	15.560	105,2
buraki cukrowe	11.400	111,5
oleiste	227	140,0
ziemniaki	41.850	110,8

6. Przewiduje się, że pogłowie zwierząt gospodarskich według stanu na 30 czerwca kształtować się będzie następująco:

(w tys. sztuk)

	1965 plan	w %/o/0
		1965 1960 p.w.
bydło	10.500	120,8
w tym: krowy	6.600	112,1
trzoda chlewna	15.000	118,9
owce	3.900	106,5
konie	2.400	85,6

7. Przyrost produkcji mięsa powinien być szybszy niż przyrost pogłowia, co należy uzyskać poprzez poprawę żywienia i przejście do bardziej intensywnych form tuczu trzody chlewnej.

W celu zwiększenia produkcji mięsa wołowego wysokiej jakości należy rozwinąć kontraktację młodego bydła rzeźnego.

Przewiduje się uzyskanie następującego poziomu produkcji artykułów zwierzęcych:

	1965 plan	w %/o/0
		1965 1960 p.w.
Zywiec ogółem (w tys. ton)	2.855	132,8
w tym: wieprzowy (w tys. ton)	1.975	136,9
Mleko (mln. l)	15.250	128,0
Jaja (mln. szt.)	7.000	126,7

8. Przewiduje się, że skup podstawowych artykułów rolnych kształtować się będzie następująco:

(w tys. ton)

	1965 plan	w %/o/0
		1965 1960 p.w.
Zboża ogółem	3.200	130,6
Ziemniaki	4.400	126,3
Zywiec ogółem	2.220	148,7
w tym: wieprzowy	1.470	152,8
Mleko (mln. l)	6.000	160,9
Jaja (mln. szt.)	3.500	138,4

9. Dostawy nawozów sztucznych pod zbiory 1965 r. powinny osiągnąć w czystym składniku poziom 1243 tys. ton, tj. wzrosnąć w porównaniu z 1960 r. o 65,5%, w tym dostawy nawozów azotowych (N) powinny wynieść 433 tys. ton,

tj. wzrosnąć o 71,6%, dostawy nawozów fosforowych (P_2O_5) — 360 tys. ton, tj. wzrosnąć o 98,9%, a dostawy nawozów potasowych — 450 tys. ton, tj. wzrosnąć o 41,6%. Dostawy wapna nawozowego w towarze powinny wynieść 1450 tys. ton, co oznacza wzrost o 267,3%.

10. Zaopatrzenie w środki ochrony roślin powinno osiągnąć 110,7 tys. ton, co oznacza wzrost o około 113% w porównaniu z r. 1960, przy czym wielokrotnie zwiększy się dostawy takich preparatów, jak: środki chwastobójcze — ponad 9-krotnie, środki grzybobójcze — ponad 3-krotnie i środki do zimowego oprysku sadów — 5-krotnie.

11. Zaopatrzenie w pasze treściwe od Państwa w 1965 r. wyniesie około 1.900 tys. ton, przy równoczesnej zmianie asortymentu pasz w kierunku zwiększenia udziału mieszanek paszowych odznaczających się wyższą efektywnością w żywieniu zwierząt.

Przewiduje się powiększenie produkcji mieszanek pasz treściwych i koncentratów paszowych z 467 tys. ton w 1960 r. do wysokości 1.500 tys. ton w 1965 r., niezależnie od 300 tys. ton mieszanek, które będą produkowały państwowe gospodarstwa rolne z własnych pasz na swoje potrzeby.

Jednocześnie w roku 1965 przeznaczonych zostanie na cele paszowe 20 tys. ton mocznika i innych związków azotowych w przeliczeniu na czysty składnik.

12. Należy wykonać roboty melioracyjne na obszarze 1386 tys. ha gruntów ornych, w tym nowe drenowania na obszarze 300 tys. ha. Należy wykonać meliorację na obszarze 976 tys. ha użytków zielonych. Zagospodarowaniem pomelioracyjnym należy objąć obszar 1040 tys. ha łąk i pastwisk. Przewiduje się ponadto zastosowanie nawodnień przy pomocy urządzeń deszczowniczych na około 8 tys. ha, głównie na terenach o intensywnej gospodarce rolnej. W celu realizacji zadań w zakresie melioracji należy dostarczyć rolnictwu w latach 1961—1965 oprócz niezbędnego sprzętu melioracyjnego 1018 mln. szt. rurek drenarskich.

13. W celu wydatnego podniesienia poziomu mechanizacji prac w rolnictwie należy w latach 1961—1965 dostarczyć między innymi 97.480 szt. traktorów 4-kołowych i gąsienicowych, w tym 79.450 szt. o mocy 25 KM, 272.000 szt. silników elektrycznych, 68.000 szt. siewników zbożowych konnych, 32.800 szt. siewników zbożowych traktorowych, 58.650 szt. snopowiązałek traktorowych, 36.000 szt. żniwiarek, 48.300 szt. kosiarek traktorowych, 88.500 szt. kosiarek konnych, 42.900 szt. kopaczek traktorowych, 104.000 szt. kopaczek konnych, 67.350 szt. młocarni silnikowych czyszczących o wydajności powyżej 5 q/godz., 11.400 szt. kombajnów zbożowych, 12.500 szt. silosokombajnów, 1800 szt. kombajnów buraczanych, 2620 szt. kombajnów ziemniaczanych.

Szacuje się, że ogólna wartość dostaw traktorów i maszyn rolniczych w latach 1961—1965 osiągnie około 30 mld. zł, co stanowi wzrost o 132,4% w porównaniu do wartości dostaw w okresie lat 1956—1960.

Planowane dostawy traktorów powinny umożliwić zwiększenie parku traktorowego w rolnictwie do 135 tys. szt. traktorów fizycznych, co oznacza ponad 2-krotny wzrost w porównaniu z rokiem 1960.

W celu pełnego i sprawnego wykorzystania poważnie zwiększonego w latach 1961—1965 parku traktorowego i maszynowego w rolnictwie należy odpowiednio rozszerzyć bazę remontową, usprawnić zaopatrzenie w części zamienne i paliwo oraz zapewnić wyszkolenie niezbędnej liczby pracowników obsługujących i remontujących nowoczesny zmechanizowany sprzęt rolniczy.

14. Przewiduje się zelektryfikowanie w latach 1961—1965 przeszło 10 tys. wsi, dzięki czemu w 1965 r. będzie zelektryfikowanych ponad 80% ogółu wsi w kraju.

15. Zaopatrzenie rynku w materiały budowlane (łącznie z szacunkiem produkcji prywatnej) powinno osiągnąć w 1965 r. następujący poziom:

	1965 plan	w %/o/0	
		1965	1960 p.w.
cement tys. ton	2.560	180,3	
materiały ścienne mln. j. c.	3.160	225,7	
wapno tys. ton	895	154,3	
drewno (w przeliczeniu na tarcicę) tys. m ³	1.318	88,7	
w tym: drewno z lasów państwowych	915	81,3	

W budownictwie wiejskim największy wzrost osiągnie i największą pomoc Państwa uzyska budownictwo budynków inwentarskich i budownictwo warunkujące rozwój mechanizacji rolnictwa.

16. Przewiduje się, że państwowe gospodarstwa rolne podległe Ministrowi Rolnictwa osiągnąć powinny następujące wskaźniki rozwoju produkcji rolnej:

- wartość produkcji globalnej powinna wzrosnąć o około 39%, w tym produkcji roślinnej o około 28%, a produkcji zwierzęcej o 66%;
- plony podstawowych roślin uprawnych w porównaniu ze średnimi plonami z lat 1956—1960 powinny osiągnąć następujący poziom: zboża 19,0 q/ha, tj. wzrosnąć o 33,8%, buraki cukrowe 260 q/ha, tj. wzrosnąć o 56,6%, oleiste 14,0 q/ha, tj. wzrosnąć o 40,0%, ziemniaki 150 q/ha, tj. wzrosnąć o 38,9%;
- zbiory zbóż powinny wynieść 1596 tys. ou, tj. wzrosnąć o 18,4%, buraków cukrowych 1560 tys. ton, tj. wzrosnąć o 17,7%, zbiory oleistych 112 tys. ton, tj. wzrosnąć o 43,6%, zbiory ziemniaków 2230 tys. ton, tj. wzrosnąć o 58%;
- pogłowie zwierząt gospodarskich (według stanu na 30 czerwca) powinno osiągnąć 1050 tys. szt. bydła, tj. wzrosnąć o 39,1%, 900 tys. szt. trzody chlewnej, tj. wzrosnąć o 63,7%, 400 tys. szt. owiec, tj. wzrosnąć o 23,9%;
- dostawy podstawowych artykułów rolnych z państwowych gospodarstw rolnych powinny osiągnąć 800 tys. ton zboża, tj. wzrosnąć o 14,3%, 570 tys. ton ziemniaków, tj. wzrosnąć o 42,5%, 178 tys. ton żywca zwierzęcego, tj. wzrosnąć o 119,7%, 1150 mln. l mleka, tj. wzrosnąć o 68,6%;
- park traktorowy w państwowych gospodarstwach rolnych powinien osiągnąć w 1965 r. około 27 tys. szt. traktorów fizycznych;
- do roku 1965 wszystkie gospodarstwa powinny osiągnąć pełną rentowność, gospodarstwa zaś już rentowne powinny znacznie poprawić wyniki finansowe;
- upoważnia się Radę Ministrów do zwiększenia — w ramach globalnych nakładów inwestycyjnych na rolnictwo — inwestycji w państwowych gospodarstwach rolnych zapewniających dalsze ich umocnienie, zagospodarowanie arealu oraz przyspieszenie wzrostu produkcji i wydajności pracy, a zwłaszcza w zakresie mechanizacji, gospodarki nasiennej i hodowli zarodowej.

V. LEŚNICTWO

1. W latach 1961—1965 należy nadal ograniczać rębne użytkowanie lasu, aby doprowadzić do dalszego zmniejszenia różnicy między faktycznymi wyrębami a całkowitym rocznym etatem rębnym. Ponadto należy podnieść poziom gospo-

darki leśnej przez systematyczne zwiększanie produkcji masy drzewnej na jednostkę powierzchni leśnej, pełne i termirowe przeprowadzanie prac pielęgnacyjnych w lasach państwowych, jak również przez prawidłowe zagospodarowanie lasów niepaństwowych.

W celu realizacji podstawowych zadań leśnictwa należy:

- poważnie zmniejszyć zużycie drewna we wszystkich gałęziach gospodarki narodowej przez oszczędniejszą gospodarkę drewnem oraz przez znaczne zwiększenie ilości materiałów zastępujących drewno;
- ograniczyć pozyskanie drewna — grubizny w 1965 r. w leśnictwie ogółem do 14.970 tys. m³, co oznacza spadek o około 5,2% w porównaniu z rokiem 1960, w tym pozyskanie drewna — grubizny w państwowym gospodarstwie leśnym powinno zmniejszyć się do 14.000 tys. m³, co oznacza spadek o około 6,0% w porównaniu z r. 1960;
- dokonać w latach 1961—1965 trzebieży zwłaszcza w młodych klasach drzewostanów na obszarze 2.264 tys. ha, pozyskując w ten sposób 15.634 tys. m³ drewna;
- przeprowadzić w latach 1961—1965 zalesienie i odnowienie sztuczne na obszarze ogółem 740,0 tys. ha, z tego na powierzchni państwowego gospodarstwa leśnego — 516,0 tys. ha;
- zasadzić w okresie 1961—1965 46,2 mln. szt. drzewek, w tym 19,9 mln. szt. topoli.

VI. TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ

1. W celu zrealizowania w latach 1961—1965 zadań w zakresie przewozów ładunków oraz zaspokojenia wzrastających potrzeb ludności na przewozy pasażerskie powinien nastąpić dalszy rozwój bazy materialno-technicznej transportu. Rozwój ten powinien zapewnić pokrycie potrzeb przewozowych gospodarki narodowej również w okresach szczytowych przewozów jesiennych. W okresie 1961—1965 powinien nastąpić znaczny wzrost udziału transportu samochodowego w ogólnych przewozach ładunków przy pewnym zmniejszeniu udziału kolei i poważnym ograniczeniu przewozów konnych. Udział transportu samochodowego w ogólnych przewozach ładunków wzrośnie z około 54,3% w przewidywanym wykonaniu w 1960 r. do około 62,6% w 1965 r., natomiast udział kolei normalnotorowych powinien się zmniejszyć z około 39,8% w r. 1960 do około 35,7% w 1965 r. Rozwój transportu w zakresie przewozów pasażerskich powinien zapewnić, równoległe do wzrostu ilościowego usług, wyraźną poprawę warunków podróżowania.

2. Należy zwrócić szczególną uwagę na modernizację trakcji i taboru transportowego, co powinno się wyrazić poprawą wyników ekonomicznych oraz podniesieniem jakości pracy transportu. Należy kontynuować elektryfikację kolei, rozwijając jednocześnie trakcję spalinową oraz krajową produkcję lokomotyw spalinowych.

W wyniku modernizacji trakcji kolei normalnotorowych powinien wzrosnąć udział trakcji elektrycznej w ogólnej ilości wykonywanych pociągokilometrów z około 9,4% w 1960 r. do około 18,9% w 1965 r. oraz wzrosnąć udział trakcji spalinowej z około 2,1% w 1960 r. do około 9,4% w 1965 r.

Dla potrzeb transportu samochodowego należy zapewnić dostawę z produkcji krajowej autobusów i samochodów ciężarowych wysoko tonażowych z silnikami wysokoprężnymi.

3. Wzrost zadań przewozowych, w tym zwłaszcza żegluga morskiej i kolei, powinien uwzględniać konieczność uzyskania poprawy bilansu płatniczego przez zwiększenie udziału floty w obsłudze handlu zagranicznego i zwiększenie przewozów tranzytowych.

4. Przewozy ładunków transportem publicznym wewnątrz-krajowym powinny osiągnąć 402,4 mln. ton, co oznacza wzrost o 20,2% w porównaniu z 1960 r., z tego przewozy ładunków poszczególnymi środkami transportu powinny kształtować się następująco:

	1965	% 1965 1960
PKP	324	112,9
w tym: normalnotorowe	310	113,2
PKS	65,9	160,7
KZST	7,3	182,5
żegluga śródlądowa	5,2	179,3

5. Zakłada się, że przewozy pasażerów transportem publicznym wewnątrz-krajowym osiągną 1534,4 mln. pasażerów, co oznacza wzrost o 33,1% w porównaniu z przewidzianym wykonaniem w 1960 r., z tego przewozy pasażerów poszczególnymi środkami transportu powinny kształtować się następująco:

	1965	% 1965 1960
PKP	878,0	107,5
w tym: normalnotorowe	850,0	107,8
PKS	641,1	199,0
KZST	11,5	100,0
żegluga śródlądowa	3,8	140,7

6. Przewozy ładunków własną flotą morską powinny osiągnąć 10.281 tys. ton, co oznacza wzrost w porównaniu z 1960 r. o 79,5%, w tym PLO i PZM — 9.805 tys. ton, co oznacza wzrost w porównaniu z 1960 r. o 83,7%.

7. Przeładunki portów morskich powinny osiągnąć 21,0 mln. ton w 1965 r., co oznacza wzrost o 2,4% w porównaniu z 1960 r.

8. Polskie Koleje Państwowe powinny w okresie 1961—1965 otrzymać następujące ilości taboru normalnotorowego: 36.484 szt. wagonów towarowych, 1211 szt. wagonów osobowych, 293 szt. trzy i cztero-wagonowych jednostek elektrycznych, 279 szt. wagonów spalinowych, 254 szt. lokomotyw elektrycznych, 330—380 szt. lokomotyw spalinowych produkcji krajowej oraz części zamienne. Poza tym przewiduje się również dostawę lokomotyw z importu.

9. W okresie 1961—1965 należy zelektryfikować około 980 km linii kolejowych, a ogólna długość linii kolejowych zelektryfikowanych w 1965 r. powinna wynieść 2.028 km, co oznacza, że ich udział w ogólnej długości linii kolejowych eksploatowanych wyniesie 8,7%.

10. W zakresie remontów sieci kolejowej należy w okresie 1961—1965 wykonać 3850 km ciągłej wymiany szyn, 2070 km wtórnej wymiany szyn, 15.090 tys. szt. wymiany podkładów oraz 4.472 tys. m³ wymiany podsypki.

11. Dostawy taboru samochodowego dla gospodarki narodowej w latach 1961—1965 powinny wynieść 125,0 tys. samochodów ciężarowych, w tym 62,6 tys. samochodów dostawczych, oraz dostawy autobusów — 15.574 szt. oraz części zamiennych.

12. W okresie 1961—1965 należy zbudować około 870 km nowych dróg państwowych o nawierzchni twardej, przebudować 810 km dróg oraz zbudować około 21 tys. mb. mostów, a w zakresie dróg lokalnych zbudować około 1870 km dróg oraz 12,1 tys. mb. mostów ze środków budżetowych. Jednocześnie szacuje się, że w wyniku inicjatywy

społeczeństwa w ramach społecznych czynów drogowych zostanie zbudowanych ponad 2.200 km dróg lokalnych o nawierzchni twardej.

Remonty kapitalne dróg powinny być przeprowadzone w zakresie 33,5 tys. km dróg państwowych o nawierzchni twardej i około 10.100 km dróg lokalnych.

13. Polska Marynarka Handlowa powinna otrzymać w okresie 1961—1965 r. 91 statków o łącznym tonażu 642,2 tys. DWT, a przedsiębiorstwa żeglugi śródlądowej 416 barek o łącznym tonażu 169,9 tys. ton, w tym 198 barek z własnym napędem, 72 holowniki pchacze oraz 32 statki pasażerskie. Stan floty powinien osiągnąć na koniec 1965 r. 1261 tys. DWT, co stanowi wzrost o 73,5% w porównaniu z 1960 r.

14. Wartość usług łączności wraz z transportem branżowym łączności ogółem według cen bieżących powinna wynieść 5.780,5 mln. zł, co oznacza wzrost o 47,6% w porównaniu z 1960 r.

15. W latach 1961—1965 należy rozbudować kablową sieć miejscową o 423,2 tys. km/par, zwiększyć pojemność central miejscowych o 383,4 tys. numerów, w tym automatycznych o 349,0 tys. numerów, przyłączyć 305,8 tys. nowych abonentów telefonicznych, uruchomić około 700 placówek pocztowo-telekomunikacyjnych oraz włączyć do eksploatacji 9 nowych nadawczych ośrodków radiowo-telewizyjnych.

VII. INWESTYCJE I BUDOWNICTWO

1. Dalszy rozwój gospodarki narodowej oraz zrealizowanie podstawowych zadań planu na okres 1961—1965 wymaga zwiększenia wysiłku inwestycyjnego. W związku z tym ustala się, że globalne rozmiary nakładów inwestycyjnych oraz nakłady w poszczególnych działach gospodarki narodowej kształtować się będą na następującym poziomie:

(w mld. zł ceny z 1 stycznia 1961)

	1961—1965
Ogółem nakłady	624,1
w tym:	
Przemysł	250,5
Budownictwo	13,4
Rolnictwo	90,9
Leśnictwo	1,4
Transport i łączność	69,1
Obrót towarowy	13,5
Gospodarka komunalna	24,5
Budownictwo mieszkaniowe	114,1
Oświata, nauka i kultura	27,8
Ochrona zdrowia, opieka społeczna i kultura fizyczna	12,4
Administracja publiczna i instytucje wymiaru sprawiedliwości	5,1
Instytucje finansowe, ubezpieczenia, organizacje polityczne, społeczne i pozostałe	1,4

2. Nakłady inwestycyjne w gospodarce państwowej i spółdzielczej określa się w wysokości 519,3 mld. zł, a nakłady w indywidualnym rolnictwie wraz z inwestycjami kółek rolniczych i spółdzielczości produkcyjnej w rolnictwie szacuje się na 70,0 mld. zł. Nakłady na indywidualne oraz spółdzielcze budownictwo mieszkaniowe typu miejskiego szacuje się w wysokości 33,5 mld. zł oraz inwestycje w rzemiośle, prywatnym transporcie i usługach w wysokości 1,3 mld. zł.

3. Realizacja zadań planu 5-letniego wymagać będzie zapewnienia w pierwszych latach planu szybkiego rozwoju

inwestycji produkcyjnych, a następnie większego rozwoju inwestycji nieprodukcyjnych w końcowych latach planu. W związku z tym ustala się następujący podział nakładów inwestycyjnych w gospodarce narodowej na poszczególne lata planu 5-letniego (w mld. zł ceny z 1 stycznia 1961 r.):

	1961	1962	1963	1964	1965
Ogółem	106,4	115,8	125,4	133,8	142,7
w tym:					
inwestycje produkcyjne	74,8	82,8	88,9	94,0	98,4
% udział w nakładach ogółem	70,3	71,5	70,9	70,3	69,0
inwestycje nieprodukcyjne	31,6	33,0	36,5	39,8	44,3
% udział w nakładach ogółem	29,7	28,5	29,1	29,7	31,0

4. Zakłada się, że tempo wzrostu inwestycji w latach 1961—1965 będzie wyższe aniżeli w bieżącym planie 5-letnim, a udział inwestycji netto w dochodzie narodowym zwiększy się z 20,0% w 1960 r. do około 22,2% w 1965 r.

5. W celu utrzymania istniejących środków trwałych w należytym stanie szczególną uwagę należy zwrócić na racjonalną gospodarkę remontową. Przewiduje się, że nakłady na kapitalne remonty w gospodarce narodowej powinny wynieść w latach 1961—1965 — 101,4 mld. zł, tj. wzrosnąć o 36,2% w porównaniu z bieżącym 5-leciem.

6. W związku z ustalonym programem w zakresie inwestycji i kapitalnych remontów ogólne rozmiary robót budowlano-montażowych powinny osiągnąć w 1965 r. — 105,3 mld. zł, co oznacza wzrost o około 46% w porównaniu z 1960 r.

7. Poważny wzrost zadań budownictwa wymaga znacznego zwiększenia potencjału przedsiębiorstw wykonawczych, rozszerzenia ich sieci, zwłaszcza w zakresie przedsiębiorstw realizujących inwestycje przemysłu chemicznego, hutniczego i melioracji rolnych.

Należy jak najszerzej stosować postępowe rozwiązania projektowe i metody wykonawstwa. W tym celu należy zapewnić lepszą organizację pracy oraz podniesienie kwalifikacji załóg i personelu kierowniczego.

8. W celu właściwej realizacji zadań budownictwa w latach 1961—1965 należy w szczególności zapewnić:

- wzrost wydajności pracy przy równoczesnym obniżeniu pracochłonności robót i skróceniu cyklu produkcyjnego,
- zmniejszenie zużycia materiałów na jednostkę produkcji i obniżenie ciężaru budowli,
- obniżenie kosztów, przy podniesieniu jakości wykonania robót.

9. Upoważnia się Radę Ministrów do korygowania rozmiarów nakładów inwestycyjnych w zależności od sytuacji wykonawczej, materiałowej i finansowej oraz pogłębienia analizy efektywności, a w szczególności do ograniczenia w razie potrzeby rozmiarów nakładów inwestycyjnych w latach 1962 i 1963 po około 2,0—2,5 mld. zł rocznie w drodze przesunięcia terminów lub zrezygnowania z budowy inwestycji mających mniejsze znaczenie dla rozwoju całej gospodarki narodowej. Przy korygowaniu zamierzeń inwestycyjnych należy przestrzegać zasady, że korektura ta nie może prowadzić do pogorszenia warunków bezpieczeństwa i higieny pracy. W oparciu o uzyskane dodatkowo możliwości materiałowe, przede wszystkim z tytułu oszczędniejszego zużycia i dalszej oszczędności kosztów, mogą być

zwłaszcza w latach 1964—1965, odpowiednio powiększone nakłady inwestycyjne na przyspieszenie terminów zakończenia inwestycji w toku oraz podniesienie stanu zaawansowania inwestycji przechodzących na okres następnego planu 5-letniego.

VIII. POSTĘP TECHNIKI

Podstawowe zadania i ustalenia narodowego planu gospodarczego na lata 1961—1965, dotyczące tempa i dynamiki rozwoju sił wytwórczych, wzrostu wydajności pracy i dochodu narodowego, oparte są o założenia szybszego postępu techniki we wszystkich dziedzinach gospodarki narodowej. Ustala się następujące podstawowe kierunki rozwoju techniki w latach 1961—1965:

1. Należy zapewniać dalszą mechanizację prac, zwłaszcza w górnictwie węglowym, kopalnictwie rud i minerałów, rolnictwie, budownictwie, hutnictwie, przemyśle maszynowym i wszelkiego rodzaju pracach załadowniczych i wyładowniczych w całej gospodarce narodowej.

Wprowadzenie szerokiej mechanizacji należy zabezpieczyć przez rozszerzenie produkcji niezbędnych maszyn i mechanizmów, uruchomienie produkcji szeregu nowych asortymentów maszyn, zwłaszcza w zakresie transportu wewnętrznego, załadunku i wyładunku masowych materiałów, wyrobów oraz maszyn i urządzeń dla mechalizacji pracochłonnych, szkodliwych robót.

W koniecznych przypadkach należy zapewnić import niektórych maszyn i urządzeń, w szczególności jako wzorów dla zorganizowania na ich podstawie krajowej produkcji nowoczesnego sprzętu.

2. Szerokiemu i kompleksowemu programowi mechanizacji w latach 1961—65 musi towarzyszyć sukcesywny rozwój automatyzacji, zwłaszcza w dziedzinie energetyki, chemii, hutnictwa i przemysłu maszynowego, oraz przygotowanie szerokiego frontu dla postępu automatyzacji procesów produkcyjnych w okresie po r. 1965. W związku z tym należy rozwijać niezbędną dla tych potrzeb krajową produkcję środków automatyzacji oraz aparatury kontrolno-pomiarowej, regulacyjnej — sterującej i ich elementów. W szczególności konieczne jest stworzenie dla tego celu w okresie lat 1961—1965 silnego zaplecza naukowego, projektowego i konstrukcyjnego oraz odpowiedniej bazy produkcyjno-doświadczalnej, niezbędnej do podjęcia zadania szerokiego rozwoju automatyzacji.

3. W latach 1961—1965 należy zapewnić dalszy postęp elektryfikacji oraz intensyfikacji procesów produkcyjnych i technologicznych. W chemii, energetyce oraz hutnictwie należy zapewnić znacznie szersze niż dotychczas przechodzenie na procesy wysokociśnieniowe i ciągłe. W przemyśle chemicznym należy rozszerzyć procesy katalityczne i nowe procesy polimeryzacji. W hutnictwie należy wprowadzić na skalę przemysłową tlen dla intensyfikacji procesów stalowniczych, proces konwertorowo-tlenowy, ciągle odlewanie stali, odlewanie w próżni.

Należy kontynuować dalsze przechodzenie na wielkie, wysokowydajne agregaty, zwłaszcza w hutnictwie, energetyce, przemyśle chemicznym, oraz systematycznie wycofywać z eksploatacji w całej gospodarce narodowej przestarzałe maszyny i urządzenia i zastępować je nowoczesnymi, wysokowydajnymi konstrukcjami. W szczególności należy modernizować przestarzałe walcownie oraz park maszynowy w przemyśle włókienniczym.

4. Sprawą o zasadniczym znaczeniu dla postępu w latach 1961—65 jest zapewnienie wysokiego poziomu technicznego podejmowanej produkcji maszyn i urządzeń. Znacznemu wzrostowi produkcji maszyn musi towarzyszyć zbliżanie się do światowego poziomu technicznego.

W nowych i modernizowanych konstrukcjach należy zapewnić wysoką sprawność, wysoki stopień mechanizowania i zautomatyzowania, poważne zmniejszenie ciężarów maszyn oraz wysoki stopień unifikacji, typizacji i normalizacji.

Należy otoczyć szczególną opieką i stworzyć niezbędne warunki organizacyjne i rzeczowe do szybkiego opracowania i wykonywania prototypów oraz przechodzenia do ich seryjnej produkcji.

Równocześnie należy zapewnić postęp w metodach wytwarzania w przemyśle maszynowym. Należy konsekwentnie zmniejszać udział obróbki wiórowej i szerzej przechodzić na wydajniejsze i oszczędniejsze nowoczesne metody obróbki plastycznej, odlewniczej i spawania oraz rozszerzać nowoczesne seryjne i wielkoseryjne metody organizacji produkcji.

5. Rozwój techniki w latach 1961—1965 wymaga poważnego rozwinięcia przemysłu elektronicznego. Niezbędny dla dalszego postępu technicznego rozwój automatyzacji procesów produkcyjnych, operacji technologicznych, wyposażenia zakładów przemysłowych w aparaturę pomiarową sygnalizacyjną i regulacyjną, szersze zastosowanie telemechanizacji i telesterowania wymaga przyspieszenia rozwoju i znacznego wzbogacania asortymentowego aparatury elektronicznej.

Należy zintensyfikować i rozszerzyć front prac naukowo-badawczych, a w szczególności należy rozwiązać i opłacać zagadnienia: otrzymywania monokryształów, materiałów półprzewodnikowych magnetycznych ceramicznych, technologii złącz i ferrytów, techniki pomiarów, różnych typów nowych lamp elektronowych oraz ich elementów oraz uruchomić produkcję szeregu nowych wyrobów, między innymi takich, jak stabilizatory, diody i tranzystory elementów ferrytowych, miniaturowe podzespoły — przekładniki itd.

6. W celu zapewnienia niezbędnych warunków do poważnego pogłębienia oszczędności stali, zwłaszcza w przemyśle maszynowym i budownictwie, należy rozszerzyć znacznie produkcję wysokojakościowych materiałów hutniczych, stali o podwyższonej wytrzymałości, profili oszczędnościowych o zawężonych i minusowych tolerancjach, profili specjalnych, ciągnionych, odkuć o minimalnych nadcięgłach. Należy także zwrócić szczególną uwagę na pogłębienie w całej gospodarce narodowej oszczędności metali kolorowych i drewna.

7. Należy położyć specjalny nacisk na rozwój i rozszerzenie krajowej bazy surowcowej, zwłaszcza w drodze szerzego wprowadzenia tworzyw sztucznych i syntetycznych.

Szczególną rolę w tej dziedzinie powinien spełniać przemysł chemiczny. Powinien on przez intensyfikację procesów i przechodzenie na tańszą bazę surowcową polepszyć wykorzystanie surowców oraz rozwinąć na szeroką skalę produkcję wysokojakościowych tworzyw i włókien syntetycznych, zastępujących wełnę, bawełnę, kauczuk, metale kolorowe, stal i drewno.

8. W latach 1961—1965 należy rozszerzyć zakres pokojowego wykorzystania energii jądrowej przez coraz powszechniejsze zastosowanie izotopów promieniotwórczych w badaniach i kontroli procesów technologicznych, pomiarach i regulacji wielkości fizycznych, defektoskopii, a także w medycynie i agrotechnice.

W związku z tym należy zwiększyć ilość i wzbogacić asortyment produkowanych w kraju izotopów oraz rozwinąć produkcję aparatury izotopowej.

Poważnym etapem w rozwoju krajowej techniki jądrowej powinna być budowa i uruchomienie II polskiego reaktora doświadczalnego projektowanego własnymi siłami i wyposażonego w znacznej mierze w krajową aparaturę i urządzenia. Uruchomienie reaktora, niezależnie od rozszerzenia możliwości badawczych i doświadczalnych, zwłaszcza w zakresie energetyki jądrowej, powinno umożliwić rozszerzenie krajowej produkcji izotopów i związków znaczących.

9. W latach 1961—1965 należy podjąć produkcję i wprowadzić do gospodarki narodowej elektronowe maszyny matematyczne. W okresie tym należy zbudować około 5—7 dużych maszyn cyfrowych, 6—8 maszyn cyfrowych średniej wielkości oraz szereg mniejszych maszyn cyfrowych oraz analogowych. Maszyny matematyczne powinny być zastosowane w instytutach naukowo-badawczych, w aparacie administracji gospodarczej i państwowej, w centralach aparatu dystrybucji oraz w systemach automatyzacji procesów technologicznych.

10. Przedmiotem szczególnej opieki ze strony resortów powinny się stać prace normalizacyjne. Należy w większym niż dotychczas zakresie włączyć placówki naukowo-badawcze i zakłady przemysłowe do prac normalizacyjnych, opracowywania norm, rewizji ich podstawowych wskaźników techniczno-ekonomicznych i szerszego niż dotychczas uwzględnienia i stosowania norm.

11. Należy dalej rozszerzać prace naukowo-badawcze o charakterze teoretycznym oraz stosowanym, koncentrując je na węzłowych zagadnieniach postępu technicznego i ekonomicznego. Na prace naukowo-badawcze prowadzone w kraju ogółem przeznaczają się orientacyjnie około 19—20 mld. zł, w tym 3,6—3,8 mld. zł na inwestycje w placówkach naukowo-badawczych. Przewidziany w latach 1960—65 wzrost nakładów do około 170% wyprzedza wzrost ogólny dochodu narodowego w tym okresie. Ma to na celu stworzenie jak najpomyślniejszych warunków dla rozwoju własnych badań naukowych, zapewnienia rozwoju nauki polskiej i zabezpieczenia potrzeb szybkiego wzrostu sił wytwórczych, a także przygotowania wysoko kwalifikowanych kadr naukowych i technicznych.

Sprawa przygotowania wysoko kwalifikowanych kadr naukowo-badawczych powinna być — jako szczególnie ważne zadanie — otoczona opieką ze strony wszystkich resortów, zwłaszcza szkolnictwa wyższego i Polskiej Akademii Nauk. Ważnym problemem realizacji wytyczonych planem badań i usprawnienia działalności placówek naukowo-badawczych jest pogłębienie prac nad planem i jego dalszą konkretyzacją, a w szczególności zapewnienie właściwej koordynacji badań naukowych.

Powinna ona zapewnić najbardziej celową koncentrację wysiłków i podział prac pomiędzy współpracującymi placówkami i jak najbardziej ścisłą współpracę i wzajemną pomoc oraz jak najszybsze rozwiązanie problemów i jak najszybsze wykorzystanie ich wyników w praktyce.

Zobowiązuje się Radę Ministrów do określenia i zatwierdzenia planu prac naukowo-badawczych.

12. W latach 1961—1965 jednym z ważnych instrumentów polityki technicznej powinien być Fundusz Postępu Technicznego. W okresie planu 5-letniego łączne rozmiary tego Funduszu wyniosą szacunkowo około 12 mld. zł, wzrastając z 1,8 mld. w r. 1960 do 2,7 mld. w r. 1965. Konieczne jest usprawnienie gospodarowania tym Funduszem i przeznaczenie go w pierwszym rzędzie na finansowanie prac naukowo-badawczych, prac projektowych, konstrukcyjnych i prototypowych o charakterze doświadczalnym oraz na finansowanie prób i badań mających na celu sprawdzenie i doświadczalne wprowadzenie wyników tych prac do produkcji.

Wydatkowanie środków musi być w jak najbardziej ścisły i bezpośredni sposób powiązane z perspektywicznymi zadaniami w dziedzinie rozwoju techniki i podporządkowane głównym zadaniom planowym. W szczególności należy dążyć do skoncentrowania nakładów na głównych zadaniach, posiadających decydujące znaczenie dla postępu technicznego.

13. Należy zapewnić postęp w mechanizacji oraz automatyzacji prac biurowych i obrachunkowych, analityczno-statystycznych, w szczególności w zakresie obliczania i ewidencji płac i zarobków, obrotu materiałowego, zakupu i sprzedaży, rozliczania kosztów.

W okresie 1961—1965 należy osiągnąć w oparciu między innymi o podejmowaną w kraju produkcję środków mechanicznej — znaczny postęp w tej dziedzinie, a zwłaszcza przeskroć 2-krotnie zwiększyć liczbę stacji maszyn licząco-analitycznych. W okresie 5-letnim należy zorganizować ogółem 36 stacji tego typu.

14. Należy konsekwentnie rozwijać i popierać rozwój wynalazczości i racjonalizacji, stwarzając warunki dla jej umasowienia. Należy szeroko okazywać pomoc racjonalizatorom i wynalazcom, podtrzymać i rozwijać twórczą krytykę i śmiałe inicjatywy oraz zapewnić szybką realizację przyjętych wniosków. Należy dążyć do ogólnego wzrostu kultury technicznej społeczeństwa i szeroko wykorzystywać w tym celu wszelkiego rodzaju środki i metody szkolenia i propagandy.

15. Należy pogłębiać i rozwijać międzynarodową współpracę naukowo-techniczną i dążyć w ramach obozu socjalistycznego do koordynacji planów badań i bezpośredniej współpracy i wspólnego rozwiązywania przez placówki naukowo-badawcze skomplikowanych i trudnych zagadnień. Należy także rozszerzać bezpośrednią współpracę zakładów o pokrewnych programach produkcyjnych, zwłaszcza z ZSRR, NRD i CSRS, oraz dążyć do szerokiej i wzajemnej wymiany i przekazywania doświadczeń techniczno-produkcyjnych.

IX. HANDEL WEWNĘTRZNY

1. Dla wykonania planowych założeń w zakresie wzrostu ogólnego funduszu spożycia wynikających ze wzrostu dochodów ludności oraz wzrostu liczby mieszkańców Polski należy zapewnić na zaopatrzenie sprzedaży detalicznej zwiększone dostawy towarów, których wartość w 1965 r. (w cenach detalicznych z lipca 1960 r.) powinna osiągnąć 328.070 mln. zł, co stanowi wzrost o 41,0% w porównaniu z 1960 r.

Przewiduje się, że w 1965 r. udział artykułów nieżywnościowych w ogólnej wartości towarów przeznaczonych na zaopatrzenie sprzedaży detalicznej zwiększy się z 55,2% w 1960 r. do 57,1% w r. 1965 (według cen z 1 lipca 1960 r.).

W dziedzinie artykułów nieżywnościowych, których dostawy do detalu powinny w okresie przyszłego 5-letnia wzrosnąć o 45,8%, należy zapewnić szybszy wzrost artykułów trwałego użytku oraz artykułów niekonsumpcyjnych.

W dziedzinie artykułów żywnościowych należy rozszerzyć asortyment oraz zastępować artykuły o mniejszej wartości artykułami o większej wartości konsumpcyjnej.

2. Przewiduje się w 1965 r. w porównaniu z 1960 r. następujący ilościowy wzrost sprzedaży detalicznej podstawowych artykułów:

	Jednostka miary	1965	% 1965 1960
Mąka pszenna rynkowa	tys. ton	352,0	99,1
Kasza jęczmienna	"	126,0	100,8
Mięso i przetwory	"	998,0	156,4
Tłuszcze zwierzęce	"	186,0	149,8
Masło śmietankowe	"	89,7	144,7
Tłuszcze roślinne	"	132,5	153,0
W tym; margaryna	"	107,9	159,9
Jaja	mln szt.	1.700,0	166,7
Mleko spożywcze	mln l	1.070,0	145,1
Cukier	tys. ton	770,0	123,1
Tkaniny wełniane i wełnopodobne	mln. mb.	73,0	123,6
Tkaniny bawełniane i bawełnonodobne	"	478,0	122,9
Tkaniny jedwabne	"	126,8	130,1

	Jednostka miary	1965	% 1965 1960
Obuwie skórzane	mln. par	46,5	131,0
Obuwie gumowe	"	21,3	110,9
Motocykle i skutery	tys. szt.	161,0	105,0
Motorowery	"	112,0	329,4
Rowery (bez dziecięcych)	"	650,0	94,3
Odbiorniki radiowe	"	620,0	103,3
Odbiorniki telewizyjne	"	400,0	197,5
Pralki elektryczne	"	525,0	101,1
Lodówki domowe	"	185,0	347,1
Meble	mln. zł	6.450,0	137,2
Tarcica z surowca iglastego	tys. m ³	850,0	89,6
Cement	tys. ton	2.955,0	176,9
Materiały ściennie	mln. j. ceram.	3.480,0	244,7
Wapno budowlane	tys. ton	870,0	161,7
Węgiel kamienny (bez opału na cele administracyjne)	mln. ton	16,4	110,0

3. Zaleca się Radzie Ministrów rozpatrzenie w toku realizacji planu możliwości zwiększenia zaopatrzenia rynku w artykuły trwałego użytku, a w szczególności meble i lodówki.

4. Należy dążyć do dostosowania poziomu i struktury zapasów w handlu do istotnych potrzeb rynku, przy równoczesnym skróceniu okresu rotacji towarów.

5. Wartość sprzedaży detalicznej powinna osiągnąć w 1965 r. 319.260 mln. zł (według cen detalicznych z 1 lipca 1960 r.), co oznacza jej zwiększenie o 39,2% w porównaniu z 1960 r.

Z wartości ogólnej sprzedaży detalicznej przypada na sprzedaż (w mln. zł):

	1965 r.	% 1965 1960
w detalu	285.870	138,8
w tym: w detalu spółdzielczych organizacji handlowych	147.998	141,4
w zakładach gastronomicznych	21.200	150,9
w tym: w zakładach gastrono- micznych spółdzielczych orga- nizacji handlowych	9.555	151,1
bezpośrednio dla konsumentów indywidualnych z hurtu, zbytu, zakładów produkcyjnych i punktów usługowych	12.190	131,4

6. W celu usprawnienia sprzedaży detalicznej i poprawy obsługi konsumentów powinien nastąpić dalszy wzrost ilości społeczniczonych sklepów detalicznych, a mianowicie o około 17,8 tys., a zakładów gastronomicznych o ok. 1,5 tys. Należy przyspieszyć rozwój nowych form sprzedaży, a w szczególności zwiększyć ilość sklepów samoobsługowych i preselekcyjnych, przy jednoczesnym rozszerzeniu sprzedaży towarów paczkowanych i porcjowanych. Przewiduje się, że w handlu miejskim sieć sklepów samoobsługowych w roku 1965 wyniesie około 30% liczby sklepów spożywczych ogółem, a sieć sklepów preselekcyjnych około 1/3 liczby sklepów przemysłowych ogółem. Wydatnie powinna wzrosnąć liczba sklepów specjalizujących się w sprzedaży konfekcji i obuwia (w tym domów mody) w związku z rozszerzeniem ilości asortymentów, wzorów i rozmiarów produkcji.

Należy dążyć do rozwoju usług w handlu typu remontów, napraw gwarancyjnych, poradnictwa, dostaw towarów do

domu, kompletacji dostaw i innych usług dla ludności, tak aby organizacje handlowe osiągnęły w 1965 r. 1 mld. zł wartości usług. W zakresie przemysłu gastronomicznego należy zwiększyć dwa i półkrotnie ilość dużych barów szybkiej obsługi (powyżej 70 miejsc konsumpcyjnych).

7. W latach 1961—1965 przewiduje się następujące zmiany w poziomie spożycia przez 1 mieszkańca ważniejszych artykułów konsumpcyjnych żywnościowych i nieżywnościowych:

	Jednostka miary	1960 r.	1965 r.
Zboża w przeliczeniu na przetwory	kg	144,4	135,0
Mięso i tłuszcze zwierzęce	kg	45,0	54,1
w tym: tłuszcze wie- przowe		7,7	9,2
Mleko i przetwory (bez masła)	kg	211,9	240,9
Jaja	szt.	143,9	166,4
Masło (100% tłuszczu)	kg	4,5	5,2
Cukier	kg	28,3	35,0
Tkaniny bawełniane	mb.	18,46	20,33
Tkaniny wełniane	"	2,18	2,48
Wyroby dziewiarskie	kg		
	przędzy	0,662	1,073
Obuwie skórzane	para	1,32	1,53
Mydło do prania	kg	2,62	2,94

Równocześnie w latach 1961—1965 powinien nastąpić dalszy wzrost stanu posiadania przez ludność artykułów trwałego użytku. Przewiduje się, że na 1000 mieszkańców przypadają bądź następujące ilości ważniejszych artykułów:

	(w sztukach)	1960 r.	1965 r.
Motocykle i skutery ogółem		25,4	44,8
Motorowery		3,9	15,7
Rowery (bez dziecięcych)		128,5	194,6
Odbiorniki radiowe		136,0	189,4
Odbiorniki telewizyjne		15,4	63,8
Pralki elektryczne		47,3	124,7
Lodówki elektryczne		4,8	20,1

X. HANDEL ZAGRANICZNY

1. W celu zaopatrzenia gospodarki narodowej w niezbędne towary importowane oraz zapewnienia zbytu dla szeregu krajowych towarów przemysłowych i produktów rolnych podstawowym zadaniem handlu zagranicznego w latach 1961—1965 jest wydatne rozszerzenie obrotów towarowych i usługowych. Zadanie to należy zrealizować przy równoczesnym osiągnięciu poprawy sytuacji płatniczej w kraju.

W szczególności obroty towarowe powinny w 1965 r. przekroczyć poziom osiągnięty w 1960 r. o 40,3% i wynieść 15.825 mln. zł dew. (w cenach 1961 r.), przy czym eksport powinien wzrastać szybciej niż import. W związku z tym w 1965 r. należy osiągnąć wartość eksportu w wysokości 8.219 mln. zł dew., co oznacza wzrost o 55% w porównaniu z 1960 r.

2. Poważne zwiększenie eksportu należy osiągnąć w zakresie wywozu maszyn, urządzeń i środków transportu — o 108,8% oraz artykułów konsumpcyjnych pochodzenia przemysłowego — o 77,4%. W związku z tym udział eksportu maszynowego powinien wzrosnąć z 28% w 1960 r. do 37,7%

w 1965 r. Udział eksportu artykułów konsumpcyjnych przemysłowych powinien wzrosnąć do 11,7% w 1965 r.

Równocześnie należy poważnie rozszerzać eksport artykułów rolno-spożywczych powiększając ich wywóz o 55,5%. Wzrostowi eksportu artykułów rolno-spożywczych powinna towarzyszyć zmiana jego struktury odpowiadająca możliwościom lokacyjnym.

Eksport surowców materiałów do produkcji i paliw powinien wzrosnąć o 15,2%. Szacuje się, że udział tej grupy towarów zmniejszy się do 32,6% w 1965 r.

3. Import powinien wynieść w 1965 r. — 7.606 mln. zł dew., co oznacza wzrost o 27,2% w porównaniu z 1960 r., przy czym przywóz maszyn, urządzeń i środków transportu wzrośnie o 43,1%, surowców i materiałów do produkcji o 25,9%, a przywóz artykułów konsumpcyjnych przemysłowych o 47,7%.

Należy osiągnąć zmniejszenie udziału artykułów rolno-spożywczych w ogólnej wartości importu z 16% w 1960 r. do 12,3% w 1965 r. W 1965 r. powinno się uzyskać nadwyżkę eksportu artykułów rolno-spożywczych nad ich przywozem w wysokości około 540 mln. zł dew.

4. W latach 1961—1965 powinno nastąpić dalsze znaczne rozszerzenie obrotów towarowych z krajami socjalistycznymi. Wymiana towarowa z tymi krajami ulegać powinna stałemu wzbogaceniu w ramach współpracy gospodarczej, opierającej się na specjalizacji i kooperacji produkcji. Należy również dążyć do rozszerzenia obrotów z krajami kapitalistycznymi. Szczególną uwagę należy zwrócić na rozwijanie handlu z krajami gospodarczo nie rozwiniętymi, w których należy zapatriować się w szereg niezbędnych dla naszej gospodarki surowców, eksportując w zamian maszyny i inne wyroby przemysłowe.

5. W zakresie obrotów usługowych należy osiągnąć poważne zwiększenie dodatniego salda w tej dziedzinie, głównie dzięki znacznemu zwiększeniu wpływów związanych z rozwojem usług floty handlowej oraz wzrostem tranzytowych przewozów lądowych.

6. Wykonanie zadań w zakresie handlu zagranicznego wymagać będzie:

- rozszerzenia i wzbogacenia asortymentu towarów przeznaczonych na eksport, w szczególności w zakresie produkcji eksportowej przemysłu maszynowego, chemicznego, lekkiego, drobnej wytwórczości, spółdzielczości i przemysłu rolno-spożywczego;
- polepszenia jakości i estetyki towarów eksportowanych i dostosowania ich do wymagań odbiorców zagranicznych;
- potanienia produkcji eksportowej i zmiany struktury towarów eksportowych w celu uzyskania wyższej opłacalności dewizowej;
- usprawnienia działalności eksportowej, między innymi poprzez rozszerzanie akwizycji oraz wychodzenie na nowe rynki zbytu;
- usprawnienia działalności importowej, między innymi poprzez stałe dążenie do osiągnięcia najkorzystniejszych źródeł i warunków zakupu;
- zwiększenia oszczędności surowców importowanych oraz oszczędności tych krajowych surowców i półfabrykatów, które można korzystnie wyeksportować; ponadto należy dążyć do zastępowania w przypadkach ekonomicznie opłacalnych surowców importowanych w możliwie szerokim zakresie produkcją krajową;
- dołożenia starań w kierunku zwiększenia wpływów za usługi poprzez najbardziej opłacalne wykorzystywanie zdolności przewozowych floty handlowej, dalsze usprawnienie działalności portów, rozwój świadczonych usług tranzytowych, turystyki itd.;

— pogłębienia badań w zakresie efektywności handlu zagranicznego i wyciągnięcia z tych badań konkretnych wniosków dla polityki w dziedzinie handlu zagranicznego.

XI. ZATRUDNIENIE, WYDAJNOŚĆ PRACY I PŁACE

1. W latach 1961—1965 należy dążyć do dalszego podnoszenia wydajności pracy przez szerokie wprowadzanie postępu technicznego, powszechne stosowanie naukowych metod organizacji pracy, szerokie wprowadzanie technicznie uzasadnionych norm pracy, usprawnienie kooperacji oraz podwyższanie kwalifikacji załóg. Równoległe należy zapewnić odpowiednią liczbę miejsc pracy i nauki dla dorastającej młodzieży.

2. Należy zapewnić odpowiednią liczbę miejsc pracy i nauki dla dorastającej młodzieży zarówno przez zwiększenie liczby miejsc nauki w szkołach, jak też przez masowe wyciąganie młodzieży zawodu w zakładach pracy.

3. Przyrost produkcji w gospodarce uspołecznionej powinien być osiągnięty w przeważającej mierze dzięki wzrostowi wydajności pracy. W szczególności w przemyśle wzrost wydajności pracy powinien pokryć około 84%, a w przedsiębiorstwach budowlano-montażowych około 83% założonego wzrostu wartości produkcji w latach 1961—65. Wydajność pracy na 1 pracownika ogółem (bez uczniów) w 1965 r. powinna wzrosnąć w przemyśle o co najmniej 40%, a w przedsiębiorstwach budowlano-montażowych o około 32% w stosunku do 1960 r.

4. Przewiduje się, że liczba zatrudnionych w gospodarce uspołecznionej (bez uczniów i zatrudnionych w rolniczych spółdzielniach produkcyjnych) wzrośnie o 753 tys. osób, czyli o 10,7% w 1965 r. w stosunku do 1960 r., i osiągnie średni stan w wysokości 7.762 tys. osób. W poszczególnych działach gospodarki wzrost ten wyniesie:

w przemyśle	253 tys. osób, czyli 8,6%
w budownictwie	61 „ „ „ 7,8%
w transporcie i łączności	77 „ „ „ 11,8%
w obrocie towarowym	120 „ „ „ 16,8%
w gospodarce komunalnej	57 „ „ „ 28,2%
w oświacie, nauce i kulturze	104 „ „ „ 22,5%
w ochronie zdrowia, opiece społecznej i kulturze fizycznej	64 „ „ „ 20,5%

5. Liczba uczniów w 1965 r. w gospodarce uspołecznionej osiągnie poziom 231 tys. osób, w tym w przemyśle 128 tys. osób, co oznacza wzrost ogółem o około 165 tys., a w przemyśle o 81 tys. osób w porównaniu z 1960 r.

6. Zatrudnienie pracowników z wyższym wykształceniem w gospodarce narodowej wzrośnie o około 94 tys. osób w 1965 r. w porównaniu z 1958 r., a ze średnim wykształceniem zawodowym o około 264 tys. osób.

Oznacza to, że w przeliczeniu na 1000 ludności liczba pracowników z wyższym wykształceniem wzrośnie z 8,3 w roku 1958 do 10,4 osób w 1965 r., a ze średnim wykształceniem odpowiednio z 15,2 do 21,9 osób.

W przeliczeniu na 1000 zatrudnionych liczba pracowników z wyższym wykształceniem wzrośnie z 37,8 osób w 1958 r. do 43,3 osób w 1965 r., a ze średnim z 69,4 do 91,1 osób.

7. Zakłada się, że płace realne zatrudnionych w gospodarce uspołecznionej powinny wzrosnąć o około 23% w 1965 r. w porównaniu z 1960 r. Wzrostowi płac powinno towarzyszyć porządkowanie systemów i proporcji płac uwzględniających bodźce podnoszenia kwalifikacji i wzrostu

wydajności pracy. Należy przy tym uwzględnić potrzebę podnoszenia najniższych zarobków.

8. Zaleca się radom prowadzenie stałych prac nad analizą bilansu siły roboczej, a w szczególności młodzieży i kobiet, oraz stworzenie warunków gospodarczych dla zapewnienia racjonalnego wykorzystania istniejącej siły roboczej, zwiększenia zatrudnienia kobiet w okręgach deficytowych w siłę roboczą oraz na terenach, w których występują nadwyżki kobiet poszukujących pracy.

XII. URZĄDZENIA SOCJALNE I KULTURALNE

1. W zakresie opieki nad dzieckiem należy zapewnić:

- zwiększenie liczby dzieci w przedszkolach do 459,5 tys. w r. 1965 wobec 384,8 tys. dzieci w r. 1960, co oznacza wzrost o 19,4%;
- objęcie w roku 1965 co najmniej 17,2% dzieci (w wieku 3—6 lat) wychowaniem przedszkolnym, w tym 26,4% dzieci w mieście i 9,9% dzieci na wsi;
- rozbudowanie sieci szkół specjalnych oraz specjalnych zakładów wychowawczych dla dzieci upośledzonych.

2. W szkolnictwie ogólnokształcącym należy zapewnić:

- zwiększenie liczby uczniów w szkołach podstawowych z 4.827,4 tys. w roku 1960 do 5.300 tys. w roku 1965, co stanowi wzrost o 9,8%, przy jednoczesnym zmniejszeniu ilości uczniów przypadających na 1 izbę lekcyjną z 41,5 w roku 1960 do 38,8 w roku 1965;
- zwiększenie liczby izb lekcyjnych w szkołach podstawowych z 116,4 tys. izb w 1960 r. do 136,6 tys. izb w 1965 r., co stanowi wzrost o 17,4%;
- zwiększenie liczby uczniów w klasie VIII liceów ogólnokształcących z 107,0 tys. w roku 1960 do 145,0 tys. w roku 1965, co stanowi wzrost o 35,5%;
- warunki umożliwiające reformę szkolnictwa oraz zapewniające ukończenie 7 klas co najmniej przez 80% dzieci wstępujących do szkoły podstawowej.

3. W szkolnictwie zawodowym należy zapewnić:

- zwiększenie liczby uczniów w I klasie szkół zawodowych wszelkich typów dla młodzieży nie pracującej do 372 tys. w 1965 r., co oznacza wzrost o 47,9% w porównaniu z 1960 r.;
- maksymalne wykorzystanie izb lekcyjnych we wszystkich typach szkół;
- poważne zwiększenie liczby nauczycieli pełnozatrudnionych;
- wykorzystanie w szkolnictwie wysoko kwalifikowanych fachowców z przemysłu, budownictwa, rolnictwa, komunikacji itp.;
- wyposażenie szkół w odpowiedni sprzęt techniczny i właściwe pomoce naukowe;
- zwiększenie liczby miejsc w internatach przy szkołach zawodowych z 156,3 tys. w roku 1960 do 187,0 tys. miejsc w roku 1965, co stanowi wzrost o 19,6%.

4. W zakresie szkolnictwa wyższego należy zapewnić:

- wzrost liczby studentów na I roku studiów dziennych ogółem w latach 1961—1965 do 30,7 tys. wobec 26,8 tys. studentów w roku 1960, co stanowi wzrost o 14,6%;
- przygotowanie odpowiedniej ilości wysoko kwalifikowanej kadry naukowej dla prac naukowo-badawczych i dydaktycznych, w szczególności w naukach ścisłych, technicznych, ekonomicznych, medycznych i pedagogicznych;
- wyposażenie szkół, pracowni naukowych i laboratoriów w nowoczesne pomoce naukowe oraz wzorcowy sprzęt produkcyjny i badawczy;
- rozszerzenie na uniwersytetach studiów w dziedzinie nauk ścisłych przy jednoczesnym rozwijaniu specjalizacji w kierunkach techniczno-produkcyjnych;

- zwiększenie liczby miejsc w domach studentów do 53,2 tys. miejsc, wobec 45,9 tys. miejsc w 1960 r., co stanowi wzrost o 15,9%.

5. Po wprowadzeniu w latach 1961—1965 reformy szkolnictwa upoważnia się Radę Ministrów do wprowadzenia odpowiednich zmian w ustaleniach niniejszego planu.

6. W zakresie kultury należy zapewnić:

- rozbudowę sieci urządzeń służących do upowszechnienia kultury przy jednoczesnej poprawie poziomu ich pracy;
- oddanie do użytku nowych budynków Teatru Wielkiego Opery i Baletu w Warszawie, Teatru Narodowego w Łodzi oraz Teatru w Gdańsku, pierwszego etapu budowy Centralnego Ośrodka Radio-Telewizyjnego, przy czym należy zapewnić racjonalną i oszczędną eksploatację tych placówek;
- nakłady książek w 1965 r. w wysokości 97,7 mln. egzemplarzy, co oznacza wzrost o 3,1% w porównaniu z 1960 r., gazet 1.699,8 mln. egzemplarzy, co oznacza wzrost o 14,6%, i czasopism 554,9 mln. egzemplarzy, co oznacza wzrost o 12,6%;
- produkcję 30 fabularnych filmów długometrażowych, co oznacza wzrost o 50% w porównaniu z 1960 r.

7. W zakresie służby zdrowia należy zapewnić:

- zwiększenie liczby łóżek w szpitalach w 1965 roku do 161,6 tys., co oznacza wzrost o 20,0% w porównaniu z rokiem 1960, a liczby łóżek w zakładach psychiatrycznych do 34,3 tys., co oznacza wzrost o 5,8%, i liczby łóżek w sanatoriach przeciwgruźliczych do 25,9 tys., co oznacza wzrost o 8,8%. Przewiduje się, że wskaźnik liczby łóżek szpitalnych (bez łóżek w szpitalach psychiatrycznych) na 10 tys. ludności wzrośnie z 45,0 w 1960 r. do około 50,4 w 1965 r.;
- zwiększenie ogólnej liczby przychodni do 4563 w r. 1965, co oznacza wzrost o 13,3% w porównaniu z 1960 r., w tym przy zakładach pracy do 2495, co oznacza wzrost o 15,5%;
- zwiększenie liczby miejsc w żłobkach stałych do 58,7 tys. miejsc, co oznacza wzrost o 14,9% w porównaniu z 1960 r.;
- usprawnienie organizacji pracy zakładów służby zdrowia;
- rozszerzenie działalności profilaktycznej, między innymi przez rozwinięcie szerszej zapobiegawczej działalności przemysłowej służby zdrowia;
- zwiększenie liczby pracowników z wyższym i średnim wykształceniem medycznym;
- bardziej prawidłowe rozmieszczenie kadr służby zdrowia w terenie;
- lepsze wyposażenie techniczne zakładów leczenia zapobiegawczego działającego przy zakładach produkcyjnych.

8. W zakresie pomocy społecznej należy zapewnić:

- zwiększenie liczby miejsc w instytucjach pomocy społecznej zamkniętej do 43,9 tys. miejsc w roku 1965, co oznacza wzrost o 21,6% w porównaniu z rokiem 1960;
- zabezpieczenie odpowiedniego zaspokojenia potrzeb w zakresie pomocy społecznej otwartej, należy ponadto dążyć do pobudzenia organizacji społecznych do aktywniejszej działalności na tym odcinku.

9. W zakresie wychowania fizycznego, sportu i turystyki należy w ramach przyznanego limitu zapewnić:

- dalszą rozbudowę sieci urządzeń służących do upowszechnienia kultury fizycznej przez budowę sal gimnastycznych, boisk i pływalni,
- objęcie większej liczby młodzieży oraz ludzi pracy w mieście i na wsi działalnością organizacji wychowania fizycznego, sportu i turystyki,

- zwiększenie liczby miejsc noclegowych w obiektach stałych o ponad 9 tys., w tym zwiększenie liczby miejsc w hotelach „Orbisu” o około 1670,0, co stanowi wzrost o około 67% w stosunku do przewidywanego wykonania 1960 r.,
- zwiększenie sprzedaży usług turystycznych P.B.P. „Orbis” o ca 100 mln. zł, tj. o 35%,
- zwiększenie sprzedaży sprzętu sportowego i turystycznego o 38%, tj. o około 80 mln. zł.

XIII. GOSPODARKA MIESZKANIOWA I KOMUNALNA

1. W budownictwie mieszkaniowym typu miejskiego zakłada się oddanie do użytku w latach 1961—1965 — 1.800 tys. izb, tj. około 30.770 tys. m² powierzchni użytkowej, co stanowi wzrost o około 50% w porównaniu do okresu 1956—1960, oraz 950 tys. izb w budownictwie typu wiejskiego, co stanowi wzrost o 66,6% w porównaniu do okresu 1956—1960.

2. Zakłada się, że liczba izb oddanych do użytku z państwowego budownictwa mieszkaniowego typu miejskiego wyniesie ogółem 1.109 tys., tj. 17.923 tys. m² powierzchni użytkowej, co stanowi wzrost o 36,2% w porównaniu do okresu 1956—60, w tym z budownictwa rad narodowych przewiduje się uzyskanie 712 tys. izb, to jest 11.532 tys. m² powierzchni użytkowej, co stanowi wzrost o 48,6%, i z budownictwa zakładów pracy 397 tys. izb, tj. 6.391 tys. m² powierzchni użytkowej, co stanowi wzrost o 48,7%.

3. Zakłada się, że liczba izb typu miejskiego oddanych do użytku z budownictwa mieszkaniowego ludności wyniesie ogółem 691 tys. izb, tj. około 12.846 tys. m² powierzchni użytkowej, co stanowi wzrost o 77,4% w porównaniu do okresu 1956—1960, w tym z budownictwa realizowanego z pomocą kredytową Państwa 562 tys. izb, tj. około 10.208 tys. m² powierzchni użytkowej, co stanowi wzrost o 116,1%, i z budownictwa niekredytowego 129 tys. izb, tj. około 2.638 tys. m² powierzchni użytkowej, co stanowi 99,6% budownictwa w okresie 1956—1960.

4. Zakłada się, że planowane na lata 1961—1965 rozmiary budownictwa mieszkaniowego typu miejskiego spowodują polepszenie wskaźnika sytuacji mieszkaniowej w miastach i osiedlach średnio z 1,72 osób na 1 izbę w 1960 r. do 1,61 w 1965 r.

5. Dla wykonania planowanej ilości izb oddawanych do użytku z miejskiego budownictwa mieszkaniowego ludności przewiduje się środki kredytowe na ten cel w rozmiarach 20.229 mln. zł. Zakłada się, że z kwoty tej orientacyjnie przypadnie na budownictwo spółdzielcze 14.668 mln. zł i na budownictwo indywidualne 5.428 mln. zł.

6. W ramach budownictwa typu wiejskiego należy oddać do użytku w latach 1961—1965 w budownictwie chłopskim 892 tys. izb, co stanowi wzrost o 104,3% w porównaniu z okresem 1956—1960.

7. Zakłada się, że wysokość nakładów na kapitalne remonty budynków mieszkalnych realizowane przez rady narodowe wyniesie 15.970 mln. zł, co stanowi 142,5% w porównaniu do okresu 1956—1960.

8. Należy zapewnić budowę oraz rozbudowę tych urządzeń komunalnych, które warunkują prawidłowy rozwój budownictwa mieszkaniowego oraz spełniają istotne funkcje w zakresie usług na rzecz ludności. Należą do nich — urządzenia wodociągowe, kanalizacyjne i komunikacyjne ((komunikacja miejska).

Należy zapewnić w pierwszej kolejności rozwój urządzeń komunalnych w tych miastach i osiedlach, w których przewidziany jest największy wzrost budownictwa mieszkaniowego, a następnie w tych miejscowościach, gdzie istnieją zaległości w wyposażeniu w urządzenia komunalne. Zakłada

się, że gospodarka komunalna otrzyma w latach 1961—1965 kwotę około 24,5 mld. zł. Środki te należy wykorzystać w pierwszej kolejności na budowę urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych.

9. Należy podnieść poziom usług świadczonych przez miejskie przedsiębiorstwa komunikacyjne oraz przedsiębiorstwa oczyszczania miast. Dla realizacji tego zadania przewiduje się następujące dostawy taboru:

tramwajów	790 szt.	— w tym 470 sztuk tramwajów szyb- kobieźnych
trolejbusów	200 „	
autobusów	3.050 „	
taboru transportowego około	5.700 „	
samochodów specjalnych dla celów oczyszczania miast	2.385 „	

10. Należy poprawić zaopatrzenie wsi w wodę w drodze odbudowy i adaptacji istniejących oraz w drodze budowy nowych urządzeń wodociągowych, a przede wszystkim studziennych.

Na ten cel przewiduje się około 500 mln. zł jako uzupełnienie środków własnych ludności. Rady narodowe powinny zapewnić najbardziej efektywne wykorzystanie tej kwoty.

XIV. KOSZTY WŁASNE

1. Obniżka kosztów własnych produkcji w całym przemyśle socjalistycznym powinna osiągnąć w 1965 r. — 7,2% w porównaniu z rokiem 1960, przy czym udział procentowy kosztów własnych w wartości produkcji towarowej według cen fabrycznych powinien wynieść 83,6% wobec 90,1% w 1960 r.

Udział procentowy kosztów własnych w wartości produkcji towarowej według cen zbytu powinien wynieść w 1965 r. 77,8% wobec 82,9% w roku 1960.

2. Zakłada się, że w pozostałych działach gospodarki narodowej udział procentowy kosztów w wartości produkcji, usług i obrotów oraz obniżka kosztów kształtować się będą następująco:

	1960 przewidywane wykonanie	1965 plan	% obniżki
w transporcie łącznie	81,8	75,7	—7,5
w budownictwie	95,8	88,8	—7,3
w obrocie towarowym			
— detal	7,63	7,07	—7,3
— zakłady gastronomiczne	23,49	20,33	—13,5

3. Przy opracowaniu planów rocznych oraz w trakcie ich realizacji należy dążyć do osiągnięcia dodatkowej obniżki kosztów własnych w drodze wykorzystania rezerw w kosztach materiałowych. Dodatkowa obniżka z tego tytułu powinna wynieść co najmniej 2% w skali gospodarki narodowej.

Obniżka kosztów materiałowych po uwzględnieniu zadań dodatkowych wzrośnie w szczególności w przemyśle z 4,0% do 6,0% oraz w transporcie i łącznie z 7,7% do 9,7%.

Dla zapewnienia realizacji tych zadań należy położyć szczególny nacisk na oszczędność materiałów, między innymi w drodze powszechnego normowania zużycia materiałowego, systematycznego zaostrzania tych norm i kontroli ich wykonania, szerszego wprowadzania i opanowywania materiałowo-oszczędnych konstrukcji wyrobów, nowych proce-

sów technologicznych, zmniejszenia strat w przerobieniu, magazynowaniu, transporcie i braków oraz przez szersze stosowanie materiałów zastępczych.

4. W toku realizacji planu należy dążyć do zmniejszenia nadmiernych dysproporcji w kosztach jednostkowych tych samych wyrobów wytwarzanych przez różne zakłady. W tym celu wyniki przedsiębiorstw przodujących powinny być przekazywane przez zjednoczenia przedsiębiorstwom o niskiej sprawności ekonomicznej.

5. Realizując wytyczne w sprawie specjalizacji produkcji w przemyśle należy koncentrować produkcję przede wszystkim w tych zakładach, w których koszty jednostkowe danego wyrobu są najniższe.

6. Wobec występowania częstego jeszcze zjawiska wyższego kształtowania się kosztów własnych produkcji w nowych zakładach przemysłowych niż w zakładach starych, należy stworzyć odpowiednie warunki dla ich obniżenia. W tym celu należy przedsięwziąć środki zmierzające między innymi do kompleksowego oddawania obiektów do eksploatacji, skrócenia okresu rozruchu oraz szybszego opanowywania procesów technologicznych i organizacji produkcji w tych zakładach.

7. Należy zwrócić szczególną uwagę na kształtowanie się kosztów jednostkowych wyrobów nowo wprowadzanych do produkcji, które w miarę zwiększania się wielkości produkcji i opanowywania procesu produkcyjnego powinny maleć.

XV. DOCHÓD NARODOWY

W oparciu o przyjęty w planie na lata 1961—1965 wzrost produkcji i obrotu oraz zakładaną obniżkę kosztów materialnych, dochód narodowy wytworzony wzrośnie w 1965 r. o około 40% w porównaniu z 1960 r., co oznacza średnie tempo przyrostu dochodu narodowego około 7% rocznie.

W podstawowych działach gospodarki narodowej wzrost produkcji czystej wyniesie w roku 1965 w porównaniu z 1960 r. w przemyśle i rzemiośle 58%, w rolnictwie 23% i w budownictwie 49%.

W związku z tym udział przemysłu i rzemiosła w dochodzie narodowym wytworzonym wzrośnie w 1965 r. do 54,9% wobec 49,6% w 1960 r., rolnictwa i leśnictwa obniży się z 25% w 1960 r. do 21,1% w 1965 r., budownictwa wzrośnie z 9,2% w 1960 r. do 9,6% w 1965 r., transportu i łączności obniży się odpowiednio z 6,5% do 5,8% oraz obrotu towarowego z 8,7% do 7,9%.

W związku z zakładanym szybszym wzrostem produkcji czystej w gospodarce państwowej i spółdzielczej, w porównaniu z gospodarką nie uspołecznioną, udział sektora socjalistycznego w tworzeniu dochodu narodowego wzrośnie z około 72% w 1960 r. do około 76% w 1965 r.

Zakłada się, że wzrost funduszu spożycia indywidualnego w latach 1961—1965 wyniesie 32%, co w przeliczeniu na 1 mieszkańca oznacza wzrost o około 23%. Powyższy wzrost spożycia indywidualnego zostanie osiągnięty w wyniku odpowiedniego wzrostu płac realnych oraz dochodów realnych chłopów.

W zakresie spożycia zbiorowego zakłada się wzrost w 1965 r. w porównaniu z 1960 r. o około 16%, przy czym wzrost spożycia w instytucjach socjalno-kulturalnych będzie wyższy i wyniesie około 20%.

Fundusz akumulacji wyniesie w 1965 r. około 147 mld. zł, co w porównaniu z rokiem 1960 stanowi wzrost o około 41%.

Przyrost zapasów i rezerw zwiększy się z około 26 mld. zł w 1960 r. do około 28 mld. zł w 1965 r.

Założone w planie 5-letnim nakłady na inwestycje i kapitalne remonty łącznie ze stadem podstawowym powodują wzrost inwestycji netto o około 48%.

W związku z tym udział inwestycji netto w dochodzie narodowym licząc w cenach z 1 stycznia 1961 wzrośnie z 20,0% w roku 1960 do 22,2% w roku 1965.

XVI. ROZWÓJ GOSPODARCZY WOJEWÓDZTW

M. st. Warszawa.

1. Rozwój gospodarczy miasta powinien być skierowany w pierwszym rzędzie na zaspokojenie rosnących potrzeb ludności w zakresie wszelkiego rodzaju usług, przede wszystkim zaś w dziedzinie przemysłu, komunikacji, zaopatrzenia w wodę, ciepłownictwa, usług socjalnych i kulturalnych oraz budownictwa mieszkaniowego.

Przewiduje się, iż ludność miasta wyniesie w 1965 r. 1.214 tys.

Liczba zatrudnionych w zawodach pozarolniczych wzrośnie o 65 tys., w tym w przemyśle o 17 tys., i osiągnie w 1965 r. 619 tys. zatrudnionych — w tym w przemyśle 182 tys.

Rozwój przemysłu w mieście Warszawie będzie polegał w pierwszym rzędzie na poważnej rozbudowie i modernizacji istniejących zakładów przemysłowych. Nowe zakłady przemysłowe będą budowane jedynie w związku z bezpośrednią obsługą ludności lub z wykorzystaniem istniejących rezerw, wykorzystaniem fachowej wysoko kwalifikowanej kadry itp.

Wartość produkcji globalnej przemysłu socjalistycznego według cen fabrycznych ogółem wzrośnie o 65,6%, osiągając w 1965 r. około 44.719 mln. zł, w tym przemysłu terenowego o 30,9% do 5.044 mln. zł w 1965 r.

Globalne nakłady inwestycyjne przeznaczone na rozwój gospodarki uspołecznionej (plan centralny i terenowy) w mieście wyniosą ogółem około 29.732 mln. zł, w tym inwestycje rad narodowych około 9.749 mln. zł.

2. Dla realizacji kierunkowych zadań należy w szczególności:

- wybudować wytwórnię betonów komórkowych, zakład strunobetonów oraz zakłady mięsne w terminie do końca 1965 r.,
- kontynuować budowę Huty „Warszawa” i budowę Fabryki Pomp rozpoczętą w 1960 r.,
- zakończyć budowę elektrociepłowni „Siekierki” w 1963 r. i Tarchomińskich Zakładów Farmaceutycznych w 1962 r.,
- rozpocząć budowę fabryki farb graficznych w r. 1964,
- rozbudować między innymi Fabrykę Samochodów Osobowych, Mechaniczne Zakłady nr 2, Zakłady Budowy Urządzeń Przemysłowych, Fabrykę Tworzyw Sztucznych oraz zakończyć w r. 1963 rozbudowę elektrociepłowni na Żeraniu,
- zakończyć budowę gazociągu koksowniczego na od-cinku Piotrków Trybunalski—Warszawa, którym będzie doprowadzony gaz dla m. st. Warszawy,
- przewidzieć w planie inwestycyjnym państwowego przemysłu terenowego i spółdzielczości pracy rozbudowę i kontynuację budowy 76 większych i średnich zakładów przemysłu drobnego,
- przewidzieć budowę drugiej pary torów na linii kolejowej Warszawa Wschodnia—Pruszków łącznie z rozbudową mostu średnicowego, budowę Dworca Wschodniego w latach 1962—1966 oraz rozpoczęcie budowy Centralnego Dworca Kolejowego z terminem zakończenia w 1967 roku,
- zwiększyć liczbę sklepów o 12,7%,
- wybudować ogółem co najmniej 173 tys. izb (o łącznej powierzchni użytkowej około 2.976 tys. m²), w tym: w budownictwie rady narodowej — ok. 70 tys. izb, zakładów pracy co najmniej 34 tys. izb i ludności 69 tys. izb, przeznaczając na budownictwo mieszka-

- niowe rady narodowej około 4.405,5 mln. zł oraz 2.380 mln. zł kredytów bankowych na budownictwo mieszkaniowe ludności (spółdzielcze i indywidualne) realizowane przy pomocy kredytowej Państwa,
- przeznaczyć na kapitalne remonty budynków mieszkalnych około 1.101,1 mln. zł,
- przeznaczyć w planie terenowym na inwestycje gospodarki komunalnej około 3.168,4 mln. zł,
- usprawnić komunikację miejską przez przydział 470 tramwajów nowoczesnych, 455 autobusów i 46 trolejbusów, podniesienie stanu technicznego taboru i organizacji służby ruchu, budowę zajezdni i zaplecza technicznego,
- dokończyć budowę wodociągu prąskiego,
- rozbudować sieć ciepłowniczą w celu maksymalnego wykorzystania mocy cieplnej Elektrociepłowni „Żerań” oraz wybudować magistralę wraz z odpowiednią siecią rozdzielczą celem wykorzystania mocy cieplnej Elektrociepłowni „Siekierki”,
- poprawić stan techniczny dróg miejskich, zwłaszcza wylotowych,
- przystąpić do wstępnych prac związanych z budową oczyszczalni ścieków,
- wybudować około 1.060 izb lekcyjnych w szkołach podstawowych łącznie z budownictwem Dyrekcji Budowy Osiedli Robotniczych, w tym co najmniej 260 izb w ramach akcji budowy szkół „Tysiąclecia”,
- zakończyć budowę Pawilonu Łączności Politechniki Warszawskiej, Pawilonu Chemii Jądrowej Uniwersytetu Warszawskiego oraz rozpocząć budowę Zakładów Teoretycznych Wydziału Farmacji Akademii Medycznej i budowę zespołu klinik na 500 łóżek,
- rozbudować Instytut Zoologii Polskiej Akademii Nauk oraz rozpocząć budowę pomieszczeń dla Instytutu Fizyki,
- oddać do użytku rozgłośnie radiowo-telewizyjną,
- zakończyć budowę Teatru Wielkiego, Opery i Baletu,
- zwiększyć wskaźnik łóżek szpitalnych (bez psychiatrycznych) na 10 tys. mieszkańców z 86,3 w 1960 r. do 97,5 w 1965 r.,
- rozpocząć budowę młodzieżowego domu wypoczynkowego.

M. Łódź

1. Podstawowym kierunkiem gospodarczego rozwoju miasta powinna być rekonstrukcja i modernizacja przemysłu włókienniczego oraz rozbudowa istniejących zakładów przemysłowych.

Budownictwo inwestycyjne polegające na budowie nowych zakładów przemysłowych związane będzie w pierwszym rzędzie z zaopatrzeniem ludności oraz z budową nowych pomieszczeń dla istniejących zakładów.

W zakresie gospodarki komunalnej podstawowym zadaniem będzie rozbudowa urządzeń szczególnie dla zaopatrzenia miasta w wodę.

Zakłada się, że ludność miasta osiągnie w 1965 r. około 736 tys.

Liczba zatrudnionych w zawodach pozarolniczych wzrośnie o 24 tys. i osiągnie w 1965 r. 346 tys. zatrudnionych — w tym w przemyśle 192 tys.

Wartość produkcji globalnej przemysłu socjalistycznego według cen fabrycznych ogółem powinna wzrosnąć o 35,0%, osiągając w 1965 r. około 40.112 mln. zł, w tym w przemyśle terenowym o 31,3% do 2.424 mln. zł.

Nakłady inwestycyjne na gospodarkę społeczną do realizacji na terenie miasta wyniosą ogółem około 12.920 mln. zł, w tym inwestycje rad narodowych około 5.440 mln. zł.

2. W celu realizacji wymienionych na wstępie kierunków rozwoju należy w szczególności:

- wybudować rejonową szarpanię szmat w terminie do końca 1964 r., wybudować nowe obiekty dla istniejących zakładów, a mianowicie do końca 1963 r. zakład wyrobów drzewnych oraz do końca 1964 r. zakład wyrobów tkackich i przyborów metalowych, do końca 1965 r. fabrykę igieł dziewiarskich,
- zakończyć budowę zakładów sylikatowych do końca 1961 r., Fabryki Transformatorów i Aparatury Trakcyjnej w terminie do końca r. 1963, Elektrociepłowni „Łódź II” w terminie do końca 1963 r., Drukarni Dziełowej w terminie do końca 1965 r.,
- rozbudować: Zakłady Włókien Sztucznych, Łódzkie Zakłady Chemiczne oraz zakończyć rozbudowę Łódzkich Zakładów Farmaceutycznych i Łódzkich Zakładów Maszyn Jedwabniczych do końca 1965 r. oraz Zakładów Wyrobów Papierniczych do końca 1964 r.,
- przewidzieć w planie inwestycyjnym państwowego przemysłu terenowego i spółdzielczości pracy rozbudowę i kontynuację budowy 18 większych i średnich zakładów przemysłu drobnego,
- wybudować powszechny dom towarowy, magazyn owocowy i 3 bary samoobsługowe,
- zaawansować budowę piekarni,
- wybudować ogółem co najmniej 80 tys. izb o łącznej powierzchni użytkowej około 1.339 tys. m² (w tym z budownictwa rady narodowej około 50 tys., zakładów pracy około 8,0 tys. izb i ludności około 22 tys.), przeznaczając na budownictwo mieszkaniowe rad narodowych kwotę około 2.865 mln. zł i 762 mln. zł kredytów bankowych na budownictwo mieszkaniowe ludności (spółdzielcze i indywidualne) realizowane z pomocą kredytową Państwa,
- przeznaczyć na kapitalne remonty budynków mieszkalnych około 1.286 mln. zł,
- przeznaczyć w planie terenowym na inwestycje gospodarki komunalnej około 1.190,8 mln. zł, między innymi na zakończenie budowy II etapu wodociągu Pilica — Łódź oraz budowę hotelu,
- usprawnić komunikację miejską, między innymi przez przydział 121 wozów tramwajowych, 77 autobusów i budowę zaplecza,
- wybudować około 450 izb lekcyjnych w szkołach podstawowych łącznie z budownictwem Dyrekcji Budowy Osiedli Robotniczych, w tym około 130 izb w ramach akcji budowy szkół „Tysiąclecia”,
- wybudować pawilon biologii Uniwersytetu Łódzkiego,
- zakończyć budowę Teatru Narodowego,
- zwiększyć liczbę łóżek szpitalnych (bez psychiatrycznych) na 10 tys. ludności z 67,9 w 1960 r. do 72,0 w 1965 r.

Województwo białostockie

1. Podstawowym kierunkiem rozwoju województwa w zakresie przemysłu powinna być rozbudowa istniejących zakładów, zwłaszcza opartych o miejscowe zasoby surowcowe, przede wszystkim surowce rolne, mineralne i drewno. Ponadto powinien być rozwijany przemysł włókienniczy. W zakresie aktywizacji małych miast w powiatach niedostatecznie rozwiniętych gospodarczo poważne zadanie będzie miał do spełnienia przemysł terenowy państwowy, a w szczególności spółdzielczy.

W zakresie rolnictwa rozwój będzie skierowany na unowocześnienie produkcji rolnej w drodze szerszego stosowania maszyn, środków ochrony roślin i nawozów. Znaczny program melioracji zwiększający bazę paszową wpłynie na dalszy poważny wzrost hodowli, w szczególności bydła.

Przewiduje się, że ludność województwa wyniesie w 1965 r. 1.185 tys., w tym ludność miejska 374 tys.

Liczba zatrudnionych w zawodach pozarolniczych wzrosnąć o 25 tys., w tym w przemyśle o 7 tys. i osiągnąć w 1965 r. 160 tys. zatrudnionych, w tym w przemyśle 49 tys.

Wartość produkcji globalnej przemysłu socjalistycznego według cen fabrycznych ogółem winna wzrosnąć o 85,2%, osiągając w 1965 r. około 11.089 mln. zł, w tym przemysłu terenowego o 56,9% do 3.212 mln. zł.

Nakłady inwestycyjne przeznaczone na rozwój gospodarki uspołecznionej w województwie wyniosą ogółem około 9.954 mln. zł, w tym inwestycje rad narodowych około 5.543 mln. zł.

2. Dla realizacji założonego kierunku rozwoju województwa należy w szczególności:

- wybudować wytwórnię pasz w Starosielcach do końca 1963 r., zakład przemysłu ziemniaczanego w Łomży i fabrykę płyt wiórowych w Suwałkach w terminie do końca 1964 r., dwa zakłady sylikatowe w terminach do końca 1963 r. i 1964, fabrykę elementów budowlanych w Białymstoku i fabrykę okuć budowlanych w terminie do końca 1965 r.,
- rozpocząć budowę: w r. 1964 fabryki mebli, zakładu sylikatowego, dachówczarni, cukrowni w Łapach oraz w 1965 r. zakładów mięsnych w Suwałkach,
- zakończyć budowę w r. 1962 Zakładów Mięsnych w Białymstoku, Zakładów Przemysłu Bawełnianego w Zambrowie, Wytwórni Płyt Paździerzowych w Elk, w r. 1965 Zakładów Przemysłu Bawełnianego w Fastach i Zakładów Przemysłu Drzewnego w Hajnówce,
- przewidzieć w planie inwestycyjnym państwowego przemysłu terenowego i spółdzielczości pracy budowę, rozbudowę i kontynuację budowy 27 większych i średnich zakładów przemysłu drobnego,
- przeznaczyć na inwestycje w rolnictwie w planie terenowym około 2.386 mln. zł, w tym na inwestycje w państwowych gospodarstwach rolnych około 526 mln. zł,
- poważnie zwiększyć zakres robót wodno-melioracyjnych w planie terenowym, wykonując między innymi w ramach melioracji szczegółowych: 7,0 tys. ha nowych drenowań gruntów ornych, 14,0 tys. ha odbudowy drenowań gruntów ornych, 95,0 tys. ha rowów nowych na użytkach zielonych, 6,0 tys. ha odbudowy rowów i a tych użytkach i 88,0 tys. ha zagospodarowania pomelioracyjnego użytków zielonych,
- zintensyfikować produkcję rolną, zwłaszcza poprzez: wzrost pogłowia bydła z 512,7 tys. sztuk w 1960 r. do 695 tys. sztuk w 1965 r. oraz wzrost pogłowia trzody chlewnej z 899,9 tys. sztuk do ilości 1.025 tys. sztuk,
- osiągnąć skup: zbóż ogółem z 7,6 tcn na 100 ha gruntów ornych w 1960 r. do 11,1 ton w 1965 r.; żywności ogółem z 4,7 ton na 100 ha użytków rolnych w 1960 r. do 6,7 ton w 1965 r.; mleka z 12,3 tys. l na 100 ha użytków rolnych w 1960 r. do 21,1 tys. l w 1965 r.,
- polepszyć warunki komunikacyjne województwa, między innymi przez zakończenie budowy linii kolejowej Sokółka—Kamienna Nowa, wybudowanie i przebudowanie ze środków państwowych około 280 km dróg o nawierzchni twardej, w tym około 160 km dróg lokalnych (bez efektów społecznego czynu drogowego), przeznaczyć na utrzymanie dróg i mostów lokalnych około 121 mln. zł (bez funduszu gromadzkiego),

- rozszerzyć sieć linii autobusowych Państwowej Komunikacji Samochodowej oraz dostarczyć 308 autobusów i 296 samochodów ciężarowych,
- wybudować w ramach budownictwa mieszkaniowego typu miejskiego — ogółem około 50 tys. izb (o łącznej powierzchni użytkowej około 867 tys. m²) w tym: z budownictwa rad narodowych — około 20 tys. izb, zakładów pracy około 7 tys. izb i ludności — około 23 tys. izb, przeznaczając na budownictwo mieszkaniowe rad narodowych około 1.054,6 mln. zł i 639 mln. zł kredytów bankowych na budownictwo mieszkaniowe ludności (spółdzielcze i indywidualne) realizowane przy pomocy kredytowej Państwa,
- przeznaczyć w planie terenowym na inwestycje gospodarki komunalnej około 304,9 mln. zł, między innymi na zakończenie budowy gazowni i rozbudowę wodociągu w Białymstoku,
- usprawnić komunikację miejską przez przydział 68 autobusów,
- wybudować co najmniej 1.340 izb lekcyjnych w szkołach podstawowych łącznie z budownictwem Dyrekcji Budowy Osiedli Robotniczych, w tym co najmniej 240 izb w ramach akcji budowy szkół „Tysiąclecia”,
- oddać do eksploatacji nadawczy ośrodek radiowo-telewizyjny,
- zwiększyć wskaźnik łóżek w szpitalach (bez psychiatrycznych) na 10 tys. ludności z 34,0 w 1960 r. do 43,0 w 1965 r.

Województwo bydgoskie

1. Podstawowym kierunkiem rozwoju gospodarczego województwa w latach 1961—1965 powinna być dalsza poważna rozbudowa przemysłu, zwłaszcza chemicznego, oparte o zasoby wapienia i soli w rejonie Inowrocławia, oraz przemysłu metalowego. Ponadto przewiduje się poważny rozwój przemysłu w ośrodkach miejskich, położonych nad Wisłą, a zwłaszcza przemysłu chemicznego oraz przemysłu celulozowo-papierniczego.

W wyniku realizacji szerokiego programu melioracji nastąpić powinien w rolnictwie dalszy wzrost hodowli bydła i trzody chlewnej. Ponadto poważnie powinna wzrosnąć produkcja nasienna.

* Przewiduje się, że ludność województwa wyniesie w 1965 r. 1.854 tys., w tym ludność miejska 890 tys.

Zakłada się, iż liczba zatrudnionych w zawodach pozarolniczych wzrosnąć o 51 tys., w tym w przemyśle o 25 tys. i osiągnąć w 1965 roku 377 tys. zatrudnionych — w tym w przemyśle 170 tys.

Wartość produkcji globalnej przemysłu socjalistycznego według cen fabrycznych ogółem winna wzrosnąć o 55,7%, osiągając w 1965 r. około 41.197 mln. zł, w tym przemysłu terenowego o 43,1% do około 7.252 mln. zł.

Globalne nakłady inwestycyjne przeznaczone na rozwój gospodarki uspołecznionej (plan centralny i terenowy) w województwie wyniosły ogółem około 22.262 mln. zł, w tym inwestycje rad narodowych około 7.024 mln. zł.

2. W celu realizacji założonych kierunków rozwoju województwa należy między innymi:

- wybudować do końca 1963 r. rafinerię, utwardzalnię i margarynownię w Kujawskich Zakładach Przemysłu Tłuszczowego w Kruszwicy, cementownię w rejonie Barcina—Bielaw i Pakości w pow. inowrocławskim w terminie do końca r. 1966, gazownię w Bydgoszczy, zakłady porcelany we Włocławku oraz zakłady sylikatowe w rejonie Bydgoszczy do końca 1964 r.,

- rozpocząć budowę stopnia wodnego na Wiśle i elektrowni oraz Zakładów Włókien Sztucznych we Włocławku z terminem ukończenia w r. 1968 oraz Fabryki Celulozy i Papieru w Świeciu z terminem ukończenia w 1970 r.,
- kontynuować budowę Toruńskich Zakładów Włókien Sztucznych w Toruniu z terminem ukończenia w r. 1968,
- zakończyć budowę do końca 1965 r. Zakładów Rowerowych w Bydgoszczy i Przędzalnię Wełny Czesankowej w Toruniu oraz zakończyć rozbudowę Zakładów Chemicznych w Łęgowie,
- rozbudować między innymi: Pomorską Odlewnię i Emaliernię (II etap) w Grudziądzu, Pomorskie Zakłady Budowy Maszyn w Bydgoszczy, Janikowskie Zakłady Sodowe, Zakłady Celulozowo-Papiernicze we Włocławku,
- przewidzieć w planie inwestycyjnym państwowego przemysłu terenowego budowę, rozbudowę i kontynuację budowy 34 większych i średnich zakładów przemysłu terenowego,
- przeznaczyć na inwestycje w rolnictwie w planie terenowym około 3.039 mln. zł, w tym na inwestycje w państwowych gospodarstwach rolnych około 1.139 mln. zł,
- poważnie zwiększyć zakres robót wodno-melioracyjnych w planie terenowym, wykonując między innymi w ramach melioracji szczegółowych 26,0 tys. ha nowych drenowań gruntów ornych, 44,6 tys. ha odbudowy drenowań, 19,9 tys. ha rowów nowych na użytkach zielonych, 39,2 tys. ha odbudowy rowów na tych użytkach i 58,0 tys. ha zagospodarowania pomelioracyjnego użytków zielonych,
- zintensyfikować produkcję rolną, zwłaszcza przez: wzrost pogłowia bydła z 526,1 tys. szt. w 1960 r. do ilości 707 tys. szt. w 1965 r., wzrost pogłowia trzody chlewnej z 990,3 tys. szt. do 1.120 tys. sztuk,
- osiągnąć skup: zbóż ogółem z 28,7 ton na 100 ha gruntów ornych w 1960 r. do 34,6 ton w 1965 r., żywca ogółem z 7,7 ton na 100 ha użytków rolnych w 1960 r. do 12,0 ton w 1965 r., mleka z 31,9 tys. l na 100 ha użytków rolnych w 1960 r. do 48,6 tys. l w 1965 r.,
- wybudować i przebudować ze środków państwowych około 260 km dróg o nawierzchni twardej, w tym około 120 km dróg lokalnych (bez efektów społecznego czynu drogowego), przeznaczyć na utrzymanie dróg i mostów lokalnych około 212 mln. zł (bez funduszu gromadzkiego),
- rozszerzyć sieć linii autobusowych Państwowej Komunikacji Samochodowej oraz dostarczyć 485 autobusów i 483 samochody ciężarowe,
- wybudować ogółem co najmniej 77,0 tys. izb typu miejskiego (o łącznej powierzchni użytkowej około 1357 tys. m²), w tym w budownictwie rad narodowych około 21 tys. izb, zakładów pracy około 17 tys. i ludności około 39 tys., przeznaczając na budownictwo mieszkaniowe rad narodowych około 1.120 mln. zł i 1.229 mln. zł kredytów bankowych na budownictwo mieszkaniowe ludności (spółdzielcze i indywidualne) realizowane przy pomocy kredytowej Państwa,
- przeznaczyć w planie terenowym na inwestycje gospodarki komunalnej około 540,7 mln. zł,
- przydzielić 26 wozów tramwajowych i 150 autobusów,
- zakończyć budowę ujęcia wody w Bydgoszczy,
- wybudować co najmniej 1.630 izb lekcyjnych w szkołach podstawowych, w tym około 500 izb w ramach akcji budowy szkół „Tysiąclecia”.

- rozpocząć budowę Pawilonu Chemii Uniwersytetu im. M. Kopernika w Toruniu,
- oddać do eksploatacji nadawczy ośrodek radiowo-telewizyjny w Bydgoszczy,
- zwiększyć wskaźnik łóżek w szpitalach (bez psychiatrycznych) na 10 tys. ludności z 39,1 w 1960 r. do 41,5 w 1965 r.,
- zwiększyć liczbę łóżek w sanatoriach przeciwgruźliczych podległych radom narodowym o co najmniej 100,
- rozpocząć budowę domu turysty w Toruniu, wybudować ośrodek turystyczno-wypoczynkowy w Kruzwicy oraz zakończyć budowę domu turysty w Bydgoszczy,
- wybudować sanatorium uzdrowiskowe w Ciechocinku.

Województwo gdańskie

1. Zasadniczym kierunkiem rozwoju gospodarczego województwa gdańskiego w latach 1961—1965 powinna być rozbudowa i modernizacja zakładów, zwłaszcza przemysłu metalowego, budowy maszyn i stoczniowego, oraz pełniejsze wykorzystanie mocy produkcyjnych istniejącego potencjału przemysłowego.

W szczególności kierunkiem gospodarczym województwa gdańskiego powinien być rozwój gospodarki morskiej, w tym zaś dalsza rozbudowa portu w Gdańsku jako portu uniwersalnego, z przystosowaniem do przyjmowania statków z towarami masowymi, i Gdyni — jako portu specjalistycznego, drobnicowego. Przemysł terenowy w szczególności będzie rozwijał się w branżach kooperujących z przemysłem stoczniowym.

W celu pełniejszego wykorzystania możliwości rolniczych terenu Żuław, zwiększenia plonów i podniesienia hodowli — powinna być uzupełniona sieć dróg kołowych, zwiększone przydziały sprzętu rolniczego, nawozów sztucznych, nasion itp., jak również konserwacja urządzeń wodno-melioracyjnych.

W zakresie ruchu turystycznego i wypoczynkowego, zwłaszcza w miejscowościach nadmorskich, należy rozszerzyć sieć urządzeń i usprawnić usługi.

Przewiduje się, że ludność województwa wyniesie w 1965 r. 1.353 tys., w tym ludność miejska 929 tys.

Liczba zatrudnionych w zawodach pozarolniczych wzrosnie o 50 tys., w tym w przemyśle o 18 tys., i osiągnie w 1965 r. 358 tys. zatrudnionych, w tym w przemyśle 132 tys. Wartość produkcji globalnej przemysłu socjalistycznego według cen fabrycznych ogółem powinna wzrosnąć o 59,8%, osiągając w 1965 r. 31.975 mln. zł, w tym przemysłu terenowego o 41,1% do około 4.748 mln. zł.

Globalne nakłady inwestycyjne przeznaczone na rozwój gospodarki uspołecznionej (plan centralny i terenowy) w województwie wyniosą około 23.672 mln. zł, w tym inwestycje rad narodowych około 6.940 mln. zł.

2. Dla zapewnienia realizacji ogólnych kierunków rozwoju województwa należy:

- wybudować fabrykę elementów budowlanych w rejonie trójmiasta do końca 1964 r.,
- rozpocząć w 1965 r. budowę zakładu porcelany w Lubianie pod Kościerzyną,
- zakończyć budowę wytwórni wyłączników wysokiego napięcia w Lęborku do końca 1964 r.,
- rozbudować między innymi Zakłady Mechaniczne w Elblągu, Stocznnię Gdańską i Stocznnię Północną w Gdańsku, Zakłady Farmaceutyczne w Starogardzie,
- zakończyć rozbudowę cementowni „Wejherowo” do końca 1962 r., stoczni im. Komuny Paryskiej w Gdyni oraz Gdańskiej Fabryki Kwasu Siarkowego do końca 1965 r.,

- przewidzieć w planie inwestycyjnym państwowego przemysłu tereanowego i spółdzielczości pracy budowę, rozbudowę i kontynuację budowy 38 zakładów większych i średnich przemysłu drobnego,
- przeznaczyć w planie terenowym na inwestycje rolnictwa około 2.192 mln. zł, w tym inwestycje w państwowych gospodarstwach rolnych — około 996 mln. zł,
- poważnie zwiększyć zakres robót wodno-melioracyjnych w planie terenowym, wykonując między innymi w ramach melioracji szczegółowych: 10 tys. ha nowych drenowań gruntów ornych, 56,0 tys. ha odbudowy drenowań gruntów ornych, 15,0 tys. ha rowów nowych na użytkach zielonych, 40,0 tys. ha odbudowy rowów na tych użytkach i 55,0 tys. ha zagospodarowania pomelioracyjnego użytków zielonych,
- zintensyfikować produkcję rolną, zwłaszcza przez: wzrost pogłowia bydła z 265,4 tys. szt. w 1960 r. do ilości 319 tys. szt. w 1965 r., w tym w państwowych gospodarstwach rolnych z 48,8 tys. szt. do 66,6 tys. szt. oraz trzody chlewnej z 365,1 tys. szt. w r. 1960 do 445 tys. szt. w roku 1965,
- osiągnąć skup: zbóż ogółem z 16,3 ton na 100 ha gruntów ornych w 1960 r. do 20,5 ton w 1965 r., żywca ogółem z 6,7 ton na 100 ha użytków rolnych w 1960 r. do 10,6 ton w 1965 r., mleka — 28,0 tys. l na 100 ha użytków rolnych w 1960 r. do 44,0 tys. l w 1965 r.,
- rozszerzyć gospodarkę warzywniczą w rejonie Elbląga, Malborka i Kwidzyna oraz w rejonach trójmiasta i ośrodków wczasowych,
- osiągnąć w przeładunkach portów Gdyni i Gdańska wzrost o 3,5% w porównaniu z przewidywanym wykonaniem w 1960 r., między innymi przez odpowiednie uzbrojenie portów w nowoczesne urządzenia portowe,
- wybudować bądź rozbudować w porcie gdyńskim magazyny na Nabrzeżu Pilotowym, Francuskim, Rumuńskim i Polskim,
- wybudować w porcie gdańskim magazyny na Nabrzeżu Przemysłowym i na Dworcu Wiślanym,
- zakończyć do r. 1961 przebudowę kanału portowego w porcie gdańskim (I etap),
- przeznaczyć na utrzymanie dróg i mostów lokalnych około 180 mln. zł (bez funduszu gromadzkiego),
- rozszerzyć sieć linii autobusowych Państwowej Komunikacji Samochodowej oraz dostarczyć 335 autobusów i 394 samochody ciężarowe,
- zwiększyć liczbę sklepów o 15,4% oraz rozpocząć budowę powszechnego domu towarowego w Gdańsku,
- wybudować ogółem co najmniej 90 tys. izb typu miejskiego o łącznej powierzchni użytkowej około 1485 tys. m², w tym w budownictwie rad narodowych około 32 tys. izb, zakładów pracy — około 18 tys. izb i ludności — około 40 tys. izb, przeznaczając na budownictwo mieszkaniowe rad narodowych około 1.897 mln. zł i 1.292 mln. zł kredytów bankowych na budownictwo mieszkaniowe ludności (spółdzielcze i indywidualne) realizowane przy pomocy kredytu Państwa,
- ponadto należy przeznaczyć na kapitalne remonty budynków mieszkalnych około 999 mln. zł, co stanowi 150,1% nakładów poniesionych w latach 1956—1960;
- przeznaczyć w planie terenowym na inwestycje gospodarki komunalnej około 850,4 mln. zł, między innymi na zakończenie rozbudowy wodociągów w Gdańsku, urządzeń kanalizacyjno-ściekowych w Elblągu, Gdańsku i Gdyni oraz rozbudowę wodociągów w Gdyni,

- usprawnić komunikację miejską przez przydział 45 wozów tramwajowych, 180 autobusów i 27 trolejbusów,
- przebudować trasę na przelocie drogi państwowej nr 1,
- wybudować co najmniej 1.200 izb lekcyjnych w szkołach podstawowych łącznie z budownictwem Dyrekcji Budowy Osiedli Robotniczych, w tym około 370 izb w ramach akcji budowy szkół „Tysiąclecia”,
- zakończyć budowę Teatru Dramatycznego w Gdańsku,
- oddać do eksploatacji nadawczy ośrodek radiowo-telewizyjny,
- wybudować ośrodek turystyczno-wypoczynkowy w Krynicy Morskiej,
- zakończyć budowę ośrodka turystycznego w Sopocie.

Województwo katowickie

1. Podstawowym kierunkiem rozwoju gospodarczego województwa katowickiego w latach 1961—1965 powinna być rekonstrukcja, modernizacja i rozbudowa istniejących zakładów przemysłowych, zwłaszcza w przemyśle ciężkim, a przede wszystkim w hutnictwie oraz w przemyśle węglowym w oparciu o bogate zasoby węgla kamiennego, rud cynku i żelaza. Na terenie Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego przewiduje się dalszą rozbudowę górnictwa i hutnictwa, a zwłaszcza górnictwa węglowego przez rozpoczęcie budowy 3 nowych kopalń z równoczesnym ograniczeniem budowy nowych zakładów przemysłowych nie związanych bezpośrednio z bazą surowcową.

Rybnicki Okręg Węglowy będzie terenem intensywnego inwestowania przemysłu węglowego (rozpoczęcie budowy 5 nowych kopalń) i gazokoksownictwa oraz innych urządzeń związanych z eksploatacją węgla i obsługą ludności.

Ponadto rozbudowana będzie huta im. Bieruta w Częstochowie oraz nastąpi dalszy rozwój eksploatacji rud żelaza w rejonie Kłobucka.

Poważnym zadaniem dla rad narodowych będzie zapewnienie dostatecznej siły roboczej dla przemysłu oraz rozwój sieci usług przemysłowo-handlowych, socjalnych, kulturalnych i komunalnych, a przede wszystkim zapewnienie zaopatrzenia w wodę ludności oraz przemysłu.

Przewiduje się, że ludność województwa wyniesie w 1965 r. 3.574 tys., w tym ludność miejską 2.690 tys.

Liczba zatrudnionych w zawodach pozarolniczych wzrosnie o 91 tys., w tym w przemyśle o 32 tys., i osiągnie w 1965 roku 1.284 tys. zatrudnionych, w tym w przemyśle 760 tys.

Wartość produkcji globalnej przemysłu socjalistycznego według cen fabrycznych ogółem winna wzrosnąć o 32,6%, osiągając w 1965 r. 161.825 mln. zł, w tym przemysłu terenowego o 29,3% do 10.337 mln. zł.

Globalne nakłady inwestycyjne przeznaczone na rozwój gospodarki uspołecznionej (plan centralny i terenowy) w województwie wyniosą ogółem około 79.462 mln. zł, w tym inwestycje rad narodowych około 13.265 mln. zł.

2. Dla zrealizowania podstawowych założeń kierunków rozwoju województwa należy w szczególności:

- wybudować: ciągarnię rur w Hucie „Jedność” w Siemianowicach, zakład wzbogacania rud w Kłobucku, gazokoksownię w Knurowie, I etap huty tlenku cynku i cynku w Miasteczku Śląskim, Cieszyńską Wytwórnę Farb i Lakierów w Markłowicach, cementownię w Rudnikach, wytwórnę betonów komórkowych w Łagiszy, zakład kruszyw lekkich w Katowicach i Bytomiu, chłodnię w Toszku w powiecie gliwickim,

- rozpocząć budowę: 7 kopalń węgla kamiennego — kopalni „Radoszowy” w Rudzie Śląskiej, kopalni „Borynia I” i „Borynia II”, kopalni „Paniówki”, kopalni „Łabędy”, kopalni „Zofiówka” i „Pniówek” oraz czterech kopalń rudy żelaza w rejonie Kłobucka,
- zakończyć budowę kopalni rud żelaza w Brzezinach koło Częstochowy do końca 1963 r., elektrowni „Halemba” do końca 1964 roku,
- kontynuować budowę: huty im. B. Bieruta w Częstochowie, kopalń węgla kamiennego „Szczygłowice”, „Jastrzębie”, „Moszczenica”, „Staszic”, elektrowni „Łągisa”, kopalni rud żelaza w powiecie kłobuckim,
- rozbudować i zmodernizować między innymi hutę „Pokój”, Zakłady Azotowe im. P. Findera w Chorzowie, Zakłady Elektrochemiczne w Żąbkowicach, Rafinerię Nafty w Czechowicach i inne,
- zakończyć rozbudowę do końca 1964 r. Huty „Kościuszko”, Huty „Dzierżyński”, do końca 1965 r. — Huty: „Pokój”, „Bobrek” i „Zawiercie”, „Sosnowiec”, „Łabędy”, „Łaziska”, „Batory”, „Baildon” „Ferum”,
- wybudować rurociąg gazu koksowniczego na linii Nowa Huta — Mysłowice o długości 90 km,
- przewidzieć w planie inwestycyjnym państwowego przemysłu terenowego i spółdzielczości pracy — budowę, rozbudowę i kontynuację budowy 40 większych i średnich zakładów przemysłu drobnego,
- przeznaczyć na inwestycje rolnictwa w planie terenowym około 1.096 mln. zł. w tym na inwestycje w państwowych gospodarstwach rolnych około 156 mln. zł,
- poważnie zwiększyć zakres robót wodno-melioracyjnych w planie terenowym, wykonując między innymi w ramach melioracji szczegółowych 16,0 tys. ha nowych drenowań gruntów ornych, 20,0 tys. ha odbudowy drenowań gruntów ornych, 17,2 tys. ha rowów nowych na użytkach zielonych, 14,9 tys. ha odbudowy rowów na tych użytkach i 33,5 tys. ha zagospodarowania pomelioracyjnego użytków zielonych,
- zintensyfikować produkcję rolną, zwłaszcza przez: rozszerzenie pogłowia trzody chlewnej z 328 tys. sztuk w 1960 r. do 360 tys. szt. w 1965 r. oraz pogłowia bydła z 281,1 tys. sztuk w roku 1960 do 310 tys. sztuk w roku 1965,
- osiągnąć skup: zbóż ogółem z 7—8 ton na 100 ha gruntów ornych w 1960 r. do 9,1 ton w 1965 r., żywca ogółem z 8,0 ton na 100 ha użytków rolnych w 1960 r. do 9,9 ton w 1965 r., mleka z 17,3 tys. l na 100 ha użytków rolnych w 1960 r. do 26,1 tys. l w 1965 r.,
- rozszerzyć uprawę warzyw w rejonie Częstochowy, Wodzisławia, Rybnika i Pszczyny,
- zelektryfikować linię kolejową Katowice — Ligota — Bielsko — Biała — Żywiec oraz Czechowice — Zembrzydowice,
- wybudować i przebudować ze środków państwowych około 200 km dróg o nawierzchni twardej, w tym około 60 km dróg lokalnych (bez efektów społecznego czynu drogowego), oraz przeznaczyć na utrzymanie dróg i mostów lokalnych około 278 mln. zł (bez funduszu gromadzkiego),
- rozszerzyć sieć linii autobusowych Państwowej Komunikacji Samochodowej oraz dostarczyć 815 autobusów i 963 samochody ciężarowe,
- wybudować między innymi magazyny owocowo-warzywne w Katowicach, Chorzowie i Sosnowcu, pawilon gastronomiczny w Chorzowie i powszechny dom towarowy w Sosnowcu,
- wybudować ogółem co najmniej 306 tys. izb typu miejskiego (o łącznej powierzchni użytkowej około

- 5.323 tys. m²), w tym: z budownictwa rad narodowych około 97 tys. izb, zakładów pracy — około 94 tys. izb i ludności — około 115 tys. izb, przeznaczając na budownictwo mieszkaniowe rad narodowych około 591,3 mln. zł i około 3251 mln. zł kredytów bankowych na budownictwo mieszkaniowe ludności (spółdzielcze i indywidualne) realizowane z pomocą Państwa,
- przeznaczyć na kapitalne remonty budynków mieszkalnych około 1.996 mln. zł,
- przeznaczyć w planie terenowym na inwestycje gospodarki komunalnej około 2.256,8 mln. zł,
- usprawnić komunikację miejską przez zakup 135 wozów tramwajowych i 390 autobusów, rozbudowę tras i zapieczęta technicznego,
- wybudować rurociągi przemysłowe wody celem lepszego zaopatrzenia w wodę terenów Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego i Rybnickiego Okręgu Węglowego, a mianowicie: Dąbrowa Górnicza — Czeladź, Czeladź — Bańków, Pawłowice — Jastrzębie, Wodzisław — Wilchy, Jastrzębie — Wilchy, Bytom — Chorzów, Maczki — Mysłowice, Traugutt — Murcki, Chorzów — Czarny Las — Walenty Wawel, Kochłowice — Halemba,
- kontynuować budowę ujęcia wody na Sole celem lepszego zaopatrzenia w wodę Bielska-Białej,
- zbudować oczyszczalnie ścieków, między innymi w Częstochowie, Dąbrowie Górniczej, Katowicach, Mysłowicach i Sosnowcu,
- wybudować hotel w Katowicach,
- wybudować co najmniej 3.000 izb lekcyjnych w szkołach podstawowych łącznie z budownictwem Dyrekcji Budowy Osiedli Robotniczych, w tym około 1.370 izb w ramach akcji budowy szkół „Tysiąclecia”,
- kontynuować budowę ośrodka telewizyjnego,
- zwiększyć liczbę łóżek w szpitalach (bez psychiatrycznych) na 10 tys. ludności z 60,0 w 1960 r. do 68,8 w 1965 r.,
- zwiększyć liczbę łóżek w sanatoriach przeciwgruźliczych o około 500, w tym w sanatoriach podległych radom narodowym o około 400,
- rozpocząć budowę Zakładów Teoretycznych Akademii Medycznej w Katowicach,
- zakończyć budowę ośrodka turystycznego w Katowicach oraz schroniska na Skrzycznem.

Województwo kieleckie

1. Podstawowym kierunkiem gospodarczym województwa powinien być rozwój przemysłu, zwłaszcza maszynowego i hutniczego na bazie istniejących zakładów oraz materiałów budowlanych w oparciu o bogate zasoby surowcowe.

Podstawowym kierunkiem rozwoju w rolnictwie będzie wzrost hodowli trzody chlewnej i poważny wzrost produkcji pasz.

Nastąpi znaczna poprawa sytuacji w dziale oświaty oraz służby zdrowia.

Region kielecki ze względu na wyjątkowe walory krajo-brazowe należy w szerszym zakresie udostępnić dla ruchu turystycznego.

Przewiduje się, że ludność województwa wyniesie w 1965 r. 1.970 tys., w tym ludność miejska 565 tys.

Liczba zatrudnionych w zawodach pozarolniczych wzrosnie o 48 tys., w tym w przemyśle o 20 tys., i osiągnie w 1965 r. 323 tys. zatrudnionych, w tym w przemyśle 152 tys.

Wartość produkcji globalnej przemysłu socjalistycznego według cen fabrycznych ogółem powinna wzrosnąć o 57,1%, osiągając w 1965 r. około 27.294 mln. zł, w tym przemysłu terenowego o 61,1% do 4.356 mln. zł.

Globalne nakłady inwestycyjne przeznaczane na rozwój gospodarki uspołecznionej (plan centralny i terenowy) w województwie wyniosą ogółem około 22.437 mln. zł, w tym inwestycje rad narodowych około 6.216 mln. zł.

2. W celu realizacji ogólnych kierunków rozwoju województwa należy:

- wybudować: prasownię i stalownię w Ostrowcu Świętokrzyskim, oddział produkcji łożysk małogabarytowych przy Zakładach Precyzyjnych „Iskra” w Kielcach, fabrykę mebli w Kozienicach, kombinat cementowo-wapienniczy w Nowinach, zakład przem. surowcowo-wapienniczego w Trzuskawicy, zakład przem. gipsowego w Skorocicach, zakład przem. wapienniczego w Bukowej, hutę szkła okiennego w Sandomierzu, zakład wyrobów kamionkowych w Suchedniowie, fabrykę płyt cementowo-azbestowych w Wierzbicy, zakłady mięsne w Kielcach,
- rozpocząć w r. 1964 i zakończyć w r. 1966 budowę zakładu przem. gipsowego w Stawianach oraz rozpocząć budowę w r. 1965 zakładu wyrobów krzemionkowych,
- zakończyć budowę: w 1962 r. Zakładów Płytek Podłogowych i Ściennych w Opocznie, w r. 1963 — Opoczyńskich Zakładów Materiałów Ogniotrwałych, Zakładów Płytek Podłogowych i Fajansowych w Opocznie, w 1964 r. — Zakładów Przewodów i Armatury w Kielcach, w r. 1965 — Kopalni Zakładów Wzbogacania Piasków Żelazistych w Zębcu,
- rozbudować między innymi: Hutę im. Nowotki w Ostrowcu, Radomską Wytłornię Wyrobów Emaliowanych, Fabrykę Samochodów Ciężarowych w Starachowicach, Koneckie Zakłady Odlewnicze, Zakłady Chemiczne „Pronit” w Pionkach, Zakłady Mięsne w Radomiu,
- wybudować rurociąg gazu ziemnego Sandomierz — Ostrowiec,
- przewidzieć w planie inwestycyjnym państwowego przem. terenowego i spółdzielczości pracy budowę, rozbudowę i kontynuację budowy 43 większych i średnich zakładów przem. drobnego,
- przeznaczyć w planie terenowym na inwestycje rolnictwa około 1.620 mln. zł, w tym na inwestycje w państwowych gospodarstwach rolnych — około 69 mln. zł,
- poważnie zwiększyć zakres robót wodno-melioracyjnych w planie terenowym, wykonując między innymi w ramach melioracji szczegółowych: 11,0 tys. ha nowych drenowań gruntów ornych, 5,0 tys. ha odbudowy drenowań gruntów ornych, 46,0 tys. ha rowów nowych na użytkach zielonych, 1,0 tys. ha odbudowy rowów na tych użytkach i 42,0 tys. ha zagospodarowania pomelioracyjnego użytków zielonych,
- zintensyfikować produkcję rolną, zwłaszcza przez: wzrost pogłowia trzody chlewnej z 825,2 tys. sztuk w 1960 r. do 1.100 tys. sztuk w 1965 r. oraz pogłowia bydła z 645 tys. sztuk w roku 1960 do 747 tys. sztuk w roku 1965,
- osiągnąć skup: zbóż ogółem z 5,2 ton na 100 ha gruntów ornych w 1960 r. do 8,6 ton w 1965 r., żywności ogółem z 7,4 ton na 100 ha użytków rolnych w 1960 r. do 11,4 ton w 1965 r., mleka z 6,6 tys. l na 100 ha użytków rolnych w 1960 r. do 13,1 tys. l w 1965 r.,
- rozpocząć elektryfikację linii kolejowej Szczakowa — Kielce — Radom — Dęblin oraz wybudować drugi tor na linii kolejowej Skarżysko — Bodzechów,

- wybudować i przebudować ze środków państwowych około 680 km dróg o nawierzchni twardej, w tym około 500 km dróg lokalnych (bez efektów społecznego czynu drogowego),
- przeznaczyć na utrzymanie dróg i mostów lokalnych około 251 mln. zł (bez funduszu gromadzkiego),
- rozszerzyć sieć linii autobusowych Państwowej Komunikacji Samochodowej oraz dostarczyć 630 autobusów oraz 685 samochodów ciężarowych,
- zwiększyć liczbę sklepów o 15,7%, wybudować piekarnię w Kielcach i rozpocząć budowę powszechnego domu towarowego w Radomiu,
- wybudować ogółem co najmniej 85,5 tys. izb typu miejskiego (o łącznej powierzchni użytkowej około 1449 tys. m²), w tym w budownictwie rad narodowych, około 26 tys. izb, zakładów pracy około 18 tys. izb i ludności około 41 tys. izb, przeznaczając na budownictwo mieszkaniowe rad narodowych około 1.359 mln. zł i około 1.072 mln. zł kredytów bankowych na budownictwo mieszkaniowe ludności (spółdzielcze i indywidualne) realizowane z pomocą kredytową Państwa,
- przeznaczyć w planie terenowym na inwestycje gospodarki komunalnej około 508,1 mln. zł,
- przydzielić 155 autobusów,
- zakończyć budowę kanalizacji i oczyszczalni ścieków w Starachowicach oraz poprawić zaopatrzenie w wodę takich ośrodków miejskich, jak Skarżysko, Starachowice i Ostrowiec,
- zakończyć budowę hotelu w Kielcach,
- wybudować około 2.440 izb lekcyjnych w szkołach podstawowych łącznie z budownictwem Dyrekcji Budowy Osiedli Robotniczych, w tym co najmniej 840 izb w ramach akcji budowy szkół „Tysiąclecia”,
- oddać do eksploatacji nadawczy ośrodek radiotelewizyjny,
- dążyć do zwiększenia wskaźnika łóżek w szpitalach (bez psychiatrycznych) na 10 tys. ludności z 21,7 w 1960 r. do 30,5 w 1965 r.,
- wybudować dom turystyczny w Kielcach.

Województwo kosiński

1. W latach 1961—1965 powinno nastąpić zwiększenie stopnia uprzemysłowienia województwa poprzez budowę kilku zakładów przemysłowych. Podstawowym założeniem rozwoju przem. będzie wykorzystanie nie zagospodarowanych obiektów przemysłowych, zwłaszcza na cele przem. lekkiego.

Głównym kierunkiem rozwoju gospodarczego województwa powinien być w dalszym ciągu rozwój gospodarki rolnej, szczególnie zaś intensyfikacja produkcji, zwłaszcza hodowlanej, przez zwiększenie pogłowia bydła i trzody chlewnej. W produkcji roślinnej należy wydatnie zwiększyć produkcję warzyw i owoców.

Należy kontynuować odbudowę miasta Kołobrzega, portu i części uzdrowiskowo-wypoczynkowej. Szczególna uwaga będzie zwrócona na rozwój rybołówstwa przybrzeżnego i rozwój małych portów oraz na wykorzystanie nadmorskich miejscowości czasowo-wypoczynkowych.

Przewiduje się, że ludność województwa wyniesie w 1965 r. 781 tys., w tym ludność miejska 361 tys.

Liczba zatrudnionych w zawodach pozarolniczych wzrośnie o 25 tys., w tym w przemyśle o 9 tys., i osiągnie w 1965 r. 140 tys. zatrudnionych — w tym w przemyśle 42 tys.

Wartość produkcji globalnej przem. socjalistycznego według cen fabrycznych winna wzrosnąć o 56,9%, osiągając w 1965 r. około 7.738 mln. zł, w tym w przemyśle terenowym o 60,5% do około 3.198 mln. zł.

Globalne nakłady inwestycyjne przeznaczone na rozwój gospodarki uspołecznionej (plan centralny i terenowy) w województwie wynoszą ogółem około 9.119 mln. zł, w tym inwestycje rad narodowych około 5.871 mln. zł.

2. Dla realizacji kierunków rozwoju województwa w szczególności należy:

- wybudować do końca r. 1965 — zakłady teletechniczne oraz wytwórnię pomocy naukowych w Koszalinie, do końca r. 1966 fabrykę płyt wiórowych w Sławnie, fabrykę płyt pilśniowych, wytwórnię pasz,
- uruchomić do końca 1963 r. Zakład Rękawiczek Skórzanych w nieczynnym obiekcie w Miastku,
- rozpocząć budowę w 1964 r. chłodni w Koszalinie i zakładów sylikatowych w Dzierżęcinie w 1965 r.,
- zakończyć budowę w r. 1961 — Fabryki Płyt Wiórowych w Szczecinku oraz Zakładów Przemysłu Welnianego w Złocięncu, pow. drawskim oraz w 1962 r. Zakładów Garbarskich w Dębnicy Kaszubskiej, pow. słupskim i Zakładów Garbarskich w Kępicach, w pow. miasteckim,
- rozbudować Fabrykę Narzędzi Rolniczych w Słupsku,
- przewidzieć w planie inwestycyjnym państwowego przemysłu terenowego i spółdzielczości pracy budowę, rozbudowę i kontynuację budowy 23 większych i średnich zakładów przemysłu drobnego,
- przeznaczyć na inwestycje rolnictwa w planie terenowym około 2.987 mln. zł, w tym na inwestycje w państwowych gospodarstwach rolnych około 1.564 mln. zł,
- poważnie zwiększyć zakres robót wodno-melioracyjnych w planie terenowym, wykonując między innymi w ramach melioracji szczegółowych: 15,0 tys. ha nowych drenowań gruntów ornych, 45,0 tys. ha odbudowy drenowań gruntów ornych, 19,0 tys. ha rowów nowych na użytkach zielonych, 50,0 tys. ha odbudowy rowów na tych użytkach i 81,0 tys. ha zagospodarowania pomelioracyjnego użytków zielonych,
- zintensyfikować produkcję rolną, zwłaszcza przez: zwiększenie pogłowia bydła z 291,3 tys. sztuk w 1960 r. do ilości 386 tys. sztuk w 1965 r., w tym w państwowych gospodarstwach rolnych z 94,3 tys. sztuk do 131,0 tys. sztuk, oraz pogłowia trzody chłewnej z 417,9 tys. sztuk do 592 tys. sztuk, w tym w państwowych gospodarstwach rolnych z 80,9 tys. sztuk do 122 tys. sztuk,
- osiągnąć skup:
  - zboż ogółem z 15,1 ton na 100 ha gruntów ornych w 1960 r. do 21,8 ton w 1965 r.,
  - żywność ogółem z 4,7 ton na 100 ha użytków rolnych w 1960 r. do 7,9 ton w 1965 r.,
  - mleka z 14,5 tys. l na 100 ha użytków rolnych w 1960 roku do 25,9 tys. l w 1965 r.,
- wybudować i przebudować ze środków państwowych około 30 km dróg lokalnych o nawierzchni twardej (bez efektów społecznego czynu drogowego),
- przeznaczyć na utrzymanie dróg i mostów lokalnych około 190 mln. zł (bez funduszu gromadzkiego),
- rozszerzyć sieć linii autobusowych Państwowej Komunikacji Samochodowej oraz dostarczyć 245 autobusów i 291 samochodów ciężarowych,
- wybudować ogółem co najmniej 36 tys. izb typu miejskiego (o łącznej powierzchni użytkowej około 609 tys. m²), w tym z budownictwa rad narodowych około 24 tys. izb, zakładów pracy około 6 tys. izb i ludności około 6 tys. izb, przeznaczając na budownictwo mieszkaniowe rad narodowych około 1.256 mln. zł i około 206 mln. zł kredytów bankowych na budownictwo mieszkaniowe ludności (spółdzielcze i indywidualne) realizowane przy pomocy kredytowej Państwa,

- przeznaczyć w planie terenowym na inwestycje gospodarki komunalnej około 357,9 mln. zł,
- usprawnić komunikację miejską przez przydział 68 autobusów,
- odbudować gazownię w Kołobrzegu,
- wybudować co najmniej 660 izb lekcyjnych w szkołach podstawowych, w tym około 260 izb w ramach akcji budowy szkół „Tysiąclecia”,
- oddać do eksploatacji nadawczy ośrodek radiotelewizyjny w Koszalinie,
- zabezpieczyć zwiększenie liczby lekarzy medycyny na 10 tys. ludności z 6,9 w 1960 r. do 11,0 w 1965 r.,
- rozpocząć budowę bazy turystyki morskiej w Kołobrzegu.

Województwo krakowskie

1. Podstawowym kierunkiem rozwoju gospodarczego województwa w latach 1961—1965 winna być dalsza rozbudowa przemysłu wydobywczego, opartego o bazę surowcową środkowo-zachodniej części województwa, w szczególności w zakresie eksploatacji rud cynkowo-olowianych oraz eksploatacji węgla kamiennego.

Ponadto powinna być prowadzona dalsza rozbudowa energetyki zakładów przemysłu przetwórczego, a w szczególności przemysłu chemicznego i przemysłu maszynowego.

Nastąpi także zwiększenie stopnia uprzemysłowienia niektórych powiatów wschodnich i południowych województwa.

Głównym kierunkiem rozwoju produkcji rolnej powinien być rozwój hodowli bydła, z tym że główny nacisk położony będzie na wzrost produkcji mleka i poprawę struktury stada.

Ponadto nastąpi dalszy rozwój sadownictwa w strefie podmiejskiej Krakowa oraz rozwój sadownictwa i warzywnictwa w powiecie miechowskim. W rejonie północnym województwa nastąpi dalszy rozwój produkcji nasiennej, w szczególności buraka cukrowego i warzyw.

Należy także rozbudować ośrodki turystyczne i wypoczynkowe na terenach górskich i podgórskich.

Przewiduje się, że ludność województwa wyniesie w 1965 roku 2.199 tys., w tym ludność miejska 633 tys.

Liczba zatrudnionych w zawodach pozarolniczych wzrosnie o 45 tys., w tym w przemyśle o 22 tys., i osiągnie w 1965 r. 369 tys. zatrudnionych, w tym w przemyśle 187 tys.

Wartość produkcji globalnej przemysłu socjalistycznego według cen fabrycznych ogółem winna wzrosnąć o 65,3%, osiągając w 1965 r. 41.431 mln. zł, w tym przemysłu terenowego o 44,7% do 4.711 mln. zł.

Globalne nakłady inwestycyjne przeznaczone na rozwój gospodarki uspołecznionej (plan centralny i terenowy) w województwie wynoszą ogółem około 30.612 mln. zł, w tym inwestycje rad narodowych około 6.857 mln. zł.

2. Dla zagwarantowania realizacji założonych kierunków rozwoju województwa należy w szczególności:

- wybudować do r. 1967 zakład elektrod węglowych w Piegonicach pod Nowym Sączem i w terminie do 1966 r. kamieniołom w Zalasiu w pow. chrzanowskim,
- rozpocząć budowę: kopalni węgla kamiennego w Spytkowicach, kopalni rud cynkowo-olowianych w Kluczach w pow. olkuskim oraz zakładu kruszyw lekkich w Brzeszczach, pow. oświęcimskiego,
- zakończyć budowę elektrowni „Skawina” w 1962 r., fabryki rur cementowo-azbestowych, Huty Aluminium w Skawinie i Walcowni Metali w Kętach w 1965 r., kopalni rud cynkowo-olowianych w Olkuszu, zakładów górniczych w Chrzanowie i elektrowni „Sierśza II” w 1967 r.,
- rozbudować między innymi Kopalnię Węgla Kamiennego „Kościeszko”, Zakłady Przemysłu Azotowego

- w Tarnowie, Zakłady Chemiczne „Oświęcim” w Dworach koło Oświęcimia, Zakłady Chemiczne w Alwer-
ni, Fabrykę Lokomotyw im. F. Dzierżyńskiego
w Chrzanowie,
- zakończyć rozbudowę w r. 1962 Zakładów Chemicz-
nych „Azot” w Jaworznie oraz Niedomickich Zakła-
dów Celulozy,
  - wybudować rurociąg gazu koksowniczego na linii No-
wa Huta—Mysłowice o długości 90 km,
  - przewidzieć w planie inwestycyjnym państwowego
przemysłu terenowego i spółdzielczości pracy budo-
wę, rozbudowę i kontynuację budowy 48 większych
i średnich zakładów przemysłu drobnego,
  - przeznaczyć na inwestycje rolnictwa w planie tere-
nowym około 1.622 mln. zł,
  - poważnie zwiększyć zakres robót wodno-melioracyj-
nych w planie terenowym, wykonując między innymi
w ramach melioracji szczegółowych: 35,4 tys. ha no-
wych drenowań gruntów ornych, 1,0 tys. ha odbudo-
wy drenowań gruntów ornych, 17,0 tys. ha rowów
nowych na użytkach zielonych i 50,0 tys. ha zagospo-
darowania pomelioracyjnego użytków zielonych,
  - zintensyfikować produkcję rolną*) zwłaszcza przez:
wzrost pogłowia trzody chlewnej z 550,4 tys. szt.
w 1960 r. do ilości 649 tys. szt. w 1965 r. oraz pogło-
wia bydła z 680 tys. sztuk w roku 1960 do 713 tys.
sztuk w r. 1965,
  - osiągnąć skup:
zboż ogółem z 4,6 ton na 100 ha gruntów ornych
w 1960 r. do 6,8 ton w 1965 r., żywca ogółem
z 7,6 ton na 100 ha użytków rolnych w 1960 r., do
10,1 ton w 1965 r., mleka z 11,4 tys. l na 100 ha użyt-
ków rolnych w 1960 r. do 18,2 tys. l w 1965 r.,
  - zelektryfikować linię kolejową Podłęże—Dębica—Me-
dyka,
  - wybudować i przebudować ze środków państwowych
co najmniej 280 km dróg o nawierzchni twardej,
w tym około 110 km dróg lokalnych (bez efektów
społecznego czynu drogowego), przeznaczyć na utrzy-
manie dróg i mostów lokalnych około 215 mln. zł
(bez funduszu gromadzkiego),
  - rozszerzyć sieć linii autobusowych Państwowej Ko-
munikacji Samochodowej oraz dostarczyć 830 autobu-
sów i 728 samochodów ciężarowych,
  - wybudować ogółem co najmniej 94 tys. izb typu
miejskiego (o łącznej powierzchni użytkowej około
1704 tys. m²), w tym z budownictwa rad narodowych
około 33 tys. izb, zakładów pracy około 25 tys. izb
i ludności około 36 tys. izb, przeznaczając na budow-
nictwo mieszkaniowe rad narodowych około 1.859
mln. zł i około 1.020 mln. zł kredytów bankowych
na budownictwo mieszkaniowe ludności (spółdzielcze
i indywidualne) realizowane z pomocą kredytową
Państwa,
  - przeznaczyć na inwestycje gospodarki komunalnej
około 569,2 mln. zł,
  - usprawnić komunikację miejską przez przydział 140
autobusów,
  - poprawić zaopatrzenie w wodę ludności, zwłaszcza na
terenach deficytowych w wodę, a przede wszystkim
w miastach: Chrzanów, Trzebinia, Chełmsk, Libiąż,
Wojnicz, Brzesko, Dąbrowa Tarnowska, Żabno-Olkusz,
Bolesław, Sławków poprzez rozbudowę i budowę
urządzeń wodociągowych,
  - wybudować około 2250 izb lekcyjnych w szkołach
podstawowych, łącznie z budownictwem Dyrekcji

- Budowy Osiedli Robotniczych, w tym co najmniej
510 izb w ramach akcji budowy szkół „Tysiąciecia”,
- dążyć do zwiększenia liczby łóżek w szpitalach (bez
psychiatrycznych) na 10 tys. ludności z 23,3 w 1960 r.
do 26,8 w 1965 r.,
- wybudować Dom Turysty w Krynicy, hotel dzienny
w Oświęcimiu, Tatrzański Ośrodek Młodzieżowy oraz
rozpocząć budowę schroniska w Morskim Oku,
- oddać do eksploatacji nadawczy ośrodek radiowo-te-
lewizyjny zaspokajający również potrzeby m. Kra-
kowa.

m. Kraków

1. Dominującym czynnikiem w rozwoju gospodarczym
miasta w latach 1961—1965 będzie w dalszym ciągu poważna
rozbudowa huty im. Lenina.

Powinna ponadto nastąpić modernizacja i rozbudowa
istniejących zakładów przemysłowych i większe wykorzy-
stanie ich mocy produkcyjnych. Budowa nowych zakładów
przemysłu kluczowego i terenowego związana powinna być
w pierwszym rzędzie z bezpośrednim zaopatrzeniem ludności.

Należy zwiększyć stopień zaspokojenia potrzeb ludności
w zakresie wszelkiego rodzaju usług, przede wszystkim
w dziedzinie urządzeń socjalnych i kulturalnych, usług ko-
munalnych oraz w zakresie budownictwa mieszkaniowego.

Powinien nastąpić dalszy rozwój Krakowa jako poważ-
nego ośrodka kulturalnego.

Przewiduje się, że ludność miasta wyniesie w 1965 r.
521 tys.

Liczba zatrudnionych w zawodach pozarolniczych wzros-
nie o 30 tys., w tym w przemyśle o 11 tys. i osiągnie
w 1965 r. 242 tys. — w tym w przemyśle 94 tys.

Wartość produkcji globalnej przemysłu socjalistycznego
według cen fabrycznych ogółem winna wzrosnąć o 59,9%,
osiągając w 1965 r. 30.004 mln. zł, w tym przemyśle tere-
nowego o 32,5% do około 2.759 mln. zł.

Globalne nakłady inwestycyjne przeznaczone na rozwój
gospodarki uspołecznionej w mieście wyniosą ogółem około
18.590 mln. zł, w tym na inwestycje rad narodowych około
3.506 mln. zł.

2. Celem realizacji założonych kierunków rozwoju na-
leży w szczególności:

- kontynuować budowę Huty im. Lenina kosztem po-
nad 9,7 mld. zł, w której będą realizowane: baterie
koksownicze nr 7, 8, 9, 10, 11 i 12, aglomerownia
nr 2, wielkie piece nr 4 i 5, stalownia martenowska
i tlenowo-konwertorowa oraz walcownie: blach na
gorąco i zimno, rur i profili giętych, blach transfor-
matorowych, taśm, zakłady wapienne w Czatkowi-
cach,
- wybudować: do r. 1962 chłodnię w Krakowie oraz do
r. 1964 zakład przemysłu gipsowego,
- rozbudować: Krakowskie Zakłady Farmaceutyczne,
Krakowskie Zakłady Przemysłu Gumowego, Cemen-
townię „Nowa Huta”,
- zakończyć rozbudowę Zakładów Budowy Maszyn
i Aparatury, Krakowskiej Fabryki Kabli w terminie
do końca r. 1965,
- w planie inwestycyjnym państwowego przemysłu
terenowego i spółdzielczości pracy przewidzieć budo-
wę, rozbudowę i kontynuację budowy 37 większych
i średnich zakładów przemysłu drobnego,
- wybudować ogółem co najmniej 62 tys. izb typu
miejskiego (o łącznej powierzchni użytkowej około
1.066 tys. m²), w tym z budownictwa rad narodowych
około 33 tys. izb, zakładów pracy — około 8 tys. izb
i ludności — około 21 tys. izb, przeznaczając na bu-
downictwo mieszkaniowe rad narodowych około 2.457
mln. zł i około 571 mln. zł kredytów bankowych na
budownictwo mieszkaniowe ludności (spółdzielcze

*) z wyjątkiem inwestycji wszystkie wskaźniki podane są
łącznie z m. Krakowem.

- i indywidualne) realizowane przy pomocy kredytowej Państwa,
- przeznaczyć na kapitalne remonty budynków mieszkalnych około 523 mln. zł,
- przeznaczyć w planie terenowym na inwestycje gospodarki komunalnej około 333,9 mln. zł,
- usprawnić komunikację miejską przez przydział 99 wozów tramwajowych, 77 autobusów i rozbudowę zaplecza technicznego,
- poprawić zaopatrzenie w wodę, zwłaszcza dzielnic peryferyjnych, oraz rozpocząć budowę mechanicznej oczyszczalni ścieków w Płaszowie,
- wybudować około 680 izb lekcyjnych w szkołach podstawowych, łącznie z budownictwem Dyrekcji Budowy Osiedli Robotniczych, w tym około 250 izb w ramach akcji budowy szkół „Tysiąclecia”,
- zakończyć budowę Collegium Biologicum i Collegium Physicum,
- wybudować Pawilon Filozofii oraz pomieszczenie dla Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Krakowie,
- rozpocząć budowę Zakładów Teoretycznych Wydziału Farmacji Akademii Medycznej,
- wybudować do 1965 roku 2 kina,
- oddać do użytku dom turysty.

Województwo lubelskie

1. Podstawowym kierunkiem rozwoju w latach 1961—1965 województwa lubelskiego powinna być dalsza, oparta na miejscowych surowcach rozbudowa przemysłu, przede wszystkim rolno-spożywczego i materiałów budowlanych. Zadaniem przemysłu terenowego będzie jego modernizacja oraz budowa lub rozbudowa zakładów w powiatach o najniższym poziomie rozwoju gospodarczego.

W rolnictwie należy osiągnąć znaczny wzrost produkcji szczególnie roślin przemysłowych (zwłaszcza buraków cukrowych) i wzrost pogłowia bydła, w oparciu o szeroki program robót wodno-melioracyjnych (przede wszystkim w rejonie Wieprz—Krzna).

W celu realizacji podstawowych dla województwa zadań aktywizacyjnych poprzez rozwój przemysłu i rolnictwa planowana jest znaczna rozbudowa sieci dróg oraz poprawa stanu dróg istniejących.

Przewiduje się, że ludność województwa wyniesie w 1965 r. 1.919 tys., w tym ludność miejska 491 tys.

Liczba zatrudnionych w zawodach pozarolniczych wzrosnie o 38 tys., w tym w przemyśle o 15 tys., i osiągnie w 1965 r. 258 tys. zatrudnionych, w tym w przemyśle 87 tys.

Wartość produkcji globalnej przemysłu socjalistycznego ogółem według cen fabrycznych powinna wzrosnąć o 60,3%, osiągając w 1965 r. 20.775 mln. zł, w tym przemysłu terenowego o 66,9% do 4729 mln. zł.

Globalne nakłady inwestycyjne przeznaczone na rozwój gospodarki społecznej (plan centralny i terenowy) w województwie wyniosą ogółem około 15.484 mln. zł, w tym inwestycje rad narodowych około 7.739 mln. zł.

2. Dla zapewnienia realizacji podstawowych kierunków rozwoju województwa w szczególności należy:

- wybudować fabrykę mebli w Zamościu do końca r. 1963 i w Białej Podlaskiej do końca roku 1965, fabrykę elementów budowlanych w Lublinie do r. 1963, zakład wyrobów sanitarnych w Krasnymstawie do r. 1964, roszarnię konopną do r. 1963, cukrownię w Werbkowicach do r. 1964, zakłady mięsne do końca 1965 r. i chłodnię do końca 1966 r. w Łukowie,
- rozpocząć budowę: fabryki związków azotowych w Puławach, zakładu wapienniczego w Józefowie w powiecie biłgorajskim i zakładu przemysłu ziemianicznego w Międzyrzecu Podlaskim,

- zakończyć budowę: Fabryki Samochodów Ciężarowych w Lublinie (II etap do r. 1965), Zakładów Przemysłu Dzielniarskiego w Trawnikach do r. 1962, zakładów sylikatowych w Kaniach w powiecie chełmskim oraz w Jedlance w powiecie łukowskim do końca r. 1961,
- zakończyć rozbudowę: II etapu Fabryki Wyrobów Metalowych w Kraśniku do r. 1963, Cementowni w Chełmie do końca r. 1964 oraz Zakładu Przetwórstwa Owocowo-Warzywnego w Zagłobie w powiecie opolsko-lubelskim do końca 1964 r.,
- przewidzieć w planie inwestycyjnym państwowego przemysłu terenowego i spółdzielczości pracy budowę, rozbudowę i kontynuację budowy 72 większych i średnich zakładów przemysłu drobnego,
- przeznaczyć na inwestycje rolnictwa w planie terenowym około 3.360 mln. zł, w tym na inwestycje w państwowych gospodarstwach rolnych około 565 mln. zł,
- poważnie zwiększyć zakres robót wodno-melioracyjnych w planie terenowym, wykonując między innymi w ramach melioracji szczegółowych: 14,5 tys. ha nowych drenowań gruntów ornych, 2,0 tys. ha odbudowy drenowań gruntów ornych, 90,0 tys. ha rowów nowych na użytkach zielonych i 110,0 tys. ha zagospodarowania pomelioracyjnego użytków zielonych,
- zintensyfikować produkcję rolną, zwłaszcza przez wzrost pogłowia bydła z 766,5 tys. sztuk w 1960 r. do ilości 977 tys. sztuk w 1965 r. oraz trzody chlewnej z 1.284,9 tys. sztuk do ilości 1.510 tys. sztuk,
- osiągnąć skup:
  - zboż ogółem z 11,3 ton na 100 ha gruntów ornych w 1960 r. do 17,8 ton w 1965 r.,
  - żywca ogółem z 8,5 ton na 100 ha użytków rolnych w 1960 r. do 12,7 ton w 1965 r.,
  - mleka z 9,2 tys. l na 100 ha użytków rolnych w 1960 r. do 18,6 tys. l w 1965 r.,
- wybudować i przebudować ze środków państwowych około 450 km dróg o nawierzchni twardej, w tym około 200 km dróg lokalnych (bez efektów społecznego czynu drogowego),
- przeznaczyć na utrzymanie dróg i mostów lokalnych około 157 mln. zł (bez funduszu gromadzkiego),
- dostarczyć 500 autobusów i 563 samochody ciężarowe dla rozszerzenia linii Państwowej Komunikacji Samochodowej,
- wybudować ogółem co najmniej 74 tys. izb z budownictwa typu miejskiego (o łącznej powierzchni użytkowej około 1343 tys. m²), w tym z budownictwa rad narodowych około 27 tys. izb, zakładów pracy około 11 tys. izb i ludności około 36 tys. izb — przeznaczając na budownictwo rad narodowych około 1.341 mln. zł i około 930 mln. zł kredytów bankowych na budownictwo mieszkaniowe ludności (spółdzielcze i indywidualne) realizowane przy pomocy kredytowej Państwa,
- przeznaczyć w planie terenowym na inwestycje gospodarki komunalnej około 530,7 mln. zł,
- usprawnić komunikację miejską przez przydział 68 autobusów i 18 trolejbusów,
- wybudować około 1730 izb lekcyjnych w szkołach podstawowych łącznie z budownictwem Dyrekcji Budowy Osiedli Robotniczych, w tym co najmniej 490 izb w ramach akcji budowy szkół „Tysiąclecia”,
- zakończyć budowę Pawilonu Biologii i Nauki o Ziemi Uniwersytetu im. Curie-Skłodowskiej w Lublinie,
- oddać do eksploatacji nadawczy ośrodek radiowo-telewizyjny w Lublinie,

- zwiększyć liczbę łóżek w szpitalach (bez psychiatrycznych) na 10 tys. ludności z 35,0 w 1960 r. do 41,1 w 1965 r.,
- zwiększyć liczbę łóżek w sanatoriach przeciwgruźliczych podległych radom narodowym o około 300.

Województwo łódzkie

1. Podstawowym kierunkiem rozwoju województwa w latach 1961—1965 będzie modernizacja przemysłu włókienniczego oraz rozbudowa zakładów ściśle z nim związanych, przede wszystkim przemysłu chemicznego. Ponadto przewiduje się rozbudowę przemysłu materiałów budowlanych w oparciu o istniejące zasoby surowców, zwłaszcza w południowej części województwa.

W zakresie rolnictwa głównym kierunkiem powinna być zmiana struktury zasiewów przez rozszerzanie upraw pastewnych, szczególnie kukurydzy, kosztem uprawy zbóż i ziemniaków. Poważne znaczenie dla rozszerzenia bazy paszowej będą miały roboty wodno-melioracyjne w dolinie Neru.

Przewiduje się, że ludność województwa wyniesie w 1965 r. 1703 tys., w tym ludność miejska 542 tys.

Liczba zatrudnionych w zawodach pozarolniczych wzrosnie o 35 tys., w tym w przemyśle o 11 tys., i osiągnie w 1965 r. 284 tys. zatrudnionych, w tym w przemyśle 141 tys.

Wartość produkcji globalnej przemysłu socjalistycznego ogółem według cen fabrycznych winna wzrosnąć o 42,8, osiągając w 1965 r. około 27.192 mln. zł, w tym przemysłu terenowego o 44,2% do 6.011 mln. zł.

Globalne nakłady inwestycyjne na rozwój gospodarki społecznej (plan centralny i terenowy) w województwie wyniosą ogółem około 16.815 mln. zł, w tym inwestycje rad narodowych około 6.088 mln. zł.

2. Celem realizacji założonego kierunku rozwoju województwa w szczególności należy:

- wybudować: do końca 1963 r. Wytwórnę Konstrukcji Stalowych w Skierniewicach, do końca 1964 r. zakład przetwórstwa owocowo-warzywnego w Łowiczu, zakład keramzytu i płyt azbestowo-cementowych oraz do końca 1966 r. zakład wyrobów kamionkowych w Łęczycy,
- rozpocząć budowę: w roku 1963 kopalni węgla brunatnego w Rogoźnie, w roku 1964 — kopalni rud żelaza „Łęczycza IV”,
- kontynuować budowę: Zakładu Przemysłu Wełnianego w Zgierzu oraz tkalni w Tomaszowskich Zakładach Przemysłu Wełnianego,
- zakończyć budowę: Fabryki Maszyn Górniczych w Piotrkowie Trybunalskim do r. 1963, Kopalni Rudy Żelaznej „Łęczycza I” i „Łęczycza III” do r. 1965, Cementowni w Działoszynie do r. 1964, Zakładu Przemysłu Odzieżowego w Brzezinach do końca r. 1961,
- rozbudować i zmodernizować między innymi: Zakłady Produkcji Barwników „Boruta” w Zgierzu, Tomaszowskie Zakłady Włókien Sztucznych, Zakłady Farmaceutyczne w Kutnie, Fabrykę Ceraty w Wojciechowie,
- zakończyć rozbudowę i modernizację między innymi: Zakładów Wyrobów Metalowych „Komuna Paryska” w Radomsku, Fabrykę Krosien Bawełnianych w Zduńskiej Woli, Pabianickiej Fabryki Lamp Żarowych, Fabryki Maszyn Rolniczych w Kutnie — do r. 1965 i Zakładów Mebli Giętych w Radomsku do końca r. 1963,
- przewidzieć w planie inwestycyjnym państwowego przemysłu terenowego i spółdzielczości pracy budowę, rozbudowę i kontynuację budowy 52 większych i średnich zakładów przemysłu drobnego,

- przeznaczyć na inwestycje rolnictwa w planie terenowym, około 1.963 mln. zł, w tym na inwestycje w państwowych gospodarstwach rolnych około 221 mln. zł,
- poważnie zwiększyć zakres robót wodno-melioracyjnych w planie terenowym, wykonując między innymi w ramach melioracji szczegółowych: 34,0 tys. ha nowych drenowań gruntów ornych, 15,0 tys. ha odbudowy drenowań gruntów ornych, 18,5 tys. ha rowów nowych na użytkach zielonych, 4,0 tys. ha odbudowy rowów na użytkach zielonych, 40,0 tys. ha zagospodarowania pomelioracyjnego użytków zielonych,
- zintensyfikować produkcję rolną, *) zwłaszcza poprzez: wzrost pogłowia trzody chlewnej z 892,9 tys. sztuk w 1960 r. do ilości 943 tys. sztuk w 1965 r. oraz pogłowia bydła z 585,6 tys. sztuk w roku 1960 do 705 tys. sztuk w roku 1965,
- osiągnąć skup:
  - zboż ogółem z 14,4 ton na 100 ha gruntów ornych w 1960 r. do 17,3 ton w 1965 r.,
  - żywcza ogółem z 9,3 ton na 100 ha użytków rolnych w 1960 r. do 12,2 ton w 1965 r.,
  - mleka z 21,4 tys. l na 100 ha użytków rolnych w 1960 r. do 33,4 tys. l w 1965 r.,
- zelektryfikować linię kolejową Łódź Kaliska — Łowicz,
- wybudować drugi tor na linii kolejowej Skierniewice — Łowicz,
- wybudować dworzec na stacji Koluszki,
- wybudować i przebudować około 140 km dróg o nawierzchni twardej, w tym około 100 km dróg lokalnych (bez efektów społecznego czynu drogowego), przeznaczyć na utrzymanie dróg i mostów lokalnych około 239 mln. zł (bez funduszu gromadzkiego),
- rozszerzyć sieć linii autobusowych Państwowej Komunikacji Samochodowej oraz dostarczyć 480 autobusów i 856 samochodów ciężarowych,
- wybudować ogółem co najmniej 72 tys. izb (o łącznej powierzchni użytkowej około 1270 tys. m²), w tym z budownictwa rad narodowych około 22 tys. izb, zakładów pracy około 14 tys. izb i ludności około 36 tys. izb, przeznaczając na budownictwo mieszkaniowe rad narodowych około 1.138 mln. zł i 825 mln. zł kredytów bankowych na budownictwo mieszkaniowe ludności (spółdzielcze i indywidualne) realizowane przy pomocy kredytowej Państwa,
- przeznaczyć w planie terenowym na inwestycje gospodarki komunalnej około 525,2 mln. zł,
- usprawnić komunikację miejską przez przydział 77 autobusów,
- poprawić stan techniczno-sanitarny szeregu miast województwa łódzkiego poprzez budowę i rozbudowę publicznych urzędzeń do zaopatrzenia w wodę i odprowadzenia ścieków,
- wybudować co najmniej 1620 izb lekcyjnych w szkołach podstawowych, w tym około 330 izb w ramach budowy szkół „Tysiąclecia”,
- oddać do eksploatacji nadawczy ośrodek radiowo-telewizyjny, zaspokajający również potrzeby m. Łodzi,
- zwiększyć liczbę łóżek w szpitalach (bez psychiatrycznych) na 10 tys. ludności z 26,2 w 1960 r. do 33,4 w 1965 r.

Województwo olsztyńskie

1. Podstawowym kierunkiem rozwoju województwa w latach 1961—1965 będzie podniesienie produkcji rolnej, zwłaszcza poprzez zwiększenie pogłowia bydła i trzody chlewnej oraz powierzchni zasiewów, a w szczególności powierzchni upraw ziemniaków i buraków cukrowych.

*) Z wyjątkiem inwestycji wskaźniki łącznie z m. Łodzią.

Ponadto jedną z podstawowych funkcji gospodarczych województwa winien być rozwój turystyki wodnej i motorowej poprzez właściwe zagospodarowanie atrakcyjnych pod względem krajozrazowym terenów.

W latach 1961—1965 powinno nastąpić zwiększenie stopnia uprzemysłowienia województwa poprzez rozpoczęcie budowy kilku zakładów przemysłu kluczowego oraz rozwoju przemysłu terenowego.

Przewiduje się, że ludność województwa wyniesie w 1965 r. 997 tys., w tym ludność miejska 344 tys.

Liczba zatrudnionych w zawodach pozarolniczych wzrośnie o 30 tys., w tym w przemyśle o 10 tys., i osiągnie w 1965 r. 168 tys. zatrudnionych, w tym w przemyśle 50 tys.

Wartość produkcji globalnej przemysłu socjalistycznego według cen fabrycznych ogółem winna wzrosnąć o 70,0% osiągając w 1965 r. 11.133 mln. zł, w tym przemysłu terenowego o 49,7% do 4.091 mln. zł.

Globalne nakłady inwestycyjne przeznaczone na rozwój gospodarki uspołecznionej (plan centralny i terenowy) w województwie wyniosą ogółem około 10 608 mln. zł, w tym inwestycje rad narodowych około 6 209 mln. zł.

• 2. Dla realizacji założonych kierunków rozwoju województwa należy w szczególności:

- rozpocząć budowę: fabryki opon w Olsztynie z terminem zakończenia do końca 1967 r., zakładów wyrobów sanitarnych w Ornecie, dachówczarni w Rukławkach w powiecie biskupieckim, drukarni w Olsztynie,
- wybudować: fabrykę farb i lakierów w Ostródzie, zakłady sylikatowe w Lidzbarku Welskim, fabrykę wlny mineralnej w Nidzicy, wytwórnię płyt paździerzowych w Mazurskich Zakładach Roszarniczych w Szczytnie, odbudować browar w Braniewie,
- zakończyć budowę Zakładów Przemysłu Dziewiarskiego w Bartoszycach do r. 1962,
- rozbudować Zakłady Mięsne w Olsztynie,
- przewidzieć w planie inwestycyjnym państwowego przemysłu terenowego i spółdzielczości pracy budowę, rozbudowę i kontynuację budowy 44 większych i średnich zakładów przemysłu drobnego,
- przeznaczyć na inwestycje rolnictwa w planie terenowym 3.247 mln. zł, w tym na inwestycje w państwowych gospodarstwach rolnych około 1.825 mln. zł,
- poważnie zwiększyć zakres robót wodno-melioracyjnych w planie terenowym, wykonując między innymi w ramach melioracji szczegółowych:
  - 7,0 tys. ha nowych drenowań gruntów ornych, 96,0 tys. ha odbudowy drenowań gruntów ornych, 13,0 tys. ha rowów nowych na użytkach zielonych, 33,0 tys. ha odbudowy rowów na tych użytkach i 70,0 tys. ha zagospodarowania pomelioracyjnego użytków zielonych,
- zintensyfikować produkcję rolną, zwłaszcza przez:
  - wzrost pogłowia bydła z 447,6 tys. sztuk w 1960 r. do ilości 625 tys. sztuk w 1965 r., w tym w państwowych gospodarstwach rolnych z 85,2 tys. sztuk do 119,4 tys. sztuk, oraz pogłowia trzody chlewnej z 556 tys. sztuk do ilości 750 tys. sztuk, w tym w państwowych gospodarstwach rolnych z 48,8 tys. sztuk do ilości 89 tys. sztuk,
- osiągnąć skup:
  - zbóż ogółem z 15,6 ton na 100 ha gruntów ornych w 1960 r. do 17,7 ton w 1965 r., żywcia ogółem z 5,3 ton na 100 ha użytków rolnych w 1960 r. do 9,2 ton w 1965 r., mleka z 28,1 tys. l na 100 ha użytków rolnych w 1960 r. do 40,6 tys. l w 1965 r.,
- przeznaczyć na utrzymanie dróg i mostów lokalnych około 195 mln. zł (bez funduszu gromadzkiego),

- rozszerzyć sieć linii autobusowych Państwowej Komunikacji Samochodowej oraz dostarczyć 206 autobusów i 390 samochodów ciężarowych,
- wybudować ogółem co najmniej 38,5 tys. izb z budownictwa typu miejskiego (o łącznej powierzchni użytkowej około 637 tys. m²), w tym z budownictwa rad narodowych około 21,5 tys. izb, zakładów pracy około 5 tys. izb i ludności około 12 tys. izb, przeznaczając na budownictwo mieszkaniowe rad narodowych około 1.141 mln. zł oraz około 388 mln. zł kredytów bankowych na budownictwo mieszkaniowe ludności (spółdzielcze i indywidualne) realizowane przy pomocy kredytowej Państwa,
- przeznaczyć na kapitalne remonty budynków mieszkalnych około 432 mln. zł,
- przeznaczyć w planie terenowym na inwestycje gospodarki komunalnej około 310,1 mln. zł,
- usprawnić komunikację miejską przez przydział 58 autobusów,
- poprawić zaopatrzenie w gaz m. Olsztyna poprzez budowę nowych urządzeń oraz poprawić stan techniczny istniejących urządzeń komunalnych zwłaszcza sieciowych (wodociągowych, kanalizacyjnych, gazowych, drogowych) poprzez znaczne zwiększenie zakresu remontów kapitalnych;
- wybudować około 760 izb lekcyjnych w szkołach podstawowych, w tym około 290 izb w ramach akcji budowy szkół „Tysiąclecia”,
- oddać do eksploatacji nadawczy ośrodek radio-telewizyjny w Olsztynie,
- zwiększyć wskaźnik łóżek w szpitalach (bez psychiatrycznych) na 10 tys. ludności z 48,6 w 1960 r. do 49,1 w 1965 r.,
- zakończyć budowę ośrodka turystyki wodnej w Rucianem oraz w Węgorzewie ośrodka turystyki wypoczynkowej, a ponadto rozpocząć budowę domu turysty w Olsztynie.

Województwo opolskie

1. Podstawowym kierunkiem rozwoju województwa winna być w dalszym ciągu rozbudowa przemysłu i wzrost produkcji rolnej stawiając je w rzędzie województw o najwyższym poziomie produkcji w kraju. W szczególności powinna nastąpić dalsza poważna rozbudowa przemysłu chemicznego maszynowego, hutniczego oraz przemysłu materiałów budowlanych wykorzystującego bogate zasoby surowcowe. Zakłada się również zagospodarowanie obiektów nie w pełni wykorzystanych.

W zakresie rolnictwa powinien nastąpić dalszy wzrost produkcji roślinnej i zwierzęcej, powierzchni upraw roślin pastewnych i przemysłowych oraz zwiększenie produkcji warzywniczej, zwłaszcza w rejonie Raciborza, dla zapotrzebowania Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego. Ponadto przewidzieć należy wzrost pogłowia bydła i trzody chlewnej.

Przewiduje się, że ludność województwa wyniesie w 1965 r. 1.017 tys., w tym ludność miejska 400 tys.

Liczba zatrudnionych w zawodach pozarolniczych wzrośnie o 30 tys., w tym w przemyśle o 11 tys., i osiągnie w 1965 r. 252 tys. zatrudnionych — w tym w przemyśle 120 tys.

Wartość produkcji globalnej przemysłu socjalistycznego według cen fabrycznych ogółem winna wzrosnąć o 57,5% osiągając w 1965 r. około 30.064 mln. zł, w tym przemysłu terenowego o 46,0% do około 3 849 mln. zł.

Globalne nakłady inwestycyjne przeznaczone na rozwój gospodarki uspołecznionej (plan centralny i terenowy) w województwie wyniosą ogółem około 13 904 mln. zł, w tym inwestycje rad narodowych około 4 084 mln. zł.

2. Dla realizacji podstawowych kierunków rozwoju województwa w szczególności należy:

- wybudować do końca 1964 r. walcownię i ciągarnię rur przy Hucie im. K. Świerczewskiego w Zawadzkiem, uruchomić do końca 1963 r. w obiekcie nieczynnym w Koźlu fabrykę maszyn papierniczych, wybudować do końca 1965 r. I etap fabryki obrabiarek w Opolu, oddział suwnic w Fabryce Maszyn i Urządzeń w Kluczborku,
- kontynuować budowę Zakładów Koksochemicznych w Biachowni oraz kontynuować rozbudowę Zakładów Przemysłu Azotowego w Kędzierzynie i Zakładu Elektrod Węglowych w Raciborzu,
- rozbudować hutę „Małapanew” w Ozimku, Fabrykę Kotłów w Raciborzu, Fabrykę Sprzętu Rolniczego w Strzelcach Opolskich, Raciborską Fabrykę Mydła, Zakłady Papiernicze w Krapkowicach, Zakłady Koksownicze „Zdzieszowice”, Fabrykę Obrabiarek „Rafamet” w Kuźni Raciborskiej, Zakłady Urządzeń Przemysłowych „Nysa”, Cementownię „Odra” w Opolu, Zakłady Przemysłu Wapienniczego w Gorądzach,
- przewidzieć w planie inwestycyjnym państwowego przemysłu terenowego i spółdzielczości pracy budowę, rozbudowę i kontynuację budowy 32 większych i średnich zakładów przemysłu drobnego,
- przeznaczyć na inwestycje rolnictwa w planie terenowym około 1.524 mln. zł, w tym na inwestycje w państwowych gospodarstwach rolnych około 642 mln. zł,
- poważnie zwiększyć zakres robót wodno-melioracyjnych w planie terenowym, wykonując między innymi w ramach melioracji szczegółowych 12,0 tys. ha nowych drenowań gruntów ornych, 31,0 tys. ha odbudowy drenowań gruntów ornych, 13,8 tys. ha rowów nowych na użytkach zielonych, 18,0 tys. ha odbudowy rowów na tych użytkach i 32,0 tys. ha zagospodarowania pomelioracyjnego użytków zielonych,
- zintensyfikować produkcję rolną poprzez: wzrost pogłowia bydła z 326,3 tys. szt. w r. 1960 do ilości 398 tys. szt. w r. 1965 oraz pogłowia trzody chlewnej z 456,8 tys. szt. w r. 1960 do 542,0 tys. szt. w r. 1965,
- osiągnąć skup:
  - zbóż ogółem z 32,3 ton na 100 ha gruntów ornych w 1960 r. do 36,9 ton w 1965 r., żywca ogółem z 9,5 ton na 100 ha użytków rolnych w 1960 r. do 14,7 ton w 1965 r., mleka z 22,1 tys. l na 100 ha użytków rolnych w 1960 r. do 33,9 tys. l w 1965 r.,
- przeznaczyć na utrzymanie dróg i mostów lokalnych około 164 mln. zł (bez funduszu gromadzkiego),
- rozszerzyć sieć linii autobusowych Państwowej Komunikacji Samochodowej oraz dostarczyć 226 autobusów i 336 samochodów ciężarowych,
- wybudować ogółem co najmniej 56 tys. izb z budownictwa typu miejskiego (tj. około 953 tys. m² powierzchni użytkowej), w tym: z budownictwa rad narodowych około 19 tys. izb, zakładów pracy około 12 tys. izb i ludności około 25 tys. izb, przeznaczając na budownictwo mieszkaniowe rad narodowych około 960 mln. zł oraz około 684 mln. zł kredytów bankowych na budownictwo mieszkaniowe ludności (spółdzielcze i indywidualne) realizowane przy pomocy kredytowej Państwa,
- przeznaczyć na kapitalne remonty budynków mieszkalnych około 568 mln. zł,
- przewidzieć w planie terenowym na inwestycje gospodarki komunalnej około 307,9 mln. zł,
- usprawnić komunikację miejską przez przydział 90 autobusów,

- podnieść stan techniczny istniejących urządzeń komunalnych poprzez znaczne zwiększenie zakresu remontów kapitalnych,
- wybudować co najmniej 780 izb lekcyjnych w szkołach podstawowych łącznie z budownictwem Dyrekcji Budowy Osiedli Robotniczych, w tym co najmniej 340 izb w ramach akcji budowy szkół „Tysiąclecia”,
- zwiększyć liczbę łóżek w szpitalach (bez psychiatrycznych) na 10 tys. ludności z 61,7 w 1960 r. do 63,9 w 1965 r.

Województwo poznańskie

1. W rozwoju gospodarczym województwa w latach 1961—1965 dominować będzie rozbudowa górniczo-energetycznego okręgu przemysłowego w rejonie Konina — poprzez planowe i kompleksowe jego inwestowanie zwłaszcza w kierunku wykorzystania zasobów węgla brunatnego i soli oraz wykorzystywania powstających nadwyżek energetycznych w tym rejonie.

Ponadto w pozostałej części województwa nastąpić powinna rozbudowa przemysłu maszynowego, chemicznego, drzewnego, spożywczego i lekkiego. Rozwój przemysłu terenowego powinien być nastawiony na rozwiązywanie problemu aktywizacji małych miast.

Rozwój gospodarki rolnej należy w pierwszym rzędzie oprzeć na podniesieniu poziomu gospodarki hodowlanej poprzez rozszerzenie bazy paszowej, osiągane drogą zwiększenia robót wodno-melioracyjnych zwłaszcza w dolinie Noteci oraz poprzez zwiększenie arealu upraw roślin pastewnych. Specjalnym kierunkiem w rozwoju rolnictwa powinno być zwiększenie produkcji nasiennej.

Przewiduje się, że ludność województwa wyniesie w 1965 r. 2.162 tys., w tym ludność miejska 809 tys.

Liczba zatrudnionych w zawodach pozarolniczych wzrośnie o 49 tys., w tym w przemyśle o 22 tys., i osiągnie w 1965 r. 345 tys. zatrudnionych, w tym w przemyśle 145 tys.

Wartość produkcji globalnej przemysłu socjalistycznego według cen fabrycznych ogółem powinna wzrosnąć o 61,4%, osiągając w 1965 r. około 34.412 mln. zł, w tym przemysłu terenowego o 48,4% do około 8.985 mln. zł.

Globalne nakłady inwestycyjne przeznaczone na rozwój gospodarki uspołecznionej (plan centralny i terenowy) w województwie wyniosą ogółem około 24.973 mln. zł, w tym inwestycje rad narodowych około 6.863,0 mln. zł.

2. Dla zapewnienia realizacji podstawowych kierunków rozwoju województwa należy w szczególności:

- wybudować: do końca 1966 r. elektrownię „Adamów” w powiecie tureckim oraz przedsiębiorstwo bawełniarską w Gnieźnie; do końca 1964 r. hutę aluminium w Koninie — I etap, fabrykę materiałów i wyrobów ściernych w Kole, zakład przeróbki lignitów w Koninie, zakład porcelitu w Chodzieży oraz do końca 1965 r. brykietownię węgla brunatnego w Pątnowie — zakłady sylikatowe w Wągrowcu,
- rozpocząć budowę: w r. 1962 kopalni węgla brunatnego w Kazimierzu pod Koniną, w roku 1963 elektrowni w Pątnowie, kopalni węgla brunatnego Trzcianka w 1964 r. i elektrowni w 1965 r. oraz rozpocząć budowę w 1965 r. wiertowni betonów komórkowych w Koninie i przedsiębiorstwa bawełniarskiej w Lesznie,
- kontynuować budowę: elektrowni w Koninie (zakonczenie III etapu w r. 1964), kopalni węgla brunatnego „Adamów” w powiecie tureckim, kopalni soli w Kłodawie, kopalni soli „Wapno”,
- zakończyć budowę: Fabryki Płyt Pilśniowych w Czarnkowie do końca 1964 r., Zakładów Wyrobów Sanitarnych w Kole do końca 1962 r.,

- rozbudować do końca 1964 r. Pleszewską Fabrykę Obrabiarek w Pleszewie, do końca 1965 r. Zakłady Automatyki Przemysłowej w Ostrowiu Wielkopolskim oraz do końca 1966 r. Zakłady Nawozów Fosforowych w Luboniu, Kaliskie Zakłady Jedwabnicze (tkalnia i wykończalnia),
- przewidzieć w planie inwestycyjnym państwowego przemysłu terenowego i spółdzielczości pracy budowę, rozbudowę i kontynuację budowy 42 większych i średnich zakładów przemysłu drobnego,
- przeznaczyć na inwestycje rolnictwa w planie terenowym około 3.493 mln. zł, w tym na inwestycje w państwowych gospodarstwach rolnych około 1.142 mln. zł,
- poważnie zwiększyć zakres robót wodno-melioracyjnych w planie terenowym, wykonując między innymi w ramach melioracji szczegółowych: 24,0 tys. ha nowych drenaży gruntów ornych, 75,0 tys. ha odbudowy drenaży gruntów ornych, 50,0 tys. ha rowów na użytkach zielonych, 34,0 tys. ha odbudowy rowów na tych użytkach i 95,0 tys. ha zagospodarowania pomelioracyjnego użytków zielonych,
- zintensyfikować produkcję rolną*) zwłaszcza poprzez: wzrost pogłowia trzody chlewnej z 1.510,7 tys. sztuk w 1960 r. do ilości 1.739 tys. sztuk w 1965 r., w tym w państwowych gospodarstwach rolnych z 86,2 tys. sztuk do 121 tys. sztuk, oraz pogłowia bydła z 825,4 tys. sztuk w r. 1960 do 938 tys. sztuk w r. 1965, w tym w państwowych gospodarstwach rolnych z 79,9 tys. sztuk do 106 tys. sztuk,
- osiągnąć skup:
  - zbóż ogółem z 22,2 ton na 100 ha gruntów ornych w 1960 r. do 29,4 ton w 1965 r.,
  - żywnca ogółem z 9,5 ton na 100 ha użytków rolnych w 1960 r. do 13,5 ton w 1965 r.,
  - mleka z 26,3 tys. l na 100 ha użytków rolnych w 1960 r. do 39,9 tys. l w 1965 r.,
- zelektryfikować linię kolejową Kutno—Konin—Poznań,
- wybudować i przebudować ze środków państwowych ok. 220 km dróg o nawierzchni twardej, w tym ok. 150 km dróg lokalnych (nie licząc efektów społecznego czynu drogowego), przeznaczyć na utrzymanie dróg i mostów lokalnych ok. 281 mln. zł (bez funduszu gromadzkiego),
- rozszerzyć sieć linii autobusowych Państwowej Komunikacji Samochodowej oraz dostarczyć 510 autobusów i 712 samochodów ciężarowych,
- wybudować ogółem co najmniej 83 tys. izb w budownictwie typu miejskiego (o łącznej powierzchni użytkowej około 1.490 tys. m²), w tym w budownictwie rad narodowych około 16 tys. izb, w budownictwie zakładów pracy około 18 tys. izb, w budownictwie ludności około 49 tys. izb, przeznaczając na budownictwo mieszkaniowe rad narodowych około 791 mln. zł i ok. 1.119 mln. zł kredytów bankowych na budownictwo mieszkaniowe ludności (spółdzielcze i indywidualne), realizowane przy pomocy kredytowej Państwa,
- przeznaczyć w planie terenowym na inwestycje gospodarki komunalnej około 492,7 mln. zł;
- usprawniać komunikację miejską przez przydział 120 autobusów,
- wybudować co najmniej 1.530 izb lekcyjnych w szkołach podstawowych, w tym około 600 izb w ramach akcji budowy szkół „Tysiąclecia”,

- zwiększyć wskaźnik łóżek w szpitalach (bez psychiatrycznych) na 10 tys. ludności z 34,7 w 1960 r. do 37,4 w 1965 r.,
- oddać do eksploatacji nadawczy ośrodek radiotelewizyjny, zaspakajający również potrzeby m. Poznania.

M. Poznań

1. Podstawowym kierunkiem rozwoju gospodarczego miasta winna być poważna rozbudowa przemysłu (istniejących zakładów przemysłowych), zwłaszcza przemysłu metalowego i budowy maszyn, jak również pełniejsze wykorzystanie mocy istniejącego potencjału produkcyjnego.

Rozwój gospodarki miasta powinien koncentrować się także na uzupełnieniu sieci urządzeń komunalnych w powiązaniu z budownictwem mieszkaniowym oraz na rozbudowie sieci usług, uwzględniającej potrzeby miasta, jako ośrodka targów międzynarodowych.

Przewidzieć należy dalszy rozwój miasta jako regionalnego ośrodka kulturalnego.

Przewiduje się, że ludność miasta wyniesie w 1965 r. 434 tys. Liczba zatrudnionych w zawodach pozarolniczych wzrośnie o 27 tys., w tym w przemyśle o 10 tys. i osiągnie w 1965 r. 198 tys., w tym w przemyśle 83 tys.

Wartość produkcji globalnej przemysłu socjalistycznego według cen fabrycznych ogółem winna wzrosnąć o 44,2%, osiągając w 1965 r. około 17.217 mln. zł — w tym przemysłu terenowego o 31,3% do 1.645 mln. zł.

Globalne nakłady inwestycyjne przeznaczone na rozwój gospodarki uspołecznionej (plan centralny i terenowy) miasta wyniosą ogółem około 6.985 mln. zł, w tym inwestycje rad narodowych około 1.957 mln. zł.

2. Celem realizacji założonych kierunków rozwoju miasta należy w szczególności:

- w ramach rozbudowy zakładów im. H. Cegielskiego wybudować nowe pomieszczenie dla fabryki rewołwerówek i automatów, ponadto wybudować do końca 1964 r. wytwórnię dwugazu;
- zakończyć do końca 1962 r. budowę chłodni oraz Zakładów Wytwarzania Korkowych;
- kontynuować budowę Poznańskiej Fabryki Łożysk Tocznych;
- rozbudować Zakłady Przemysłu Metalurgicznego H. Cegielskiego, Zakłady Metalurgiczne „Pomet”, Poznańskie Zakłady Farmaceutyczne, Zakłady Przemysłu Gumowego „Stomil” oraz Poznańskie Zakłady Przemysłu Tuszczowego;
- przewidzieć w planie inwestycyjnym państwowego przemysłu terenowego i spółdzielczości pracy budowę, rozbudowę i kontynuację budowy 28 większych i średnich zakładów przemysłu drobnego;
- wybudować ogółem co najmniej 44,5 tys. izb z budownictwa typu miejskiego (o łącznej powierzchni użytkowej około 773 tys. m²), w tym z budownictwa rad narodowych około 15,5 tys. izb, z budownictwa ludności około 20 tys., z budownictwa zakładów pracy około 9 tys. izb, przeznaczając na budownictwo mieszkaniowe rad narodowych około 836 mln. zł oraz około 685 mln. zł kredytów bankowych na budownictwo realizowane przy pomocy kredytowej Państwa,
- przeznaczyć w planie terenowym na inwestycje gospodarki komunalnej 370,4 mln. zł między innymi na poprawienie zaopatrzenia miasta w wodę oraz usprawnienie komunikacji drogowej poprzez budowę tzw. trasy chwaliszewskiej;
- usprawnić komunikację miejską przez przydział 45 wozów tramwajowych, 85 autobusów i 14 trolejbusów;
- wybudować co najmniej 430 izb lekcyjnych w szkołach podstawowych łącznie z budownictwem Dyrekcji

*) Z wyjątkiem inwestycji pozostałe wskaźniki łącznie z m. Poznaniem.

Budowy Osiedli Robotniczych, w tym około 100 izb w ramach akcji budowy szkół „Tysiąclecia”;

- rozpocząć budowę pomieszczeń dla Wydziałów Filozofii oraz Fizyki Uniwersytetu Poznańskiego;
- do 1965 r. wybudować kino;
- zwiększyć wskaźnik łóżek w szpitalach (bez psychiatrycznych) na 10 tys. ludności z 79,4 w 1960 r. do 82,9 w 1965 r.,
- rozpocząć budowę kliniki dziecięcej;
- wybudować ośrodek turystyki motorowej.

Województwo rzeszowskie

1. Dalszy rozwój sił wytwórczych województwa w latach 1961—1965 bazować będzie głównie na surowcach naturalnych, takich jak siarka, gaz ziemny, ropa naftowa, zasoby drzewne i surowce rolnicze.

Podstawowe znaczenie dla rozwoju województwa będzie miała rozbudowa okręgu siarkowego poprzez zwiększenie wydobywania i przetworstwa siarki oraz zagospodarowanie Bieszczad.

Ponadto poza rozwojem przemysłu chemicznego, drzewnego i spożywczego winna nastąpić dalsza rozbudowa przemysłu metalowego w oparciu o potencjał produkcyjny stworzony w latach poprzednich. Zadaniem przemysłu terenowego w pierwszym rzędzie będzie aktywizowanie małych miast. W zakresie rolnictwa głównym kierunkiem rozwoju powinna być poprawa produktywności bydła oraz rozwój hodowli owiec w szczególności na terenach górskich. W produkcji roślinnej należy położyć nacisk na uprawę kukurydzy na ziarno. Na terenie Bieszczad należy rozwijać osadnictwo, gospodarke leśną i związany z nią przemysł, rolnictwo, a w szczególności hodowlę bydła, oraz sieć komunikacyjną i turystykę.

Przewiduje się, że ludność województwa wyniesie w 1965 r. 1.729 tys., w tym ludność miejska 423 tys.

Liczba zatrudnionych w zawodach pozarolniczych wzrosnie o 47 tys., w tym w przemyśle o 22 tys., i osiągnie w 1965 r. 284 tys. zatrudnionych, w tym w przemyśle 120 tys.

Wartość produkcji globalnej przemysłu socjalistycznego według cen fabrycznych ogółem powinna wzrosnąć o 68,5% osiągając w 1965 r. około 25.945 mln. zł, w tym przemysłu terenowego o 65,4% do 3.580 mln. zł.

Globalne nakłady inwestycyjne przeznaczone na rozwój gospodarki uspołecznionej (plan centralny i terenowy) w województwie wyniosą ogółem około 20.122 mln. zł, w tym inwestycje rad narodowych około 5.418 mln. zł.

2. Celem realizacji założonego kierunku rozwoju województwa należy w szczególności:

- wybudować do końca 1963 r. fabrykę elementów budowlanych w rejonie Jarosławia, do końca 1964 r. fabrykę mebli w Strzyżowie, młyn w Jarosławiu oraz zakładów sylikatowych w Głogowie i Rzochowie; elektrownię wodną w Solinie na Sanie do końca r. 1966 oraz uruchomić w Buguchwale pod Rzeszowem do końca 1965 r. fabrykę porcelany elektrotechnicznej;
- kontynuować budowę kombinatu siarkowego w Tarnobrzegu;
- rozpocząć budowę kombinatu drzewnego w Ustrzykach Dolnych w r. 1964;
- zakończyć budowę Fabryki Płyt Piłśniowych w Przemysłu w 1963 r., Zakładów Drzewnych Przemysłu Leśnego w Rzepedzi w 1963 r.;
- rozbudować między innymi: Sanocką Fabrykę Autobusów, Zakłady Chemiczne w Sarzynie, Zakłady Przemysłu Gumowego w Dębicy, Zakład Tworzyw Sztucznych w Pustkowie, Hutę Szkła Technicznego „Polanka” w Polance koło Krosna;
- przewidzieć w planie inwestycyjnym państwowego przemysłu terenowego i spółdzielczości pracy budowę,

rozbudowę i kontynuację budowy 55 większych i średnich zakładów przemysłu drobnego;

- przeznaczyć na inwestycje rolnictwa w planie terenowym około 1.578 mln. zł, w tym na inwestycje w państwowych gospodarstwach rolnych około 301 mln. zł;
- poważnie zwiększyć zakres robót wodno-melioracyjnych w planie terenowym, wykonując między innymi w ramach melioracji szczegółowych:
  - 34,8 tys. ha nowych drenaży gruntów ornych, 5,0 tys. ha odbudowy drenaży gruntów ornych, 22,0 tys. ha rowów nowych na użytkach zielonych, 1,1 tys. ha odbudowy rowów na tych użytkach i 23,0 tys. ha zagospodarowania pomelioracyjnego użytków zielonych;
- zintensyfikować produkcję rolną, zwłaszcza przez: wzrost pogłowia bydła z 699,7 tys. szt w roku 1960 do ilości 710 tys. sztuk w roku 1965 oraz trzody chlewnej z 552,5 tys. sztuk w roku 1960 do ilości 732 tys. sztuk w roku 1965;
- osiągnąć skup: zbóż ogółem z 6,2 ton na 100 ha gruntów ornych w 1960 r. do 9,1 ton w 1965 r., żywca ogółem z 7,0 ton na 100 ha użytków rolnych w 1960 r. do 10,3 ton w 1965 r., mleka z 7,0 tys. l na 100 ha użytków rolnych w 1960 r. do 11,5 tys. l w 1965 r.;
- zakończyć budowę linii kolejowej Rzeszów-Kołbuszowa-Dęba oraz zelektryfikować linię kolejową Podłęże-Dębica-Medyka;
- wybudować i przebudować ze środków państwowych około 310 km dróg o nawierzchni twardej, w tym około 150 km dróg lokalnych (bez efektów społecznego czynu drogowego); przeznaczyć na utrzymanie dróg i mostów lokalnych około 315 mln. zł (bez funduszu gromadzkiego);
- rozszerzyć sieć linii autobusowych Państwowej Komunikacji Samochodowej oraz dostarczyć 540 autobusów i 633 samochodów ciężarowych;
- wybudować ogółem co najmniej 51 tys. izb z budownictwa typu miejskiego (o łącznej powierzchni użytkowej 915 tys. m²), w tym z budownictwa rad narodowych około 20 tys. izb, zakładów pracy około 11 tys. izb i ludności około 20 tys. izb, przeznaczając na budownictwo mieszkaniowe rad narodowych około 1.082 mln. zł oraz około 571 mln. zł kredytów bankowych na budownictwo mieszkaniowe ludności (spółdzielcze i indywidualne) realizowane przy pomocy kredytowej Państwa;
- przeznaczyć w planie terenowym na inwestycje gospodarki komunalnej około 559,9 mln. zł;
- usprawnić komunikację miejską przez przydział 100 autobusów;
- uruchomić niedostatecznie wykorzystane zdolności produkcyjne wodociągów, głównie poprzez rozbudowę sieci rozdzielczej w Dębicy, Jarosławiu, Mielcu, Gorlicach, Łańcucie;
- wybudować co najmniej 1.650 izb lekcyjnych w szkołach podstawowych, w tym około 410 izb w ramach akcji budowy szkół „Tysiąclecia”;
- oddać do eksploatacji nadawczy ośrodek radiotelewizyjny;
- zwiększyć wskaźnik łóżek w szpitalach (bez psychiatrycznych) na 10 tys. ludności z 32,3 w 1960 r. do 41,4 w 1965 r.;
- zwiększyć liczbę łóżek w sanatoriach przeciwgruźliczych podległych radom narodowym o około 400;
- wybudować schronisko w Ustrzykach i Cisnej.

Województwo szczecińskie

1. Obok rozwoju gospodarki morskiej powinna nastąpić rozbudowa istniejącego przemysłu w rejonie Szczecina,

zwłaszcza metalowego, celulozowo-papierniczego, elektro-technicznego, aparatury precyzyjnej, budowy maszyn oraz przemysłu stoczniowego. Nowe zakłady będą budowane w oparciu o wykorzystanie lokalnej bazy surowcowej drzewnej i materiałów budowlanych oraz w oparciu o wykorzystanie obiektów niewłaściwie i niepełnie zagospodarowanych.

Dominujące znaczenie dla rozwoju gospodarczego województwa będzie miała gospodarka związana z rozbudową i obsługą portów, w związku z tym winna nastąpić dalsza rozbudowa portu w Szczecinie jako portu uniwersalnego również w charakterze tranzytowym.

Rozwój produkcji rolnej należy w pierwszym rzędzie oprzeć na zwiększeniu bazy paszowej (przewidziane są znaczne nakłady na melioracje) dla wzrostu hodowli oraz na rozwinięciu produkcji warzywniczej dla zaopatrzenia Szczecina i ośrodków wypoczynkowych.

Walory uzdrowiskowe i krajoznawcze powinny być wykorzystane dla rozwoju lecznictwa uzdrowiskowego, wypoczynku i turystyki.

Przewiduje się, że ludność województwa wyniesie w 1965 r. 849 tys., w tym ludność miejska 545 tys.

Liczba zatrudnionych w zawodach pozarolniczych wzrośnie o 38 tys., w tym w przemyśle o 14 tys., i osiągnie w 1965 r. 210 tys. zatrudnionych — w tym w przemyśle 69 tys.

Wartość produkcji globalnej przemysłu socjalistycznego według cen fabrycznych ogółem winna wzrosnąć o 61,7% osiągając w 1965 r. około 16.347 mln. zł, w tym przemysłu terenowego o 62,5% do 3.463 mln. zł.

Globalne nakłady inwestycyjne przeznaczone na rozwój gospodarki uspołecznionej (plan centralny i terenowy) w województwie wyniosą ogółem około 16.122 mln. zł, w tym inwestycje rad narodowych około 5.828 mln. zł.

2. Celem realizacji założonych kierunków rozwoju województwa należy w szczególności:

- wybudować do końca 1965 r. Zakłady Drzewne Przemysłu Leśnego w Barlinku,
- rozpocząć budowę w 1963 r. chłodni w Szczecinie, w r. 1965 zakładów keramzytu oraz fabryki wyrobów z wełny mineralnej,
- zakończyć budowę w 1965 r. Fabryki Kabli w Załomiu i uruchomić do końca 1967 r. filię Zakładów Wytwórczych Aparatury Precyzyjnej A—6 w Szczecinie,
- kontynuować budowę Zakładów Włókien Sztucznych w Szczecinie,
- rozbudować między innymi Stocznę Szczecińską im. A. Warskiego w Szczecinie,
- przewidzieć w planie inwestycyjnym państwowego przemysłu terenowego i spółdzielczości pracy budowę, rozbudowę i kontynuację budowy 32 zakładów przemysłowych,
- przeznaczyć na inwestycje rolnictwa w planie terenowym kwotę około 2.406 mln. zł, w tym na inwestycje w państwowych gospodarstwach rolnych około 1.391 mln. zł,
- poważnie zwiększyć zakres robót wodno-melioracyjnych w planie terenowym, wykonując między innymi w ramach melioracji szczegółowych: 5,0 tys. ha nowych drenowań gruntów ornych, 80,0 tys. ha odbudowy drenaży gruntów ornych, 5,0 tys. ha rowów nowych na użytkach zielonych, 46,0 tys. ha odbudowy rowów na tych użytkach i 56,6 tys. ha zagospodarowania pomelioracyjnego użytków zielonych;
- zintensyfikować produkcję rolną, zwłaszcza przez: wzrost pogłowia bydła z 237,3 tys. sztuk w 1960 r. do ilości 311 tys. sztuk w 1965 r., w tym w państwowych gospodarstwach rolnych z 76,4 tys. sztuk do 107,0 tys. szt. oraz trzody chłejnej z 346,6 tys. sztuk do ilości

- 430 tys. sztuk, w tym w państwowych gospodarstwach rolnych z 57,6 tys. sztuk do 110 tys. sztuk;
- osiągnąć skup: zbóż ogółem z 24,8 ton na 100 ha gruntów ornych w 1960 r. do 32,8 ton w 1965 r., żywnca ogółem z 5,1 ton na 100 ha użytków w 1960 r. do 8,7 ton w 1965 r., mleka z 18,8 tys. l na 100 ha użytków rolnych w 1960 r. do 31,4 tys. l w 1965 r.,
- odbudować i rozbudować nabrzeże w porcie szczecińskim i odbudować magazyny na nabrzeżu rumuńskim oraz usprawnić przeładunki,
- przeznaczyć na utrzymanie dróg i mostów lokalnych około 91 mln. zł (bez funduszu gromadzkiego);
- rozszerzyć sieć linii autobusowych Państwowej Komunikacji Samochodowej oraz zakupić 220 autobusów i 207 samochodów ciężarowych,
- wybudować ogółem co najmniej 49 tys. izb w budownictwie typu miejskiego (o łącznej powierzchni użytkowej około 750 tys. m²), w tym z budownictwa rad narodowych około 32 tys. izb, zakładów, pracy około 10 tys. izb i ludności około 7 tys. izb, przeznaczając na budownictwo mieszkaniowe rad narodowych około 1522 mln. zł oraz około 249 mln. zł kredytów bankowych na budownictwo mieszkaniowe ludności (spółdzielcze i indywidualne) realizowane przy pomocy kredytowej Państwa,
- przeznaczyć w planie terenowym na inwestycje gospodarki komunalnej około 441,4 mln. zł;
- usprawnić komunikację miejską przez przydział 31 wozów tramwajowych i 110 autobusów,
- polepszyć zaopatrzenie miasta Szczecina w wodę, między innymi poprzez budowę nowych ujęć wodnych w Zdrojach i Mścięcinie,
- poprawić stan techniczny istniejących urządzeń komunalnych poprzez znaczne zwiększenie zakresu remontów kapitalnych,
- wybudować co najmniej 980 izb lekcyjnych w szkołach podstawowych łącznie z budownictwem Dyrekcji Budowy Osiedli Robotniczych, w tym co najmniej 150 izb w ramach akcji budowy szkół „Tysiąclecia”,
- oddać do eksploatacji nadawczej ośrodek radiotelewizyjny,
- zwiększyć wskaźnik łóżek w szpitalach (bez psychiatrycznych) na 10 tys. ludności z 59,7 w 1960 r. do 65,7% w 1965 r.,
- rozpocząć budowę domu turysty w Szczecinie;
- zakończyć budowę domu turysty w Świnoujściu.

Województwo warszawskie

1. Województwo warszawskie w najbliższych latach w dalszym ciągu zachowa charakter rolniczo-przemysłowy, jakkolwiek nastąpi znaczna zmiana w strukturze gospodarczej województwa ze względu na budowę zakładów rafinerijnych i petrochemicznych w Płocku. Równocześnie na zmianę tej struktury winna wpłynąć rozbudowa i budowa nowych zakładów przemysłu kluczowego, szczególnie chemicznego i materiałów budowlanych, oraz rozwój przemysłu terenowego przede wszystkim w miastach małych o dużych nadwyżkach siły roboczej.

W rolnictwie przede wszystkim powinna być rozwijana hodowla bydła w oparciu o przeprowadzone melioracje obszarów łąkowych. Należy także rozszerzyć bazę sadowniczą i warzywniczą dla zaopatrzenia ludności Warszawy.

Przewiduje się, że ludność województwa wyniesie w 1965 r. 2.489 tys., w tym ludność miejska 826 tys.

Liczba zatrudnionych w zawodach pozarolniczych wzrośnie o 58 tys., w tym w przemyśle o 27 tys., i osiągnie w 1965 r. 317 tys., w tym w przemyśle 119 tys.

Wartość produkcji globalnej według cen fabrycznych przemysłu socjalistycznego ogółem winna wzrosnąć o 100,5%^{*)} osiągając w 1965 r. około 30.556 mln. zł, w tym przemysłu terenowego o 55,3% do 8,071 mln. zł.

Globalne nakłady inwestycyjne przeznaczone na rozwój gospodarki uspołecznionej (plan centralny i terenowy) w województwie wyniosą ogółem około 30.512 mln. zł, w tym inwestycje rad narodowych około 9.168 mln. zł.

2. Dla zapewnienia realizacji założonych kierunków rozwoju województwa należy w szczególności:

- wybudować do końca 1964 r. dreniarnię w Guzowatce, zakłady silikatowe w Ostrołęce, zakłady kalki ceramicznej w Pruszkowie, zakłady keramzytu w Budach Mszczonowskich do końca 1963 r. oraz Zakład Kredy w Kornicy do końca 1965 r.;
- zakończyć budowę pierwszego etapu Zakładów Tuszczowych w Nowym Dworze do 1965 r., a II etapu do końca 1967 r.;
- rozpocząć budowę Mazowieckich Zakładów Rafineryjnych i Petrochemicznych z terminem zakończenia do końca 1968 r., zakładu przetwórstwa owocowo-warzywnego w powiecie grójcekim w r. 1963;
- kontynuować budowę Fabryki Celulozy i Papieru w Ostrołęce, fabryki Mebli i Urządzeń w Wyszkanie do końca 1963 r., Zakładów Dziewiarskich w Siedlcach do końca 1961 r., Huty Szkła Opakowaniowego w Wyszkanie do końca 1963 r., Zakładów Lamp Oscyloskopowych L—12 w Iwicznej do końca 1966 r.;
- rozbudować: Zakłady Mechaniczne „Ursus”, Fabrykę Kabli w Ożarowie, Zakłady Włókien Sztucznych w Chodakowie, Zakłady Farmaceutyczne w Grodzisku;
- w planie inwestycyjnym państwowego przemysłu terenowego i spółdzielczości pracy przewidzieć budowę, rozbudowę i kontynuację budowy 57 większych i średnich zakładów przemysłu drobnego;
- przeznaczyć na inwestycje rolnictwa w planie terenowym około 3.395 mln. zł, w tym na inwestycje w państwowych gospodarstwach rolnych około 286 mln. zł;
- poważnie zwiększyć zakres robót wodno-melioracyjnych w planie terenowym, wykonując między innymi w ramach melioracji szczegółowych: 44,3 tys. ha. nowych drenowań gruntów ornych, 6,0 tys. ha odbudowy drenowań gruntów ornych, 106,0 tys. ha rowów na użytkach zielonych, 4,0 tys. ha odbudowy rowów na tych użytkach i 107,0 tys. ha zagospodarowania pomelioracyjnego użytków zielonych;
- zintensyfikować produkcję rolną^{*)} zwłaszcza poprzez: wzrost pogłowia bydła z 803,8 tys. szt. w 1960 r. do ilości 989 tys. szt. w 1965 r. oraz trzody chlewnej z 1.607,6 tys. sztuk do ilości 1.763 tys. sztuk;
- osiągnąć skup: zbóż ogółem z 10,5 ton na 100 ha gruntów ornych w 1960 r. do 12,3 ton w 1965 r., żywca ogółem z 8,1 ton na 100 użytków rolnych w 1960 r. do 11,5 ton w 1965 r., mleka z 19,5 tys. l na 100 ha użytków rolnych w 1960 r. do 31,9 tys. l w 1965 r.;
- zelektryfikować linię kolejową Warszawa-Praga — Nasielsk oraz rozpocząć budowę drugiej pary torów na linii Warszawa — Pruszków;
- wybudować i przebudować ze środków państwowych około 590 km dróg o nawierzchni twardej, w tym około 260 km dróg lokalnych (bez efektów społecznego czynu drogowego);
- przeznaczyć na utrzymanie dróg i mostów lokalnych około 200 mln. zł (bez funduszu gromadzkiego);

^{*)} Z wyjątkiem inwestycji wskaźniki łącznie z m. Warszawą.

- rozszerzyć sieć linii autobusowych Państwowej Komunikacji Samochodowej oraz dostarczyć 1,158 autobusów i 1.136 samochodów ciężarowych;
- wybudować w Warszawie i województwie warszawskim 4 zajezdnie Państwowej Komunikacji Samochodowej;
- wybudować ogółem co najmniej 96 tys. izb z budownictwa typu miejskiego (o łącznej powierzchni użytkowej około 1569 tys. m²), w tym w budownictwie rad narodowych około 30 tys. izb, zakładów pracy około 22 tys. izb i ludności około 44 tys. izb, przeznaczając na budownictwo mieszkaniowe rad narodowych około 1.536 mln. zł oraz około 1.152 mln. zł kredytów bankowych na budownictwo mieszkaniowe ludności (spółdzielcze i indywidualne) realizowane przy pomocy kredytowej Państwa;
- przeznaczyć w planie terenowym na inwestycje gospodarki komunalnej około 469,2 mln. zł między innymi na rozbudowę urządzeń wodociągowych oraz poprawienie stanu sanitarnego miast, zwłaszcza w Otwocku, Pruszkowie, Płocku i Ursusie;
- usprawnić komunikację miejską przez przydział 58 autobusów;
- wybudować co najmniej 2080 izb lekcyjnych w szkołach podstawowych, w tym około 570 izb w ramach akcji budowy szkół „Tysiąclecia”;
- zwiększyć wskaźnik łóżek szpitalnych (bez psychiatrycznych) na 10 tys. ludności z 23,9 w 1960 r. do 30,1 w 1965 r.;
- zakończyć budowę domu turysty w Płocku.

Województwo wrocławskie

1. Podstawowym kierunkiem rozwoju gospodarczego województwa w latach 1961—1965 będzie dalszy rozwój przemysłu, w szczególności opartego o wykorzystanie zasobów surowcowych. Rozbudowane będą dwa okręgi: górniczo-energetyczny w rejonie Turosszowa na bazie złóż węgla brunatnego i górniczo-metalurgiczny w rejonie Legnicy na bazie złóż miedzi. Równocześnie rozwój przemysłu związany będzie z zagospodarowaniem obiektów dotychczas nieczynnych lub niewłaściwie wykorzystanych. Zwiększona zostanie ponadto wydatnie eksploatacja kamieniołomów, związana z dalszym wykorzystaniem bogatej bazy surowcowej.

Dla rozwoju przemysłu będzie miało poważne znaczenie pełniejsze wykorzystanie mocy produkcyjnych w istniejących zakładach przemysłowych.

W rolnictwie powinien nastąpić rozwój hodowli trzody chlewnej i bydła oraz upraw roślin przemysłowych i pastewnych.

Należy rozwijać ruch turystyczny i wypoczynkowy. Przewiduje się, że ludność województwa wyniesie w 1965 r. 2.013 tys., w tym ludność miejska 1084 tys.

Liczba zatrudnionych w zawodach pozarolniczych wzrosnie o 48 tys., w tym w przemyśle o 10 tys. i osiągnie w 1965 r. 490 tys. zatrudnionych, w tym w przemyśle 254 tys.

Wartość produkcji globalnej według cen fabrycznych przemysłu socjalistycznego ogółem powinna wzrosnąć o 49,5%^{*)} osiągając w 1965 r. około 51.822 mln. zł, w tym przemysłu terenowego o 45,2% do około 7.137 mln. zł.

Globalne nakłady inwestycyjne przeznaczone na rozwój gospodarki uspołecznionej (plan centralny i terenowy) w województwie wyniosą ogółem około 32.448 mln. zł, w tym inwestycje rad narodowych około 7.722 mln. zł.

2. W celu realizacji założonych kierunków rozwoju województwa należy w szczególności:

- wybudować szlamownię kaolinu w rejonie Jawora, wytwórnię betonów komórkowych w Siechnicach, uruchomić zakład dziewiarski w Walbrzychu, zakład

- dziewiarski w Lubawce oraz w Chełmsku Śląskim, przedsiębiorstwa bawełniarską w Bolkowie, zakład jedwabniczy w Miłkowie w powiecie jeleniogórskim; chłodnię w Wałbrzychu;
- rozpocząć budowę 2 zespołowych kopalni rudy miedzi w rejonie Lubina;
- zakończyć budowę: Kopalni Węgla Brunatnego „Turów” w 1965 r. oraz elektrowni „Turów” w 1966 r., Kopalni Rudy Miedzi „Konrad” i „Lubichów” w r. 1965, Huty Miedzi w Legnicy w 1965 r.;
- zakończyć rozbudowę: Jeleniogórskich Zakładów Celulozy i Włókien Sztucznych (zakończenie w r. 1966), elektrowni „Czechnica” w r. 1962, Zakładów Koksowniczych „Victoria” w Wałbrzychu w r. 1962, Zakładów Wytwórczych Aparatury Precyzyjnej A—6 w Świdnicy do r. 1965, Jaroszewskich Zakładów Materiałów Ogniotrwałych do 1964 r., Fabryki Krosien w Dzierżonowie do r. 1965, Jelczańskich Zakładów Samochodowych, Zakładów Chemicznych w Żarowie;
- przewidzieć w planie inwestycyjnym państwowego przemysłu terenowego i spółdzielczości pracy budowę, rozbudowę i kontynuację budowy 34 większych i średnich zakładów przemysłu drobnego;
- przeznaczyć na inwestycje rolnictwa w planie terenowym około 2.539 mln. zł, w tym na inwestycje w państwowych gospodarstwach rolnych 1.294 mln. zł;
- poważnie zwiększyć zakres robót wodno-melioracyjnych w planie terenowym, wykonując między innymi w ramach melioracji szczegółowych: 1,0 tys. ha nowych drenowań gruntów ornych, 66,0 tys. ha odbudowy drenowań gruntów ornych, 7,0 tys. ha rowów nowych na użytkach zielonych, 51,0 tys. ha odbudowy rowów na tych użytkach i 57,0 tys. ha zagospodarowania pomelioracyjnego użytków zielonych;
- zintensyfikować produkcję rolną*, zwłaszcza poprzez: wzrost pogłowia trzody chlewnej z 647,7 tys. sztuk w 1960 r. do ilości 824,0 tys. sztuk w 1965 r., w tym w państwowych gospodarstwach rolnych z 41,5 tys. szt. do 80,0 tys. szt., bydła z 538,1 tys. szt. do 635,0 tys. szt.;
- osiągnąć skup:
  - zbóż ogółem z 25,6 ton na 100 ha gruntów ornych w 1960 r. do 34,3 ton w 1965 r.,
  - żywności ogółem z 7,2 ton na 100 ha użytków rolnych w 1960 r. do 11,3 ton w 1965 r.,
  - mleka z 20,7 tys. l na 100 ha użytków rolnych w 1960 r. do 32,9 tys. l w 1965 r.;
- zelektryfikować linię kolejową Wrocław—Wałbrzych;
- przeznaczyć na utrzymanie dróg i mostów lokalnych około 343 mln. zł (bez funduszu gromadzkiego);
- rozszerzyć sieć linii autobusowych Państwowej Komunikacji Samochodowej oraz dostarczyć 650 autobusów i 925 samochodów ciężarowych;
- wybudować ogółem co najmniej 93 tys. izb w budownictwie typu miejskiego (o łącznej powierzchni użytkowej około 1416 tys. m²), w tym z budownictwa rad narodowych około 54 tys. izb, zakładów pracy około 30 tys. izb i ludności około 9 tys. izb;
- przeznaczyć na budownictwo mieszkaniowe rad narodowych około 2645 mln. zł oraz około 319 mln. zł kredytów bankowych na budownictwo mieszkaniowe ludności (spółdzielcze i indywidualne) realizowane przy pomocy kredytowej Państwa;
- na kapitalne remonty budynków mieszkalnych przeznaczyć się około 1702 mln. zł, co stanowi 159,1% nakładów poniesionych w latach 1956—1960;

- przeznaczyć w planie terenowym na inwestycje gospodarki komunalnej około 515,6 mln. zł,
- usprawnić komunikację miejską przez przydział 155 autobusów i 85 trolejbusów,
- poprawić stan techniczny istniejących urządzeń przez znaczne zwiększenie remontów kapitalnych zwłaszcza sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, gazowej i dróg,
- wybudować około 1.010 izb lekcyjnych w szkołach podstawowych, w tym około 350 izb w ramach akcji budowy szkół „Tysiąclecia”,
- oddać do eksploatacji nadawczy ośrodek telewizyjny w Zgorzelcu,
- wybudować między innymi dom turysty w Kłodzku, schronisko na Śnieżce i schronisko na Lubaniu.

M. Wrocław

1. Rozwój gospodarczy miasta w latach 1961—1965 polegać będzie w pierwszym rzędzie na rozbudowie i modernizacji istniejących zakładów przemysłowych oraz pełniejszym wykorzystaniu mocy produkcyjnych, zwłaszcza w przemyśle metalowym i budowy maszyn. Zasada ta dotyczy również przemysłu terenowego, który w szczególności winien być nastawiony na rozwój usług przemysłowych i nieprzemysłowych.

Budowa nowych zakładów przemysłowych będzie związana przede wszystkim z bezpośrednim zaopatrzeniem ludności.

Poważnym zagadnieniem dla miasta będzie porządkowanie jego zabudowy oraz rozbudowa urządzeń komunalnych i socjalno-kulturalnych.

Przewiduje się, że ludność miasta wyniesie w 1965 r. 490 tys.

Liczba zatrudnionych w zawodach pozarolniczych wzrosnie o 28 tys., w tym w przemyśle o 8 tys., i osiągnie w 1965 r. 194 tys. zatrudnionych, w tym w przemyśle 70 tys.

Wartość produkcji globalnej przemysłu socjalistycznego według cen fabrycznych ogółem winna wzrosnąć o 46,5% osiągając w 1965 r. około 17.433 mln. zł, w tym przemysłu terenowego o 32,6% — do 948 mln. zł.

Globalne nakłady inwestycyjne przeznaczone na rozwój gospodarki społecznej (plan centralny i terenowy) miasta wyniosą ogółem około 7.082 mln. zł, w tym inwestycje rad narodowych około 2.266 mln. zł.

2. Celém realizacji podstawowych kierunków rozwoju miasta należy w szczególności:

- wybudować chłodnię we Wrocławiu w terminie do r. 1963;
- rozpocząć w r. 1964 odbudowę browaru „Haase”;
- rozbudować Zakłady Wytwórcze Maszyn Elektrycznych M—5, Zakłady Włókien Sztucznych, Fabrykę Superfosfatu „Wrocław”, Wrocławską Fabrykę Farb i Lakierów, Wrocławską Fabrykę Mydła;
- przewidzieć w planie inwestycyjnym państwowego przemysłu terenowego i spółdzielczości pracy budowę, rozbudowę i kontynuację budowy 15 większych i średnich zakładów przemysłu drobnego;
- wybudować ogółem co najmniej 46 tys. izb w budownictwie typu miejskiego (o łącznej powierzchni użytkowej około 767 tys. m²), w tym z budownictwa rad narodowych około 22 tys. izb, zakładów pracy około 8 tys. izb i ludności około 16 tys. izb;
- przeznaczyć na budownictwo mieszkaniowe rad narodowych około 1198 mln. zł oraz 582 mln. zł kredytów bankowych na budownictwo mieszkaniowe ludności (spółdzielcze i indywidualne) realizowane przy pomocy kredytowej Państwa;
- przeznaczyć na kapitalne remonty budynków mieszkalnych około 868 mln. zł;

* Z wyjątkiem inwestycji wskaźniki łącznie z m. Wrocławiem.

- przeznaczyć w planie terenowym na inwestycje gospodarki komunalnej około 374,4 mln. zł;
- usprawnić komunikację miejską przez przydział 124 wozów tramwajowych i 76 autobusów;
- poprawić zaopatrzenie miasta w wodę przez rozbudowę i modernizację istniejących urządzeń wodociągowych;
- wybudować co najmniej 490 izb lekcyjnych w szkołach podstawowych, w tym około 220 izb w ramach akcji budowy szkół „Tysiąclecia”;
- zwiększyć wskaźniki łóżek w szpitalach (bez psychiatrycznych) na 10 tys. ludności z 87,9 w 1960 r. do 91,8 w 1965 r.;
- wybudować dom turysty we Wrocławiu.

Województwo zielonogórskie

1. Podstawowym kierunkiem rozwoju gospodarczego województwa będzie dalsza rozbudowa przemysłu, zwłaszcza metalowego, włókienniczego, drzewnego i spożywczego poprzez wykorzystanie obiektów nie zagospodarowanych, bazy surowcowej, w szczególności drzewnej, i pełniejsze wykorzystanie istniejących mocy produkcyjnych.

Obok rozwijającego się przemysłu powinien znacznie wzrosnąć poziom gospodarki rolnej poprzez zwiększenie powierzchni zasiewów ze szczególnym uwzględnieniem upraw ziemniaków i buraków cukrowych oraz upraw oleistych i lnu.

Założony jest znaczny wzrost pogłowia bydła i trzody chlewnej. Nastąpi także znaczna poprawa w usługach komunalnych, socjalnych i kulturalnych.

Przewiduje się, że ludność województwa wyniesie w 1965 roku 863 tys., w tym ludność miejska 436 tys.

Liczba zatrudnionych w zawodach pozarolniczych wzrosnie o 32 tys., w tym w przemyśle o 12 tys., i osiągnie w 1965 r. 200 tys. zatrudnionych, w tym w przemyśle 85 tys.

Wartość produkcji globalnej przemysłu socjalistycznego według cen fabrycznych ogółem powinna wzrosnąć o 65,6% osiągając w 1965 r. około 19,046 mln. zł, w tym przemysłu terenowego o 55,7% do 3.433 mln. zł.

Globalne nakłady inwestycyjne przeznaczone na rozwój gospodarki uspołecznionej (plan centralny i terenowy) w województwie wyniosą ogółem około 9.851 mln. zł, w tym inwestycje rad narodowych około 4.840 mln. zł.

2. Dla zagwarantowania realizacji założonych kierunków rozwoju województwa należy w szczególności:

- uruchomić w obiektach nieczynnych tkalnię pasmanterii w Żaganiu do r. 1964, Fabrykę Glukozy w Wieprzycach do 1963 r.; Fabrykę Cukierków „Dąbrówka” w Sulechowie do r. 1966 oraz zakład cukierniczy w Kostrzynie do r. 1966;
- rozpocząć budowę kopalni rudy miedzi „Lubin III” w r. 1964, fabryki płyt wiórowych w Skwierzynie w r. 1965, fabryki płyt pilśniowych w Krośnie w r. 1965, wybudować do roku 1965 chłodnię w Zielonej Górze;
- kontynuować budowę Zakładów Włókien Sztucznych w Gorzowie;
- zakończyć budowę Gorzowskich Zakładów Przemysłu Jedwabniczego w 1962 r., Słubickich Zakładów Przemysłu Odzieżowego w 1962 r., Lubuskich Zakładów Garbarskich w Lesznie Górnym w pow. szprotawskim w r. 1962, Żagańskiej Czesalni Wełny do końca 1962 r., Fabryki Kotłów w Nowej Soli w r. 1964, Fabryki Celulozy i Papieru w Kostrzynie do końca 1965 r.;
- rozbudować Zakłady Mechaniczne w Gorzowie i Lubuską Fabrykę Zgrzeblarek Bawełnianych w Zielonej

Górze, Zakłady Wytwórcze Aparatury Wytwórczej „Lumel”, Gubińskie Zakłady Obuwnicze;

- przewidzieć w planie inwestycyjnym państwowego przemysłu terenowego i spółdzielczości pracy budowę, rozbudowę i kontynuację Budowy 22 większych i średnich zakładów przemysłu drobnego;
- przeznaczyć na inwestycje rolnictwa w planie terenowym około 1.905 mln. zł, w tym na inwestycje w państwowych gospodarstwach rolnych około 931 mln. zł;
- poważnie zwiększyć zakres robót wodno-melioracyjnych w planie terenowym, wykonując między innymi w ramach melioracji szczegółowych: 2,0 tys. ha nowych drenowań gruntów ornych, 20,2 tys. ha odbudowy drenowań gruntów ornych, 14,4 tys. ha robót nowych na użytkach zielonych, 42 tys. ha odbudowy robót na tych użytkach i 41,8 tys. ha zagospodarowania pomelioracyjnego użytków zielonych;
- zintensyfikować produkcję rolną, zwłaszcza poprzez: wzrost pogłowia bydła z 262,6 tys. sztuk w 1960 r. do ilości 335 tys. sztuk w 1965 r., w tym w państwowych gospodarstwach rolnych z 46,6 tys. sztuk do 67 tys. sztuk, trzody chlewnej z 382,8 tys. sztuk w r. 1960 do 481 tys. sztuk w r. 1965;
- osiągnąć skup: zbóż ogółem z 18,7 ton na 100 ha gruntów ornych w 1960 roku do 26 ton w 1965 r.; żywca ogółem 6,1 ton na 100 ha użytków rolnych w 1960 r. do 10,0 ton w 1965 r., mleka z 18,2 tys. l na 100 ha użytków rolnych w 1960 r. do 32,6 tys. l w 1965 r.;
- wybudować i przebudować ze środków państwowych około 60 km dróg o nawierzchni twardej w tym około 15 km dróg lokalnych (bez efektów społecznego czynu drogowego); przeznaczyć na utrzymanie dróg i mostów lokalnych około 121 mln. zł (bez funduszu gromadzkiego);
- rozszerzyć sieć linii autobusowych Państwowej Komunikacji Samochodowej oraz dostarczyć 340 autobusów i 292 samochody ciężarowe;
- wybudować ogółem co najmniej 43,5 tys. izb w budownictwie typu miejskiego (o łącznej powierzchni użytkowej około 698 tys. m²), w tym z budownictwa rad narodowych około 28,5 tys. izb, zakładów pracy około 10 tys. izb i ludności około 5 tys. izb, przeznaczając na budownictwo mieszkaniowe rad narodowych około 1385 mln. zł oraz około 170 mln. zł kredytów bankowych na budownictwo mieszkaniowe ludności (spółdzielcze, indywidualne) realizowane przy pomocy kredytowej Państwa;
- przeznaczyć na kapitalne remonty budynków mieszkalnych około 587 mln. zł;
- przeznaczyć w planie terenowym na inwestycje gospodarki komunalnej około 232,1 mln. zł;
- usprawnić komunikację miejską przez przydział 12 wozów tramwajowych i 68 autobusów,
- poprawić zaopatrzenie w wodę i gaz poprzez rozbudowę i modernizację urządzeń,
- poprawić stan techniczny istniejących urządzeń komunalnych poprzez znaczne zwiększenie zakresu remontów kapitalnych;
- wybudować co najmniej 780 izb lekcyjnych w szkołach podstawowych łącznie z budownictwem Dyrekcji Budowy Osiedli Robotniczych, w tym co najmniej 200 izb w ramach akcji budowy szkół „Tysiąclecia”;
- oddać do eksploatacji nadawczy ośrodek radiowo-telewizyjny;

— zwiększyć liczbę łóżek w sanatoriach przeciwgruźliczych podległych radom narodowym o co najmniej 400;

— rozpocząć budowę domu turysty w Zielonej Górze.

Niezależnie od nowych inwestycji przemysłowych zlokalizowanych na terenach poszczególnych województw i wymienionych w niniejszej uchwale, będą budowane następujące zakłady przemysłowe, dla których lokalizację ustali Rada Ministrów.

Lokalizacja powyższych zakładów przemysłowych zostanie ustalona po ostatecznym zbadaniu bazy surowcowej w przypadku zakładów opartych o tę bazę lub po zbadaniu warunków technologicznych i technicznych budowy niektórych zakładów oraz po dokładnym przeanalizowaniu wytypowanych wariantów lokalizacyjnych, zapewniających jak najbardziej efektywne rozwiązania w zakresie realizacji i eksploatacji inwestycji.

Do powyższej grupy inwestycji nie zlokalizowanych należą następujące zakłady przemysłowe:

Ministerstwo Górnicwa i Energetyki

— elektrownie parowe na węglu kamiennym i elektrownie parowe na węglu brunatnym;

Ministerstwo Przemysłu Ciężkiego

— odlewnia staliwa dla przemysłu maszyn budowlanych,
— zakład tlenku glinu,
— fabryka mierników,
— fabryka opakowań blaszanych,
— fabryka aparatury chemicznej,
— zakład wyrobów zasadowych,
— odlewnia dla przemysłu maszyn włókienniczych;

Ministerstwo Przemysłu Chemicznego

— fabryka sody;

Ministerstwo Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego

— fabryka ekstrakcji z żywicy ze świeżej karpiny,
— fabryka zapalek;

Ministerstwo Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych

— cementownia,
— 3 zakłady strunobetonów,
— 2 wytwórnie keramzytu,
— cegielnia,
— 6 zakładów sylikatowych,
— huta szkła okiennego,
— zakład stolarki budowlanej,
— 2 fabryki elementów budowlanych.

Ponadto w grupie zakładów o „problemowej” lokalizacji przewiduje się budowę 8 zakładów, dla których lokalizacja zostanie ustalona w terminie późniejszym.

Ministerstwo Przemysłu Spożywczego i Skupu

— zakłady mięsne — województwo rzeszowskie,
— zakłady mięsne,
— zakład przetwórstwa owocowo-warzywnego,
— wytwórnia pasz — województwo bydgoskie,
— „ „ „ „ „ olsztyńskie,
— „ „ „ „ „ rzeszowskie,
— 1 wytwórnia pasz — nie zlokalizowana,
— Fabryka Maszyn i Aparatów.

Ministerstwo Gospodarki Komunalnej

— 2 bazy remontowe dla autobusów.

Główny Komitet Kultury Fizycznej i Turystyki

— wytwórnia sprzętu sportowego.

XVII. POSTANOWIENIA KOŃCOWE.

1. Rada Ministrów ustali na lata 1961—1965, na podstawie kierunków rozwoju gospodarki narodowej zawartych w niniejszej uchwale, szczegółowe zadania planowe i środki dla ich realizacji w podziale na poszczególne lata planu oraz zalecenia i zobowiązania z tym związane, określone dla gospodarki narodowej jako całości, poszczególnych jej działów i gałęzi, jak również adresowo dla ministerstw i prezydiów wojewódzkich rad narodowych.

2. Zadania wymienione w ust. 1 powinny być doprowadzone do przedsiębiorstw i stanowić podstawę do skorygowania i ostatecznego zatwierdzenia 5-letnich planów przedsiębiorstw i ich jednostek nadrzędnych. Rada Ministrów określi szczegółowe zasady i terminy prac w tym zakresie.

3. Zawarte w niniejszej uchwale ustalenia dotyczące rozwoju gospodarki narodowej oraz szczegółowe zadania planowe i środki dla poszczególnych ministerstw i prezydiów wojewódzkich rad narodowych, określone przez Radę Ministrów w podziale na poszczególne lata, stanowić powinny podstawową wytyczną do ustalenia zadań i środków w projektach rocznych narodowych planów gospodarczych.

4. Upoważnia się Radę Ministrów do dokonywania, w razie istotnych i uzasadnionych gospodarczo potrzeb, zmian wskaźników zawartych w niniejszej uchwale pod warunkiem nienaruszania podstawowych proporcji pięcioletniego planu rozwoju gospodarki narodowej na lata 1961—1965.

W szczególności upoważnia się Radę Ministrów do dokonania odpowiednich zmian wskaźników wynikających ze sprawdzonej danymi sprawozdawczymi i bilansowymi korekty przeliczeń projektu pięcioletniego planu rozwoju gospodarki narodowej na lata 1961—1965 na nowe ceny porównywalne, ceny zbytu artykułów zaopatrzeniowych i inwestycyjnych, oraz taryfy przewozowe obowiązujące od dnia 1 lipca 1960 roku.

5. Przy opracowywaniu projektów rocznych narodowych planów gospodarczych Rada Ministrów powinna dążyć w szczególności do:

- 1) dalszego polepszania bilansu płatniczego, zwłaszcza poprzez rozszerzenie produkcji eksportowej;
- 2) odpowiedniego dostosowywania rozmiarów i zakresu produkcji do struktury spożycia i popytu ludności;
- 3) zwiększania efektywności nakładów inwestycyjnych;
- 4) uwzględniania aktualnej sytuacji gospodarczej kraju, a zwłaszcza przebiegu wykonywania planów.

W przypadkach uzasadnionych powyższymi okolicznościami Rada Ministrów upoważniona jest do dokonywania w projektach rocznych narodowych planów gospodarczych, przedkładanych Sejmowi PRL, odpowiednich zmian w zadaniach planowych i środkach dla ich realizacji.

6. Upoważnia się Radę Ministrów do dokonywania zmian w ustalonej w niniejszej uchwale lokalizacji obiektów, w odniesieniu do których dalsze szczegółowe obliczenia techniczno-ekonomiczne wykażą bardziej efektywną ich lokalizację na innych terenach.

Zmiany te powinny być przedstawione Sejmowi w ramach przedkładanych do uchwalenia rocznych narodowych planów gospodarczych.

7. Zobowiązuje się Radę Ministrów do podjęcia środków umożliwiających odpowiednie ustabilizowanie zadań planu 5-letniego, w szczególności zaś w zakresie wytycznych i opracowywania planów rocznych, dążąc zarazem do jak największej stałości zadań planu 5-letniego w planach techniczno-ekonomicznych przedsiębiorstw.

8. Uchwała niniejsza podlega ogłoszeniu w Dzienniku Ustaw Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Marszałek Sejmu: Cz. Wycech